

KUULUSET

KUULUSET

2025 n:o 1

Kuuluset

Kuusankosken lukion lehti n:o 1/2025

Koonnut Marko Virtala

SISÄLLYSLUETTELO

ESIPUHE Marko Virtala	4
REHTORIN TERVEHDYS Riitta Mutru	5
KAUPUNGINVALTUUTETUN TERVEHDYS Nita Ahola	11
JUHLAPUHE Alma Onali	14
KULUN VIIMEISET VIISI VUOTTA Juha Forsberg	18
MATKAKERTOMUKSIA	
Kiia Kunnaala	Gävle 32
Janette Sirén	Gävle 33
Leevi Sorvali	Wien 34
Elsa Romero ja Kerttu Tykkälä	Göteborg 35
Aurora Ahlbom	Saint-Quentin 37
Phinittha Kornteera	Saint-Quentin ja Pariisi 38
Veera Backman ja Nico Lindström	Salamanca 41
Tiitu Hatara	Mülheim an der Ruhr 43
Carita Tanttu, Anna Tuominen ja opiskelijoita	Strasbourg 46
Mikko Pöyhönen, Mari Hiltunen ja opiskelijoita	Dublin 49
Martin Kettman - vaihto-oppilas	56
Yu-Shan Tseng - vaihto-oppilas	57
VERLAN TALOT -PROJEKTI Aurora Ahlbom, Pinja Ylitalo, Viljo Soimakallio ja Leevi Sorvali	60
HAAGIN KANSAINVÄLINEN KONFERENSSI EYP Sinishash Nio	63
DIGIMUISTOJA Mika Kähkönen	67
WÜRZBURG Juha Forsberg	73
ENGLANNIN LUOVAN KIRJOITTAMISEN OPINTOJAKSO Kari Parén	79
OPISKELIJAKUNNAN HALLITUS Mikael Arola	82
REHTORI RIITTA MUTRUN LÄKSIÄISET Marko Virtala	85
KUVIA MU8, CD-julkistus, Penkkarit, Lakkiaiset, Joulujuhla -24, Vanhojen Kuuluset-lehtien kansikuvia,	87

Vasemmalla korona-ajan opetuspiste luokassa 217. Opiskelijat opiskelivat kotona. Oikealla olevassa kuvassa musiikinluokkaan on somistettu esityspaikka, jossa joulun 2021 joulujuhlaesitykset videoitiin etukäteen.

Esipuhe

Marko Virtala

Paljon hyvää

Koronavuosien jälkeen on ollut ilahduttavaa havaita monia merkkejä paremmasta. Kuluneen lukuvuoden aikana on tapahtunut paljon hyvää: saimme äänitteen valmiiksi, ja MU8-projektikurssin konsertti toteutui 16.5.2025. Kymintehtaan koulun oppilaiden kanssa esitimme Lucian päivän lauluja myös lukiolla. Lisäksi Kuuluset, jota nyt pidät kädessäsi — paperilla tai pdf-muodossa — saatiin valmiiksi.

Melo omaa kanoottiasi

Lukiossa olen huomannut, että laaja-alainen kiinnostus lähes kaikkeen on paitsi hyödyllistä, myös välttämätöntä kehittymisen ja sivistyksen kannalta. Yleissivistys tarkoittaa ymmärrystä siitä, mitä ympärillämme tapahtuu — kaikilla tieteenaloilla. Lukion kurssitarjotin tarjoaa mahdollisuuden laajentaa tätä ymmärrystä.

Lukion tulisi olla paikka, jossa voi kasvaa niin viisaaksi ja tietäväksi kuin mahdollista. Välillä on tehtävä valintoja, aivan kuten terveydenhuollossa: päätettävä, mitä hoidetaan ensin. Päätöstä ei kannata vatvoa loputtomiin — kannattaa aloittaa tärkeimmästä tai kiinnostavimmasta. Ehkä ensi viikolla molemmat kirjat on jo luettu.

Huomaa myös muut

Elämme aikaa, joka painottaa yksilön oikeuksia ja omaa etua. Silti olisi hyvä muistaa katsoa asioita myös toisen ihmisen näkökulmasta. Ystävällisyys,

kuunteleminen ja toisen toiveiden huomioon ottaminen ovat sivistyksen ydintä. Emme voi tietää, mitä toinen käy läpi — kotona, ihmissuhteissa tai työssään. Useimmat meistä kantavat sisällään asioita, joita ei heti näe. Asiallinen ja kunnioittava suhtautuminen toisiin on usein paras lähtökohta.

Kiinnostuminen toisesta on välittämistä. Emme voi muuttaa kaikkea yksin, mutta voimme pyrkiä tulemaan toimeen toistemme kanssa. Kukaan ei onnistu siinä aina, mutta tärkeintä on yrittää. Diplomatian tavoin — yhteys voi säilyä, vaikka näkemykset eroaisivat. Ystävyys ja keskustelu ovat mahdollisia, vaikka olisimme eri mieltä.

Mistä tietää, että ope on tullut vanhaksi?

No, ehkä siitä, kun oppilas tuo terveisiä kotoaan: *"Hei, mun iskä sanoi, että sä olit sen opettaja kaksyhtä vuotta sitten!"*

Tällaisella kokemuksella voi olla sekin etu, että kodin ja koulun välinen yhteys on valmiiksi vahva — jo ennen syksyn ensimmäistä vanhempainiltaa.

Kuuluset

Kädessäsi on laaja lukupaketti, jonka tekemiseen ovat osallistuneet niin koulumme opettajat kuin entiset ja nykyiset opiskelijat. On ollut ilo nostaa tekstit ja kuvat gridiin. Tässä on 105-vuotisjuhlapakettimme! Kiitos ja kumarrus kaikille osallistuneille.

Menestystä nyt ja tulevaisuudessa!

Marko Virtala

Rehtorin tervehdys Riitta Mutru

Menneitä muistellen kohti tulevaisuutta

Kuusankosken lukion kahdeksastoista lukuvuosi ja samalla viimeinen itsenäisen Kuusankosken lukion lukuvuosi lähestyy loppuaan vaihtelevaisessa keväisessä säässä.

Kuusankosken lukion taival alkoi elokuun 1. päivänä 2007. Aloitin itse kuukautta aiemmin, heinäkuun alussa Kuusaan ja Voikkaan lukioiden rehtorina. Elokuusta eteenpäin Kuusankosken lukion rehtorina. Puolentoista vuoden kuluttua Kuusankosken lukiosta tuli yksi uuden Kouvolan kuudesta päivälukiosta.

Vuosien kuluessa Kouvolan lukioverkko on kaventunut, kaupungin taloudellisen tilanteen ja ikäluokkien pienemisen myötä. 1.8.2014 Kouvolan lyseon lukio ja Kouvolan yhteiskoulun lukio yhdistettiin Kouvolan Yhteislyseoksi. 31.7. 2015 lakkasi Anjalankosken lukion toiminta, 31.7.2021 päättyi opetus Elimäen ja Valkealan lukioissa. Näiden lakkautettavien lukioiden toisen vuoden opiskelijat siirtyvät valintansa mukaan joko Kuusankosken lukion tai Kouvolan Yhteislyseon abiturienteiksi elokuun alussa 2021. Tämän vuoden heinäkuun viimeisenä loppuu Kuusankosken lukion ja Kouvolan iltalukion itsenäisinä nuorten ja aikuisten lukio-opetus.

Opetussuunnitelmat ja lukiokoulutusta säätelevät normit muuttuivat

Lukion uuden opetussuunnitelman perusteet annettiin lokakuun lopulla 2015. Tämän jälkeen käynnistyi kiireinen kaupunkikohtaisen ja lukiokohtaisen opetussuunnitelman valmistelu työ. Opetussuunnitelman merkittävimmät muutokset tulivat oppiaineiden kurssien sisältöihin tai ne liittyivät uusiin teemaopintoihin, ilmiöpohjaiseen oppimiseen sekä aiempaa enemmän korostetaan lukion toimintakulttuuria, yhteisöllisyyttä ja tietenkin digitaalisuutta.

Innostuimme huhtikuulla hakemaan valtakunnalliseen lukioiden kehittämisverkostoon mentorointihankkeella. Opetushallitus valitsi Kuusankosken lukion yhdeksi kehittämisverkoston lukioksi. Yhteinen työmme oli tuottanut myönteisiä tuloksia. Lukion opetussuunnitelman muutokset jäivät melko vähäisiksi 2015 opetussuunnitelman perusteissa. LOPS 2016 toteuttamisen myötä käynnistyi kaksi hanketta: lukion tuntijakokokeilu ja ”Uusi lukio – uskalla kokeilla”. KULU oli mukana jälkimmäisessä ns. LUKE-verkostossa.

Lukiolain uudistustyö käynnistyi 2018. Laki astui voimaan 1.8.2019 ja sillä pyrittiin varmistamaan laaja yleissivistys ja jatko-opintovalmiudet. Lukion uudistaminen jatkui lukioasetuksen valmistelulla. Asetus sisälsi opintojen rakenteet ja laajuudet, jotka olivat aiemmin tuntijakoasetuksessa. Uuden lukiolain mukaan siirryttiin kursseista opintopisteisiin. 75 kurssista tuli 150 opintopistettä. Uuden rakenteen toivottiin tiivistävän oppiaineiden välistä yhteistyötä esimerkiksi laajentamalla oppiainerajat ylittäviä opintokokonaisuuksia. Erityisopetuksesta tuli lukiolaiselle oikeus. Opintojen ohjausta lisättiin ja sitä laajennettiin myös lukion jälkeiseen aikaan.

Lukiot veloitettiin yhteistyöhön korkeakoulujen kanssa järjestämällä osa opinnoista niiden kanssa yhdessä. Lukiolaisella tuli olla mahdollisuus kehittää kansainvälistä osaamistaan lukioaikana. Samoin työelämä- ja yrittäjyysosaamisen kehittäminen tuli taata lukio-opintojen kuluessa.

Uuden lukiolain mukaisten opetussuunnitelman perusteiden valmistelutyö käynnistyi kesällä 2018. Uudet opetussuunnitelman perusteet julkaistaan opetushallituksen järjestämällä lukiopäivillä marraskuun alussa 2019, jonka jälkeen valmistellaan kuntakohtainen ja lukiokohtainen opetussuunnitelma. LOPS 2019 valmistelu käynnistyy lukuvuonna 2019-2020. Uusi opetussuunnitelma astui voimaan 1.8.2021. Opintojaksoissa voi olla eri pituisia opintoja eri oppiaineissa. Jokainen oppiaineen opintopakso arvioidaan erikseen sen päätteeksi. Laaja-alainen osaaminen oli uusi elementti uuden opetussuunnitelman tavoitteissa.

Ylioppilastutkinto sähköistyi, muuttui viisikokeiseksi ja vaikutti jatko-opintovalintoihin

Syksyllä 2016 ensimmäiset ylioppilastutkintoon kuuluvat kokeet suoritettiin sähköisesti. Opettelimme uutta koejärjestelmää syksyisellä äidinkielen harjoituskokeella kevään uusien ylioppilaiden kanssa. Huhtikuussa toteutettu pakollinen harjoituskoe ensi syksyn kirjoitusaineilla oli mielenkiintoinen ja opettavainen kokemus yhteistyössä Elimäen lukion opiskelijoiden ja opettajien kanssa. Abittia ja muita sähköisiä koeympäristöjä on kokeiltu ja käytetty koeviikoilla, jotta tulevat koetilanteet olisivat teille opiskelijat tuttuja ”tosi paikassa”.

Gaudeamus igitur – ylioppilastutkinnon kehittäminen – raportti julkaistiin huhtikuussa 2017. Ehdotusten lähtökohtana on ollut yhtäältä vahvistaa ylioppilastutkintoa lukion päättötutkintona ja toisaalta selvittää tutkinnon hyödynnettävyyttä korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa tulevaisuudessa.

Yliopistojen ja korkeakoulujen valintajärjestelmät ovat niin ikään muutosten virrassa. Uudistuksella pyritään saamaan ylioppilaat nopeammin lukion jälkeen korkeakouluihin ja yliopistoihin. Yksi keskeisin muutoskohta on ylioppilastutkinnon arvosanojen merkityksen korostaminen valintakriteerinä. Tosin monilla aloilla säilyy opiskelijaksi pääsy myös pääsykokeiden kautta sekä mahdollisuus yliopisto- ja korkeakouluopintoihin kolmannen väylän kautta.

Ylioppilastutkinnon digitalisointi oli tekninen muutos, joka muutti pakosti myös opetusta, oppimisympäristöjä enemmän kuin aiemmat tutkinnon muutokset. Ylioppilastutkintoa koskeva lainsäädäntö muuttuu syksystä 2019 alkaen ja tutkinnon uudistukset toteutuvat kahdessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa eli jo syksyn 2019 ylioppilaskirjoituksia koskevat muun muassa erityisjärjestelyihin liittyvät muutokset sekä uusimiskertojen rajoitusten poistuminen.

Ylioppilastutkinnon viimeisin muutos astui voimaan kevään 2022 tutkinnon kohdalla. Uuden tutkintojärjestyksen mukaan kaikki ylioppilaskokelaat suorittavat viisi pakollista ainetta. Äidinkielen ja kirjallisuuden koe on pakollinen, samoin yhden laajemman kokeen tulee kuulua tutkintoon.

Oppivelvollisuus laajeni lukiokoulutukseen

Eduskunta hyväksyi 31.12.2020 lain oppivelvollisuuden laajentamisesta. Lakiuudistus jatkaa oppivelvollisuutta toisen asteen opintoihin 18 ikävuoteen tai toisen asteen tutkinnon suorittamiseen asti. Uudistus takaa tuleville lukiolaisille maksuttomat oppimateriaalit ja opiskeluvälineet sekä kuljetukset yli 7 km osalta. Oppivelvollisuuden tuomat maksuttomat oppimateriaalit ja työvälineet sekä koulumatkatuet Kouvolan omalla lisämaksuttomuudella kuuluivat käytännössä kaikille ensimmäisen vuoden opiskelijoilla. Maksuton joukkoliikenne toisen asteen opiskelijoille Kouvolassa liittyi vahvasti syksyllä 2019 tehtyyn lukioverkkopäätökseen.

Kansainvälistä toimintaa ja Erasmusta

Kuusankosken lukio jatkoi edeltäjiensä aikana syntynyttä ystävyyskoulutoimintaa Saksaan, ystävyyskaupunki Mülheimin koulujen Gesamtschule Saarnin ja Luisenschulen kanssa sekä liikunnallista yhteistyötä Viroon Viimsin keskikoolin kanssa. Venäjän opiskelijat jatkoivat opintomatkoja Pietarin suuntaan.

Logistiikkaopintojen myötä yhteistyö Venäjän ja Pietarin suuntaan laajeni Venäjän logistiikkaopintojen myötä. Pietarista löytyi myös yhteistyökoulu Pietarin suomenkieltä opettavien koulujen joukosta. Pietarin koulun nro 227 kanssa tehtiin yhteistyötä vuodesta 2016 koronan leviämiseen asti.

Ranskan opiskelijat tekivät 2016 ensimmäisen opintomatkan Pariisiin. Ensimmäinen opintomatka Brittein saarille tehtiin syksyllä 2017. Kolme kertaa on tehty opintomatka myös CERNin hiukkasfysiikan huippuyksikköön.

Kansainvälinen toiminta on noussut näkyvään asemaan lukiomme toiminnassa. Erasmus+ akkreditointi on tuonut siihen lisää laajuutta opiskelijoiden yksilövaihtojen ja opettajien job shadowingien myötä. Erasmus+ -akkreditaation saanti ja sen tuoma rahoitus antavat uusia näkökulmia ja uudenlaista toimintaa opiskelijoiden ja opettajien liikkuvuuksien muodossa Euroopan Unionin alueella.

Unesco-koulu

Unesco-kouluverkostoon hyväksyminen keväällä 2022 toi myös uutta toimintaa ja uusia yhteistyökumppaneita Agenda 2030 -tavoitteiden hengessä. Maailman opettajien päivänä lokakuun alussa vietimme Unesco-koulu -juhlaa lukiolla yhteistyökumppaneiden edustajien kanssa.

Unesco-kouluverkostoon kuulumisen on mahdollistanut yhteistyön eri puolella Suomea olevien lukioiden kanssa.

Logistiikka- ja yrittäjyysopinnot toivat lisää toiminnallisuutta

Lukiomme opiskelijoiden kiinnostuksesta alkoi 2012 logistiikkaopintojen suunnittelu. Mukaan tuli Taloudellinen tiedotustoimisto projektityöntekijän panostuksella, paikallisia sekä kansainvälisiä

logistiikka-alan toimijoita. Kuusankosken lukio sai Kultaiset kiikarit -tunnustuksen 2013 Taloudelliselta tiedotustoimistolta.

Toiminnallinen opintokokonaisuus koostuu yhteistyöstä yksityisten yritysten, oppilaitosten, puolustusvoimien ja muiden julkisten toimijoiden kanssa. Tulevaisuuden haasteena: tuleeko kansainvälinen logistiikka Venäjän logistiikan tilalle.

Yrittäjyyskasvatus ja yrittäjyystoiminta uusine opintokokonaisuuksineen ja kehittyvine toteutustapoineen, vaihtuvien uusien yhteistyökumppanien kanssa on lukuvuodesta 2015-2016 alkaen tuonut toiminnallisuutta, erilaista oppimista ja opiskelua Kuusankosken lukion opiskelijoille. Yritysten, elinkeinoelämän, julkisten toimijoiden ja lukioiden kesken Kouvossa sekä yhteistyössä Kotkan lukioiden kanssa on kehiteltyä ja toteutettu yhteistoimintaa, uusia oppimistapoja toisenlaisissa oppimisympäristöissä. Kansainvälisiä yrittäjyysopintoja on toteutettu 2020-luvulla muun muassa Erasmus-hankkeiden myötä.

Katsottavaa kuvataiteesta, kuunneltavaa musiikista, liikkuvaa opiskelua

Kuvataiteen tunneilla tehtyjä töitä on ollut katsottavina ja ihailtavina lukiomme tiloissa. Vuosittaiset taidenäyttelyt ovat vaihdelleet Kuusankosken kirjastosta, Kettumäen kotiseututalolle, Kouvolan pääkirjastosta Taideruukille. Keväällä 2018 oli Suomen sisällissotaan liittyvä vaikuttava näyttely Taideruukilla. Keväällä 2024 toteutui Kymenlaakson lukioiden yhteinen Kohtaamisia-näyttelyssä Galleria Padolle.

Musiikkia on kuultu ja koettu lukion juhlien lisäksi alkuvuosina Intro-ryhmän esityksinä. Lukion eriaikaisten bändin konsertteina, muun muassa keväisin (2009, 2014 ja 2025). Kululaiset musikantit ovat vuosien mittaan tuottaneet levyt: Elämän kutsu (2015) ja Päivänvaloo (2025). Kuusankosken lukion itsenäisen toiminnan päättymisen juhlistamiseen kuului tavallaan myös toukokuun 2025 konsertti Kuusankoskitalolla.

Rehtori Riitta Mutru työhuoneessaan kesäkuussa 2020. Kuva: Marko Virtala

Liikunnan ja urheilun merkeissä lukion alkuvuosina menestyttiin muun muassa jalkapallossa. Syksyllä 2016 esiteltiin ensimmäisiä suunnitelmia liikkuva koulu – toiminnan laajentamisesta myös lukiokoulutukseen. Tähän liikuttamisen lisäämisen tähtäävään toimintaan tartuttiin yhdessä Elimäen lukion kanssa. Haettiin aluehallintovirastolta avustusta hankkeen käynnistämiseen ja toteuttamiseen syksyksi 2017. Hanke toimintoinen, kalusteinen, peleinen tuli lukion arkeen lukuvuoden 2017-2018 alussa. Liikkuva opiskelu –hankkeella pyritään lisäämään opiskelijoiden liikkumista ja opetuksenkin toiminnallisuutta ja täten edistämään opiskelijoiden kokonaisvaltaista hyvinvointia. Aikanaan toiminta laajeni kaikkiin lukioihin sekä ammatilliselle puolelle Kouvolassa. Toiminta jatkuu edelleen Kouvolan lukiokoulutuksessa, vaikka ulkopuolinen rahoitus päättyi.

Pandemiat vuosikymmenen välein

Monet ulkoiset tapahtumat ja tekijät ovat vaikuttaneet lukiomme toimintaan. H1N1-influenssan eli kotoisasti sikainfluenssaa torjuttiin lv. 2009-2010 syksyn ja alkutalven aikana. Käsia pestiin, desinfioidiin, opiskelijoita ja henkilökuntaa rokotettiin. Näihin asioihin jouduttiin turvautumaan uudelleen vuosikymmen myöhemmin.

Kymmenen vuotta myöhemmin maailmalta levinnyt Covid-19 eli koronaepidemia muuttui maaliskuussa 2020 pandemiaksi. Ensin tuli ohjeita ja suosituksia käsien pesusta ja oikeaoppisesta yskimisestä. Lukiolaisten, erityisesti kevään ylioppilaskirjoituksiin osallistuvien suunnitelmat muuttuivat. Maaliskuisen viikonlopun aikana paikallisesti sekä valtakunnan eri puolilla ja eri tahoilla pohdittiin, miten lukioissa saadaan ylioppilaskirjoitukset toteutettua muuttuneessa tilanteessa sekä miten muiden lukiolaisten opetus tullaan seuraavina viikkoina järjestämään. Kouvolassa Covid-19 pandemian leviämisen rajoittamiseksi 16.3.2020 lukio siirtyi etäopetuksen yhdessä sunnuntai-iltapäivässä.

Lukion siirtymistä etäopetukseen helpotti jo käytössä olleet sähköiset oppimisympäristöt ja se, että kaikilla opiskelijoilla ja opettajilla on omat henkilökohtaiset tietokoneet. Etäopetukseen siirtymisen myötä Wilmasta, pedanetista ja uusista sähköisistä toimintaympäristöistä Teamsista ja Zoomista tuli meille kaikille tärkeämpiä välineitä ja vuorovaikutuksen kanavia kuin fyysiset vuorovaikutustilanteet ja lähiopetus. Yhtä kaikki useimmat meistä kaipaavat lähiopetukseen, opiskelemaan yhdessä kavereiden kanssa, oppimaan opettajien tarkemmassa ohjauksessa.

Tällaiset tapahtumat osoittavat sen, kuinka paljon me tarvitsemme kykyä sopeutua, mukautua uusiin tilanteisiin sekä joustavuutta ja yhteistyötä uusien asioiden edessä. Samalla me joudumme pohtimaan omia arvojamme, arvostuksiamme ja tärkeinä pitämiämme asioita.

Juhlavuodet – viime hetki menneestä

Yleissivistävällä koulutuksella on Kuusankoskella pitkät perinteet. Lukuvuottamme, etenkin syyslukukautta, sävytti teema ”90 vuotta oppikoulua Kuusankoskella”. Syksyllä 1920 alkoi oppikoulutoiminta tässä nykyisen Kouvolan osassa. Merkkivuoden muistelu huipentui yhteiseen 90-vuotis-, lakkiais- ja itsenäisyysjuhlaan lukiolla 3.12.2010. Perinnekoulujen entiset oppilaat kertoivat opiskelijaseminaarissa omasta kouluajastaan ja nykyisistä tehtävistään.

Vuoden 2020 piti olla Kuusankosken lukion 100-vuotisjuhlavuosi. Lukiomme ja sitä edeltäneet yleissivistävät oppilaitokset ovat sivistäneet paikallisia lapsia ja nuoria siis yli 100 vuoden ajan. Viimeinen yritys 100-vuotisjuhlien järjestämiseen on suunniteltu marraskuun 2021 lopulle. 100-vuotiaista lukiotamme on esitelty KULU100-näyttelyissä lukiolla marraskuulla 2020 ja lukion ulkopuolella Taideruukin näyttelyssä syyskuussa 2020 ja nyt keväällä 2021 Kotiseututalolla olevassa näyttelyssä. Alun perin suunniteltujen juhlallisuuksien aikaan 18.11.2020 pidimme pienellä kutsuvierasjoukolla lukiolla yhteisen tilaisuuden, jossa lukiomme historiateos ”Läpi harmaan ja pinkin kiven” julkistettiin ja lukiomme reliefi paljastettiin. Reliefin suunnitteli taiteilija Esa Hyytiäinen ja historiateoksen kirjoittamisesta ja koonnista vastasi lehtorimme Juha Forsberg.

Katseet kohti tulevaisuutta

Te kaikki syksyllä 2025 Kouvolan Yhteislyseon Kuusankosken toimipisteessä jatkavat opiskelijat, opettajat ja henkilökunta, kululaiseen yhteisöön kuuluvat voitte omilla

toimillanne vaikuttaa ja luoda kaikesta huolimatta tulevaisuususkoa, myönteistä ajattelua: kaikki asiat hoituvat ja järjestyvät tavalla tai toisella. Yhdessä tekemällä vaalitte ja muistatte Kuusankosken lukion yhteisöllisiä arvoja ja perinteitä, luotte psykologista turvallisuutta laajoista ulkoa tulevista muutoksista huolimatta.

Kuusankosken lukio ehtii saavuttaa täysi-ikäisyyden 31.7.2025 mennessä ja sen opetusvelvollisuus päättyy. Samalla päättyy Kuusankosken lukion ja sen edeltäjien 105 vuotta jatkunut taival yleissivistävänä opinahjona.

Elokuussa teidän palatessanne tänne vanhaan pinkkiin KULUUn kuulutte Kouvolan Yhteislyseon ja sen Kuusankosken toimipisteeseen. Täällä kanssanne opiskelee ensi syksynä myös aikuisten perusopetuksen opiskelijoita.

Kiitän teitä nykyiset opiskelijat sekä edeltäjäinne opettavaisista, mielenkiintoisista, värikkäistä ja kasvattavista lukuvuosista seuraavan lainatun ajatuksen myötä. ”Sinä nuori, olet vahva ja rohkea. Elämäsi on haasteita ja mahdollisuuksia täynnä. Sinut on jo syntymässäsi varustettu kaikella sillä, mitä elämäsi rakennuspuiksi tarvitset. Sinun tehtävänäsi on nyt etsiä ja löytää. Onnea ja johdatusta elämäsi löytöretkelle.”

”Ystävä, kiitos on mielessä, kun muistelen mennyttä aikaa. Toivon, että sinun elämäsi uusilla urilla toisi sinulle elämänrikkautta ja unelmiesi täyttymyksen. ”Meillä on oikeus unelmoida, sillä sehän on toive jostakin paremmasta. Meillä on oikeus innostua, sillä sehän on voima, joka luo uutta ja toteuttaa unelmia.”

Unelmia pitää olla, uskoa ja luottamusta tulevaisuuteen tämän päivän moninaisessa maailmassa.

Rauhallista, opiskeluun ja oppimiseen keskittyvää tulevaisuutta elämää unohtamatta

Riitta Mutru

Kaupunginvaltuutetun tervehdys Nita Ahola

Kiitos Kuuluset, kuusaalain peruskivi!

On erikoista, miten jotkut elämänvaiheet jättävät jäljen, joka ei haalistu. Kuusankosken lukio ja aikani pinkissä rakennuksessa nuorena naisena, on sellainen – ja mikä tärkeintä, se aika vain vahvistuu muistoissa ajan myötä. Vaikka vuosia on jo kulunut vuodesta 2011, ylioppilaaksi pääsystäni, ja elämä myös kuljettanut eri suuntiin tuon jälkeen, tajuan aika usein palaavani ajatuksissani noihin lukion käytäville. Käytäville ja kaappien väliköihin, joissa raikui ystävien nauru ja läheinen *kuusaalain* tunnelma. Muistan myös hyvin myös sen, kun kavereiden kanssa käytiin useamman kerran viikossa naapurin S-marketissa hakemassa eväitä pitkille opiskelupäiville – ja sen, mitä ostoskorista löytyi: kana-kolmioleipä, vihreä päärynämehupullo ja Fazerin sininen -suklaapatukka. Oi niitä aikoja!

Kuva on vuoden 2011 kevään ylioppilasjuhlasta, jossa on vuorossa vapauden viestin luovutus. Kuvassa Nita Ahola ja Ville Ellonen.

Muistan myös erityisen hyvin sen, kun ensimmäistä kertaa kirjoitin mitään *Kuuluset*-lehteen – eikä mennyt kyllä aikaakaan, kun sain olla lehteä jo päätoimittamassa. Se, millainen vaikutus projektiin mukaan lähtemisellä on ollut omalle uralleni, on jälkikäteen ajateltuna ollut merkityksellistä. En nimittäin usko, että ilman tuota kokemusta tekisin työkseni 15 vuotta myöhemmin unelmieni työtä Suomen seuratuimman sarjan parissa niin, että kirjoittaminen ja viestintä on osa ydintehtävääni viestinnän, markkinoinnin, tapahtumatuotannon ja yhteisön kehittämisen parissa.

Päätoimittajuus koululehdessä ei ollut vain rooli tai titteli. Se oli vastuuta, luottamusta ja ennen kaikkea uskoa siihen, että oma ääni kantaa. Opinnoissa, kirjoittamisessa ja lehden tekemisessä ei ollut kyse vain suorituksista, vaan kasvusta – siitä, että joku näkee sinussa potentiaalia ja sanoo sen ääneen.

Haluankin käyttää tämän mahdollisuuden nyt kiittää opettajia ja koulun henkilökuntaa, jotka rohkaisivat, ohjasivat ja antoivat tilaa yrittää sekä lukio-opinnoissa että lehden tekemisessä. Epäilin itseäni monta kertaa matkan varrella, mutta kun opettajien tuki ei ollut vain teknistä ohjausta, vaan inhimillistä tsemppaamista: lempeää palautetta, luottamusta ja sitä, että minulle annettiin tilaa kasvaa – omilla ehdoillani, mutta yhdessä muiden kanssa.

Se merkitsi – ja merkitsee edelleen – valtavasti.

Kuuluset ei ole ollut minulle vain koululehti, vaan yhteisöllinen projekti, jossa sain harjoitella taitoja, joita tarvitsen nyt päivittäin: johtamista, yhteistyötä, päätöksentekoa, esiintymistä ja ennen kaikkea kykyä kuunnella muita.

Ne hetket, kun istuimme toimitusporukalla **Riitta Mutrun** ja muiden opettajien kanssa suunnittelemassa juttuja tai hiomassa sivuja ennen painoon menoa, olivat pieniä harjoituksia tulevaisuutta varten – en silloin tiennyt, että niissä hetkissä kasvoi tuleva kaupunginvaltuutettu, joka tänä päivänä saa käyttää ääntään Kouvolan kaupunginvaltuustossa.

Jokainen päätös, jota olen jo saanut olla mukana tekemässä menneellä valtuustokaudella, kumpuaa halusta parantaa meidän kaikkien yhteistä arkea. Vaikuttamisen haluun on juurensa – ja ne juuret ovat Kuusankoskella, lukiossa ja sen ihmisissä pinkkien seinien sisällä.

On haikaa ajatella, että *Kuuluset* ilmestyy nyt viimeisen kerran. Samalla se on myös hetki juhlistaa kaikkea sitä, mitä lehti on vuosien varrella edustanut: nuorten ääntä, uteliaisuutta, rohkeutta sanoa mielipiteitä ja kertoa tarinoita. Jokainen mukana ollut on ollut osa tätä kulttuuriperintöä – ja jokaisella sanalla, taideteoksella, valokuvalla, pilkulla ja pisteellä on ollut merkitystä.

Lämmin kiitos opettajille, koulun johdolle, lehden ohjaajille ja ennen kaikkea teille opiskelijoille, jotka olette vuosien varrella

tehneet *Kuuluset*-lehdestä elävän ja tärkeän. Ja jos mietit nyt, onko omalla panoksellasi väliä, haluan sanoa – kyllä on. Minä olen elävä esimerkki siitä, miten pienistä mahdollisuuksista kasvaa isoja unelmia.

Toivotan teille jokaiselle rohkeutta olla oma itsenne, löytää oma äänenne ja uskaltaa käyttää sitä. Koskaan ei voi tietää, mihin koululehden juttupaja, pieni luottamuksen osoitus tai tsemppaava opettajan sana voi johtaa.

Hyvää matkaa, *Kuuluset* ja *Kuusankosken lukio*. Minun tarinassani olitte peruskivi, jonka päälle on ollut hieno rakentaa oma elämä, jossa saan tehdä niitä asioita, mitä rakastan.

Lämmöllä ja kiitollisuudella,

Nita Ahola
Kaupunginvaltuutettu, Kouvola
Kuuluset-lehden päätoimittaja 2009–2010
Kuusankosken lukion ylioppilas 2011

Juhlapuhe

Alma Onali

Parhaat lukiolaiset, arvon ylioppilaat, hyvät opettajat ja arvon rehtori
On aivan erityistä seisoa tänään tässä salissa, jossa olen ensimmäiset kevätjuhlat ja itsenäisyyspäiväkemut lusunut läpi jo yli 20 vuotta sitten. Aloitin opintoni tässä hattaranpunaissessa rakennuksessa nimittäin jo kolmannella luokalla, noin vuonna 2000. Silloin tässä koulussa, joka tunnettiin nimellä Kuusaan lukio, oli yhdessä myös Kuusankosken musiikkiluokat, eli ala-aste ja lukio saman katon alla. Ala-asteelta mieleeni jäi se, kuinka vanhoilta, cooleilta ja viisailta lukiolaiset näyttivät. Cooleilta ja viisailta te näytätte yhä, mutta vanhaksi tunnen nyt vain itseni: ettehan te olleet vielä edes syntyneet, kun taapersin näitä käytäviä penkkaripäivän välitunneilla kinuamassa karkkia isoilta ja hurjilta lukiolaisilta. Ne olivat vuosia, joiden aikana vielä sanottiin, että paperi ei tästä kaupungista lopu ja tehtaalla on kaikille töitä.

Palasin tähän possunväriseen taloon vuonna 2007, uudistettuun Kuusankosken lukioon. Lukio-opintojeni aikana Voikkaan tehdas suljettiin ja Kuusankoski liitettiin Kouvolaan. Globaalisti riehui finanssikriisi. Enää ei sanottu, että kaikki pääsevät tehtaalle töihin. Ja kuitenkin täällä myö vaan opiskeltiin, ihastuttiin, käytiin harrastuksissa ja nukuttiin pommiin. Tulevaisuus ei tuntunut ahdistavalta, vaan jännittävältä. Kirjoitin ylioppilaaksi vuonna 2010 ja lähdin kiireen vilkkaa maailmalle. Näin itsenäisyyspäivän aattona vuonna 2024 tämän päivän lukiolaiset joutuvat miettimään asioita, jotka eivät käyneet edes mielessä vuonna 2010. Viekö tekoäly työmme? Kestääkö hyvinvointivaltio syntyvyyden laskun? Miten käy luonnon ja sitä myötä ihmisten ilmastonmuutoksen ja luontokadon kourissa? Joutuuko Suomi sotaan? Ja vielä tietysti oma, läheinen huolestus: miten käy Kuusankosken? Mitä tapahtuu paikalliselle kulttuurille ja elinvoimalle, jos täällä ei pian ole lukiota, ei teatteria, ei uimahallia? Siihen päälle

tulevat vielä kaikki omat murheet: Pääsenkö opiskelemaan? Löydänkö rakkautta? Onko tässä maailmassa minulle paikkaa?
Jos teillä äsken oli vielä hyvä mieli, niin nyt ei varmaan enää ole! Nuo kaikki ovat isoja asioita, joihin ei välttämättä voi itse vaikuttaa. Mutta se mihin voi vaikuttaa, on oma asenne. Ja siksi se, mistä oikeasti haluan teille tänään puhua, on resilienssi. Resilienssi tarkoittaa kriisinsietokykyä, kykyä kohdata haasteita ja selviytyä vastoinkäymisistä. Se tarkoittaa joustavuutta ja muuntautumiskykyä.
Presidentti Alexander Stubbilla on aina kolme pointtia, mutta minä haluan antaa teille viisi pointtia resilienssistä. Nämä asiat olisin halunnut itse kuulla lukiolaisena, mutta ne ovat minulle aivan yhtä olennaisia myös tänä päivänä.

1. Huomio on ainoa resurssisi

Suosikkitoimittajani, The New York Timesin Ezra Klein sanoi eräässä podcast-jaksossaan, että huomio on ainoa resurssi, mitä meillä on. Ajatelkaa: mitä muuta aika on, kuin pätkiä ajan ja tilan jatkumoissa, joiden aikana annamme keskittymiskykyämme ja huomiotamme eri asioille? Tietoisena olentona eläminen on sitä, että huomiomme ohjautuu aina johonkin suuntaan. Ja se, mihin suuntaan se huomio ohjautuu, määrittää suuresti sitä, millainen elämästä tulee. Tänä päivänä huomiostamme kilpailee moni eri taho. Sosiaalinen media, perinteinen media, Netflix, podcastit, mainokset, harrastukset, opiskelu, ystävät, perhe... näistä pitäisi sitten valita, mihin keskittyä. Jos kaikkeen yrittää keskittyä samaan aikaan, niin silloin ei oikeasti keskity mihinkään. Laadukas tekeminen vaatii keskittymistä ja vaivannäköä. Siksi neuvoni on, että tee vähemmän, mutta paremmin. Pilko isot tehtävät pienemmiksi, ja suorita ne suupala kerrallaan. Tätä yritän nyt myös omassa elämässä harjoittaa.
Mieti, millainen ihminen haluaisit olla. Minä ainakin haluaisin olla sivistynyt, rohkea, innostunut kansalainen, jolla on omia ajatuksia. Mutta missä välissä voin ajatella jotain omia ajatuksia, jos jatkuvasti selaan somevirtaa, joka täyttää minut mainoksilla ja muiden ajatuksilla?

Luovuus vaatii tylsistymistä, ja tylsistyminen vaatii aikaa, joka, kuten sanoin, on lopulta huomiota. Ole siis tarkkana siitä, mille huomiosi ja aikasi annat.

Minä saan parhaat ajatukseni, kun olen metsässä, hiihtämässä, saunassa tai uimahallissa, missä ei siis voi täyttää päätään muiden ajatuksilla.

Siis: tee vähemmän, mutta paremmin. Keskity siihen, mikä on sinulle tärkeää. Mieti, millainen ihminen haluaisit olla, ja pohdi sitten, millaisin toimin sellaiseksi voi tulla. Ota aika omiin käsiisi ja päästä itse, mihin jaat huomiotasi.

2. Mene vaaraa kohti

Tämän neuvon olen oppinut improvisaatioteatterista! Jos jokin asia jännittää tai pelottaa, se usein kertoo siitä, että sillä on jotain väliä ja sitä kohti kannattaa mennä.

Läheltä piti, etten uskaltanut hakea Helsingin Sanomien ulkomaantoimitukseen kesätoimittajaksi. Pelkäsin, että minua ei hyväksytä, eli että saan pakit. Se pelotti, koska halusin sitä niin paljon. Hesarin ulkomaantoimitus oli unelmieni työpaikka. Viimeisenä hakupäivänä aloin miettiä, että mitä hittoa, mistä lähtien minä muka olen ollut sellainen tyyppi, joka jättää jotain tekemättä pelon takia? Miten voin ikinä päästä siihen unelmaduuniin, jos en edes uskalla hakea sinne? Kirjoitin hakemuksen, pääsin haastatteluun, ja sain sen työpaikan.

Jos ei yritä, ei voi onnistua. Se on klisee, mutta se on myös totta. Laita kättä pystyyn, mene juttelemaan ihmisille, laita hakemuksia sisään. Osallistu. Moni ovi on avautunut minulle siksi, että kukaan muu ei ole uskaltanut siihen koputtaa.

Siellä jännittävällä kehällä mukavuusalueen reunalla tapahtuu kehitystä. Tärkeää on kuitenkin tunnistaa se, missä itse on hyvä ja missä haluaa kehittyä. Itse olin lukiossa esimerkiksi keskinkertainen kemiassa ja paljon parempi kirjoittamaan kirjallisuusanalyysyjä ja pohtimaan filosofisia kysymyksiä. Siksi minun kannattaa kehittää itseäni yhteiskuntatieteilijänä ja ajattelijana, ei kemistinä. Opetelkaa tunnistamaan omat vahvuutenne, ja uskaltakaa mennä niissä vaaraa kohti.

3. Kehitä monta unelmaa

Olen hieman allerginen sille puheelle, että seuraa unelmiasi. Mitä jos ne unelmat eivät koskaan toteudu? Olenko sitten aivan epäonnistunut elämässä? Minun vinkkini tähän on se, että kehitä monta unelmaa, pientä ja suurta. Unelmoi paljon ja varastoon. Sillä tavalla joku niistä unelmista voi aina toteutua, ja se että ne muut ei toteutuneet, ei haittaa niin paljon. Lukiolaisena minulla oli hirveä kiire toteuttaa kaikkia unelmia. Halusin heti kaiken ja nyt. Mutta kuten ensimmäisessä kohdassa totesin, kahdessa paikassa ei voi olla samaan aikaan, ja voin keskittyä vain yhteen asiaan kerrallaan. Siksi olen alkanut ajatella, että elämässä ehtii elää monta pienempää elämää – lukion jälkeen suunta ehtii muuttua vielä monta kertaa.

Itse ajattelin lukiolaisena, että lähden niin kauas Kuusaalta kuin suinkin pystyn. Vietin kaksi välivuotta, ensin Australiassa ja sitten kansanopistossa Ylöjärvellä, ennen kuin pääsin sisään yliopistoon.

Sen jälkeen olen asunut Tukholmassa, Wienissä ja Tallinnassa, tehnyt töitä radiossa, lehdistönvapausjärjestössä ja Hesarin kirjeenvaihtajana. Nämä kaikki ovat olleet unelmia, jotka on toteutuneet matkan varrella.

Unelmat saavat ja voivat vaihtua. Minulla oli unelmatyöpaikka Helsingin Sanomissa, mutta aivojeni sopukoissa oli kytenyt myös toinen haave: väitöskirjan tekeminen ja tohtoriksi tuleminen. Kun sitten sain kutsun tulla tekemään väitöskirjaa Tampereen yliopistoon, olin pahassa paikassa, kahden unelman välissä. Oli pelottavaa hylätä yksi unelma, jotta voisi seurata toista. Viimeisen Hesarin duunipäivän jälkeen itkin vuolaasti. Kuka minä olen, jos en ole toimittaja? Mitä olen mennyt tekemään, miksi vapaaehtoisesti hylkäsin jonkun asian, jossa olin hyvä?

Näin pari vuotta myöhemmin voin sanoa, että jos en olisi lähtenyt, niin minulta olisi jäänyt paljon suurempi onni saamatta. Muutin nimittäin tänä vuonna tämän uuden työn perässä Tampereelle ja rakastuin. Ja voitteko arvata kehen? No kuusaalaiseen! Vaikka olen niin tarmokkaasti yrittänyt lähteä Kuusaalta, niin Kuusaa ei näköjään lähde minusta.

Halusin kertoa tarinani esimerkkinä siitä, että elämä ei lopu siihen yhteeseen päätökseen, vaan elämä on sarja valintoja ja päätöksiä. Tärkeintä on vain se, että päätöksen tekee itse, ja että siitä kantaa vastuun. Ja tästä me pääsemmekin seuraavaan pointtiin, jonka nimi on:

4. Määrittele itse menestys

Lukion alussa ajattelin, että minusta tulee lääkäri. Opiskelin pitkän kemiaa ja pitkää biologiaa. Fysiikka jäi kolmeen kurssiin koska se vain oli aivan tajuttoman vaikeaa, vaikka Johanna Rauos yritti parhaansa. Abivuonna sitten tajusin, että hetkinen, enhän minä halua lääkäriksi! Se ajatus oli syötetty minulle ulkopuolelta. Kun pysähdyin miettimään, onko tämä jonkun toisen toive linjassa sen kanssa, kuka minä oikeasti olen, niin ei se ollut.

Lopetin lukion ilman minkäänlaista hajua siitä, mikä minusta voisi tulla isona.

Tämä ei sitten tarkoita sitä, etteikö muilla voisi olla hyviä neuvoja sinulle. Esimerkiksi Lasse Valjakka kyllä näki, mitkä vahvuuteni olivat. Olen esimerkiksi aina ollut hyvä esiintymään. Lasse ehdotti, että hae Teatterikorkeakouluun, ryhdy näyttelijäksi! Sanoin vain että Lasse pliiis, en mä halua olla köyhä taiteilija! Mutta ei Lasse ihan väärässäkään ollut. Työni tänä päivänä itseasiassa on pitkälti esiintymistä, julkista puhumista ja kirjoittamista. Kai Heltolakin näki sen minussa, hän jopa vei minut Kouvolaan puhekilpailuun, jonka lopulta voitti joku aivan ympäröyvässä lässäytys.

Otin siitä opikseni sen, että jos aikoo käyttää sananvapauttaan, niin ainakaan ei pidä lässäyttää vaan pitää sanoa jotakin oikeaa. Lopulta en edes itse keksinyt ryhtyä toimittajaksi, vaan se oli äitini idea. Kuuntele siis läheisiäsi, kysy neuvoa, mutta päätä itse!

Nyt olen jo aivan sivuraiteilla, koska tämän pointin otsikko oli, että 'määrittele itse menestys'. Olen huolissani siitä, että tässä individualistisessa yhteiskunnassa raha ja status merkitsee yhä enemmän. Mutta jos seuraa rahaa ja statusta ja kilpailee koko ajan muita vastaan, niin silloin sitä antaa määrittelyvallan omasta elämästä itsensä ulkopuolelle. Palkitsevampaa on kilpailla itseään vastaan ja määritellä itse oma polkunsaa.

Tähän liittyy myös se, miten pettymyksiä käsitellään. Kun kirjoitin ylioppilaskokeita täällä Kuusankosken lukiossa, lähti kolme aineistani laudatureina tarkastukseen. Ne kaikki tulivat eximioina takaisin. Se oli melko poikkeuksellista. Mutru pyysi minut toimistoonsa ja pahoitteli sitä, miten kaikki kolme ainetta oli arvioitu niin pieleen. Muistaakseni vastasin, että Mutru relaa, ei mua haittaa, mun mielestä kolme E:tä on ihan sikahyvä tulos! Näin olen suhtautunut myös muihin asioihin: en ole saanut kaikkia koulu- ja työpaikkoja, joita olen hakenut. Mutta en minä edes muista mitä ne ovat olleet, koska olen keskittynyt siihen, mitä olen saanut. Ei haittaa, jos jokin asia ei onnistu tai mene suunnitelmien mukaan. Resilienssiä on se, että pystyy vaihtamaan vauhdista suuntaa. Siis: määritellä itse menestys. Minulle menestys tarkoittaa tällä hetkellä sitä, että olen onnellinen ja saan tehdä sellaisia asioita, joista tykkään. Saan käydä koiran kanssa metsälenkeillä, hiihtää pitkiä matkoja, ajatella vaikeita ajatuksia ja jakaa niitä muille. Se riittää.

5. Ajattele yhdessä

Yksilökeskeinen kulttuuri ajaa meidät luulemaan, että saavutuksemme ovat omaa ansiotamme. Se on harhaa. Oikeasti kaikki saavutukset syntyvät yhteistyössä muiden kanssa. Me kaikki olemme tulosta lukuisten muiden ihmisten ponnisteluista. Sillä on merkitystä, kenen kanssa aikasi ja huomiosi jaat. Yhdessä ajattelu moninkertaistaa viisauden.

Ympäröi siis itsesi ihmisillä, jotka saavat sinut kukoistamaan ja joita sinä haluat auttaa kukoistamaan. Tukekaa, kuunnelkaa ja kannustakaa toisianne. Ystävyys on resilienssiä. Näillä eväillä toivotan teille rohkeutta ja valoa tulevaan.

Alma Onali

Taiteilija Esa Hyytiäisen vuonna 2020 toteuttama satavuotisreliefi ikuisti niin Toivo Löyskän Kuusankosken (vas.) kuin Aarne Ervin Voikkaan/Hirvelän (oik.) koulurakennuksen arkkitehtoniset linjat. Jälkimmäinen koulurakennus purettiin talvella 2025. Kuva: Marko Virtala.

KuLun viimeiset viisi vuotta Juha Forsberg

Demografiset reunaehdot

Kun Kuusankosken lukion 100-vuotishistoriateos ja -reliefi valmistuivat vuonna 2020, oli toki jo nähtävissä ikäluokkien pienenemisen tuomat vaikutukset lukiokoulutukseen niin alueellisesti kuin valtakunnallisestikin. Demografinen eli väestökehitys viidessä vuodessa on kuitenkin ollut varsin nopeaa. Lukiodien asiakaskuntaa ovat 15–19-vuotiaat. Jos katsotaan Tilastokeskuksen väestötilastoja koko vuosituhannen alun osalta, niin havaitaan Kouvolan alueen 15–19-vuotiaiden määrän laskeneen tässä ajassa suunnilleen tuhattaviiidelläsadalla, 5500:sta 4000:een (ks. kuvio 1). Koko Kymenlaakson maakunnassa tämänikäistä nuorisoa vuonna 2024 oli niukasti yli 8000, josta määrästä Kouvolassa asustaa siis puolet.

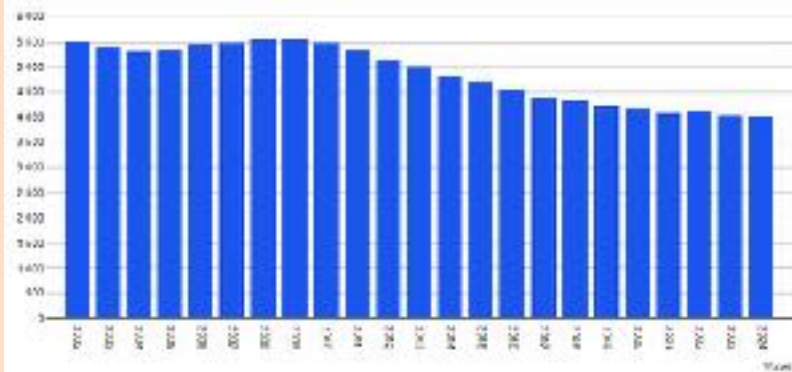
Kouluikäisen nuorison määrän väheneminen ei toistaiseksi ole vielä valtakunnallisesti näkynyt niin dramaattisesti lukiodien määrän vähenemisenä kuin peruskoulujen katona (neljännesvuosisadassa 5000:sta peruskoulusta 2000:een). 2020-luvulla Suomessa lukiodien määrä on pysynyt suunnilleen 330:ssä. Tulevina vuosina voidaan kuitenkin ennakoida ikäluokkien edelleen pienetessä yhäti pienentyvää asiakaskuntaa myös lukiokoulutukselle suurten kasvukeskusten ulkopuolella, mikä väistämättä johtaa lukiodien vähenemiseen. Kouvolan syntyvyysluvut kertovat vuodessa syntyneiden määrän puolittuneen 800:sta 400:n tuntumaan reilussa kymmenessä vuodessa (ks. kuvio 2). Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2024 Kouvolassa syntyi 394 lasta. Vuoden 2017 jälkeen syntyneet pienet ikäluokat tulevat olemaan lukioikäisiä 2030-luvulla. Jos oletetaan noin puolet

Vuonna 2022 Kuusankosken lukio hyväksyttiin osaksi Unesco-koulujen verkostoa. Suomen Unesco-kouluverkostoon kuului 60 koulua, joista toisena kymenlaaksolaislukiona on Kotkan lyseon lukio. Kuvakaappaus koulun pedanet-sivuilta.

Kuusankosken lukio

Kouvolan (ja sen edeltäjäkuntien) 15–19-vuotiaiden viisivuotisikäluokan suuruus 2002–2024. Lähde: Tilastokeskus.

ikäluokasta hakeutuvan lukiokoulutukseen, ei yhdelle vuosiluokalle riitä muutamaa sataa opiskelijaa enempää. Muuttoliike suuntaan taikka toiseen, maan sisällä tai rajojen yli, vaikuttaa osaltaan tätäkin ikäryhmää suurentavasti tai pienentävästi.

Karujen väestötieteellisten tosiasioiden ja niiden mukana tulevien säästöpainoiden vaikuttaessa taustalla on lukioverkosto harventunut Kouvolassakin. Vuonna 2021 viettivät viimeistä kevätjuhlaansa Valkealan ja Elimäen lukiot, joiden toiminnan päättyessä myös Kuusankosken lukio sai uusia opettajia ja uusia opiskelijoita, entistä pidemmän koulumatkan takaa. Kuusankosken lukiossa opiskelijamäärä 2020-luvun alkupuolella on liikkunut 300:n ja 400:n välillä ja rinnakkaisryhmiä vuosiluokallaan on ollut neljästä viiteen. Opettajia lukuvuonna 2024–2025 oli ”wilmavahvuuden” mukaan lähes neljäkymmentä – pedanetin mukaan 1+1+28 – ja muuta henkilökuntaa puolentusinaa.

Kouvolan kasvatus- ja opetuslautakunta päätti vuoden 2024 lopussa, että Kouvolan keskustassa toimivat Kouvolan Yhteislyseo ja Kouvolan iltalukio sekä Kuusankosken lukio yhdistyvät hallinnollisesti yhdeksi lukioksi 1.8.2025 alkaen. Yhdistämistä perusteltiin tavoitteella kehittää Kouvolan lukiokoulutusta entistä yhtenäisemmäksi, lisätä opintovaihtoehtoja ja ennakoita tulevaisuuden väestökehitystä. Kuusankosken lukio, joka tämän nimisenä ennättää ”täysi-ikäiseksi” 18-vuotiaaksi, viettää näin ollen viimeiset oman koulun lakkiaiset ja kevätjuhlat keväällä 2025. Koulutoiminta jatkuu osana suurempaa lukiokokonaisuutta Kuusankosken toimipisteinä.

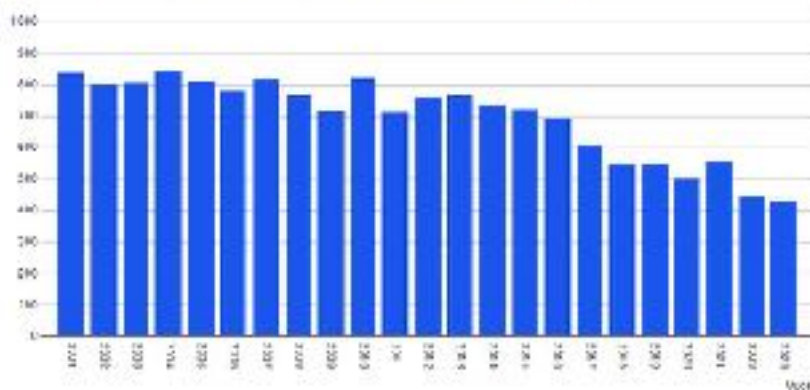
Elävänä syntyneet Kouvolassa (ja sen edeltäjäkunnissa) 2001–2023. Lähde: Tilastokeskus.

Koronan kourissa, sotaa seuraten

2020-luvun alussa koko maailmaan iskenyt Covid19-pandemia sulki Suomen valmiuslain perusteella maaliskuusta kesäkuuhun 2020. Loppuvuodesta tauti levisi uudelleen, mutta toisaalta ensimmäiset rokotteet saatiin käyttöön aivan vuoden lopulla. Kolmas korona-aalto alkoi helmikuun 2021 puolivälissä. Kolme viikkoa kestänyt sulkutila alkoi 8.3.2021 ja tätä jatkettiin toisella kolmen viikon jaksolla. Tilanne purettiin huhtikuun lopulla. Neljäs korona-aalto alkoi kesällä 2021 ja viides loka-marraskuussa. Tässä vaiheessa rokotusohjelmat olivat jo hyvässä vauhdissa. Suomi luopui koronarajoituksista 1.3.2022 ja Terveystieteiden tutkimuskeskus THL lakkautti valtakunnallisen maskisuosituksen huhtikuussa 2022.

Korona-aikanakin Kuusankosken lukiossa koulunkäyntiä jatkettiin tilanteen edellyttämällä tavalla. Opetettiin ja opiskeltiin kotona, etänä tai koulussa. Teamsin, Zoomin, Pedanetin ja muiden väylien avulla digiloikattiin välttämättömyyden pakottamana kevään 2020 sulun aikana sekä sen jälkeen. Koska suuria joukkokokoonmuutoksia haluttiin välttää, kevään 2020 ylioppilas- ja kevätjuhlia ei pidetty normaaliin tyyliin. Puheet sekä juhlaesitykset nauhoitettiin ja ne olivat nähtävissä pedanetin kautta. Ylioppilaat kävivät yksitellen hakemassa todistuksensa, lakkinsa, stipendinsä ym. rehtorilta koulun tiloista. ”*Olette tavallanne poikkeusajan ylioppilaita vähän samaan tapaan kuin sotiemme aikaiset ja sotien jälkeisten vuosien ylioppilaita*”, totesi rehtori Riitta Mutru viestissään koronakevään ylioppilaille.

Elävänä syntyneet muuttoliikkeen Vuosi, Kouvola, Yhteensä, Elävänä syntyneet.

Myös syksyllä 2020 suunniteltu koulun satavuotisjuhla jäi toteuttamatta, mikä oli harmillista kouluperinteen välittymisen kannalta. Tilaisuus, missä sukupolvet olisivat voineet kohdata, menetettiin.

Kun koronaoloissa koulutiloihin syksyllä 2020 palattiin, tulivat visiirit, maskit, hanskat, käsidesit, desinfiointipyyhkeet ja -suihkeet sekä muu varustus ja varotoimet tutuiksi niin luokkatilanteissa kuin myös ylioppilaskirjoitusten yhteydessä. Omat harminsa koituivat Kouvolan lukioiden opettajien viikon mittaisesta lomautuksesta lokakuussa 2020. Lomautusta perusteltiin Kouvolan kaupungin taloudelliseen tilanteeseen liittyvällä pakottavalla kustannusten vähentämistarpeella. Pian tämän jälkeen 1.12.2020 siirryttiin koronaa karkuun etäopetukseen. Huhtikuun puolessavälissä 2021 kokeiltiin hybridiopetusta lähi- ja etäopetuksen vuorotellessa. Opiskelijaryhmiä hajotettiin esim. kahteen viereiseen luokkaan, joista toinen opiskeli teams-avusteisesti. Takaisin lähiopetukseen palattiin huhtikuun lopulla. Perinteisten penkkarien sijaan luokissa katseltiin vappuaattona penkkarivideo. Kevään 2021 vanhojen tanssit

tanssittiin vasta marraskuussa. Koronan aiheuttamaa oppimisvajetta ja muita haasteita yritettiin taklata lisää tukiopetuksella.

Keväällä 2021 ylioppilasjuhlat pidettiin Kuusankoskitalolla siten, että abiturienttiryhmä kerrallaan kävi paikan päällä lakitettavana. Joulukuun alun itsenäisyys- ja lakkiaisjuhla 2021 järjestettiin pandemiarajoitusten vuoksi striimattuna opiskelijoille opetustiloihin. Salissa olivat vain lakitettavat, heidän läheisensä ja esiintyjät. Joululomalle lähdettiin ilman varsinaista perinteistä joulujuhlaa ennakkoon valmistetun videotervehdyksen myötä. Koronan aktivoituminen vuoden vaihteen tienoilla siirsi penkkarit ja vanhojen päivän helmikuulta vapun alusviikolle. Keväällä 2022 ylioppilastutkinnon uudistuksen mukaisesti kirjoitettiin viisi pakollista ainetta entisen neljän pakollisen sijaan. Kevään 2022 ylioppilas- ja kevätjuhlat pidettiin poikkeusolon taukojen jälkeen jälleen vanhaan tyyliin Kuusankoskitalossa 4.6.2022.

Korona-aikanakin opiskeltiin – jopa menestyksekkäästi. Keväällä 2021 Elina Vainikainen, Aada Simola, Anni Lehtonen ja Siiri Ollikainen voittivat opettaja Päivi Parkkosen ohjaamana valtakunnallisen Kuntavisio-kilpailun. Kuva: Päivi Franzon

Oppivelvollisuus laajeni, kansainväliset yhteydet avautuivat

Tuossa vaiheessa maailma oli saanut uutta ajateltavaa Venäjän Ukrainassa 24.2.2022 aloittaman hyökkäyssodan myötä. Kuusankosken lukiossa sodan alkua seuraavana päivänä vietettiin talviliikuntapäivää, joka aloitti talvilomaviikon. Rehtori Mutru totesi päivänavauksessaan tunnelmien olevan nyt varmasti vielä epävarmemmat kuin kaksi vuotta aikaisemmin koronapandemian alkaessa. ”*Turvallisuuden tunteemme on järkkynyt, odottamattomat meistä riippumattomat asiat, tapahtumat tulevat eteemme. Tällöin tarvitsemme entistä enemmän toisiamme ja toistemme tukea, yhteistä olemista, kuulumista turvalliseen, tuttuun yhteisöön. Opiskelu ja lukioyhteisö, omat lähipiirinne luovat meille jatkuvuutta ja turvallisuuden tunnetta, epävarmuuden kestämistä ja sietämistä.*”

Aikaisempi yhteistyö pietarilaisen kumppanikoulun kanssa päättyi, kuten kaikenlainen muikin kansalaisyhteiskunnan toiminta Suomen ja Venäjän välillä. Kuusankosken lukion logistiikkaopinnoissakin oli tähyttävä toisiin suuntiin. Syyskuussa 2022 tilannekatsausta turvallisuuspolitisesta ympäristöstä ja Ukrainan sodan tapahtumista lukiolaisille yhteiskuntaopin tunneilla kävi avaamassa prikaatikenraali Vesa Valtonen, lukiomme entinen oppilas.

Syksyllä 2021 lukiossa aloittaneet opiskelijaryhmät siirtyivät toiselle asteelle ja 18 vuoden ikään laajentuneen oppivelvollisuuslain piiriin (§§ 2, 4). Toisen asteen maksuttomuuteen kuului tämän jälkeen paitsi opetus ja päivittäinen ruokailu, maksuttomat oppikirjat, muut materiaalit ja tarvikkeet, kuten kannettava tietokone, ylioppilastutkinnon edellyttämät viisi koetta sekä ilmaiset koulumatkat. Opiskelun maksuttomuusaika määriteltiin jatkuvaksi sen kalenterivuoden loppuun, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta. Oikeus päättyy, kun toisen asteen tutkinto on suoritettu (§§ 16, 17). – Vanhojentanssipuvun ja ylioppilaslakin hankintakustannukset jäivät toistaiseksi opiskelijan itsensä hoidettavaksi.

Paperikirjoja käytettiin Kuusankosken lukiossa edelleen jossakin määrin digitaalisten materiaalien ohella oppiaineista ja opettajista riippuen. Paperikirjat annettiin periaatteessa opiskelijoiden omiksi, mutta käytännössä kurssien päätyttyä ne otettiin kierrätettäväksi seuraaville opiskelijaryhmille. Lakiuudistus velvoitti lukiolaisenkin huoltajan huolehtimaan siitä, että oppivelvollinen suorittaa oppivelvollisuutensa (§ 9). Lukion opetussuunnitelma uudistui samoihin aikoihin; LOPS2016:n korvasi LOPS2021 ja 75 kurssin sijaan tulivat 150 opintopistettä. Ryhmänohjausta ja opintojen ohjausta vahvistettiin, erityisopetusta lisättiin. Myös yliopistoyhteistyö lisääntyi.

Koronavuosien tauon jälkeen Kuusankosken lukion kansainväliset yhteydet nousivat aiempaa korkeammalle tasolle.

Kuusankosken lukion opiskelijoiden työssä Ukrainan kartan päälle laskeutuivat saviset rauhankyyhkyt, samaan aikaan kun sota kylvi maalle tuhoa ja kuolemaa. Teos yhdessä muiden opiskelijoiden taideteosten kanssa oli esillä mm. UNESCO-näyttelyssä 2023 Kuusankosken kirjastossa yhdessä veteraanijournalistin valokuvanäyttelyn (Rauli Virtasen silmin: Tytöt kriiseissä) kanssa. Kuva: Pia-Meri Maunumaa

Verlan tarina- ja rakennusperinteen kartoittamisessa Kuusankosken lukion opiskelijoita Pinja Ylitaloa, Aurora Ahlbomia, Leevi Sorvalia ja Viljo Soimakalliota kouluttivat kulttuurineuvos Eero Niinikoski, emeritatoimittaja Eijaleena Martikainen sekä kaupunginarkkitehti Hannu Purho – kaikki kouluttajat ovat Kuusankosken yhteislyseon/ Kuusaan lukion entisiä opiskelijoita. Kuva: Aki Pukkila

Entisten kumppanuuskoulujen rinnalle tuli uusia yhteistyötahoja. Valkealan lukiolta Kuusankosken lukio peri Erasmus+-hankkeet *Where the Past Meets the Future – You Matter!*, jossa oltiin yhteyksissä latvialaisen ja slovakialaisen lukion kanssa arjen kestävän kehityksen ja kansallispuistojen kentillä elokuuhun 2022 saakka, sekä yrittäjyyskasvatuksen strategisen kumppanuuden projektiin, jossa tehtiin yrittäjyyteen ja talouteen liittyvää yhteistyötä seitsemän Suomesta, Ruotsista, Tanskasta ja Virosta olevan kumppanilukion kanssa elokuuhun 2023 saakka. Juuri ennen kevätlukukauden 2022 päättymistä saatiin Pariisista Kuusankoskelle mieluisa uutinen: Kuusankosken lukio sai Unesco-koulu-statusen, joka oli aiemmin, vuodesta 1987, ollut Valkealan lukiolla. Hyväksyminen Unesco-kouluksi toi uutta toimintaa ja uusia yhteistyökumppaneita Agenda 2030 -tavoitteiden hengessä. Unesco-kouluverkoston toiminnan keskeisiä tavoitteita olivat maailmankansalaisuuteen ja kestäväan tulevaisuuteen kasvattaminen, ilmastonmuutoksen hillitseminen sekä ympäristön, kulttuuri- ja maailmanperintökohteiden suojeleminen. YK:n maailman opettajien päivänä 5.10.2022 lukiolla vietettiin Unesco-koulujuhlaa yhdessä yhteistyökumppaneiden edustajien kanssa. Arvokkaassa juhlassa puhuivat mm. kulttuurineuvos Eero Niinikoski sekä OPH:n edustaja opetusneuvos Anu Halvari, sivistysjohtaja Veikko Niemi ja opiskelijakunnan puheenjohtaja Iina Kuisma.

Luontevaksi yhteistyökumppaniksi Kuusankosken lukiolle tuli Verlan Unesco-maailmanperintömuseo ympäristöineen, josta vierailu- ja esittelykohteen lisäksi tuli myös tutkimuskohde. Merkittävää pioneerityyppistä koulun ja museon yhteistyömallia rakennusperinteen ja tarinoiden keruun tallennuksessa kehitti Verla-työryhmä, jossa pääideamoottorina puuhasi itsekin verlalainen opettaja Aki Pukkila. Projektin toteutumista esittelevät tässä julkaisussa (s.) kesän 2024 perinteenkerääjäopiskelijat itse.

Koronavuosien jälkeen kansainvälinen toiminta nousi vahvasti lukion arjessa. Opintomatkoja tehtiin eri puolille Eurooppaa ja vieraita vastaanotettiin. Joulun 2022 alla koululle saatu Erasmus+-akkreditointi (ajanjaksolle 1.2.2023 – 31.12.2027) toi liikkuvuuteen lisää laajuutta opiskelijoiden yksilövaihtojen ja opettajien *job shadowing* -työseurantavaihtojen muodossa. Esim. lukuvuonna 2023–2024 oli 4–5 päivän mittaisissa *job shadowing* -vaihdoissa kolme opettajaa, Reykjavikissa Islannissa, Valenciassa Espanjassa ja Galwayssa Irlannissa. Kolme opiskelijaa oli lyhytkestoisessa 2–3 viikon yksilövaihdossa Espanjan Valenciassa, Slovakian Nitrassa ja Saksan Würzburgissa, minne sijoittui myös kuukauden mittainen pidempi yhden opiskelijan yksilövaihto sekä kymmenen opiskelijan viikon mittainen ryhmämatka.

Diginykyaikaa: Riiassakin voi tehdä kurssikokeita. Erasmus-vierailun aikana matkalla mukana olleet opiskelijat osallistuivat toukokuussa 2022 muun ohjelman ohessa kotimaiseen koeviikkoon. Kuva: Päivi Parkkonen

Ryhmäliikkuvuutta harrastettiin 2023–2024 myös Kuusankosken perinteisen saksalaisen ystävyyskaupungin Mülheim an der Ruhrin suuntaan sekä uuteen tuttavuuteen Slovakian Nitraan. Muilla kuin Erasmus-rahoitteisilla ryhmämatkoilla käytiin Dublinissa Irlannissa, Pariisissa Ranskassa, joissa oli reissattu jo edellisinä vuosina, ja Salamancassa Espanjassa. Vierailijoina Kuusankosken lukioon tutustuivat yksittäiset ”työtä varjostavat” opettajat ja/tai opiskelijaryhmät Saksan Würzburgista ja Mülheimistä, Liettuan Kaunasista, Ruotsin Gävlestä sekä Slovakian Nitrasta.

”Kotikansainvälisyyden” otsikon alla koululla vierailivat mm. Suomen suurlähettiläs Strasbourgissa, Sini Paukkunen-Mykkänen, joka oli aloittanut kansainvälisen uransa Kuusaan lukion nuorena opiskelijana jo 1980-luvulla, kielilähettiläs, kääntäjä ja kirjastonjohtaja Hanna Lindroos, Kuusankosken Svenska skolanin Lucia-kulkue sekä SPR:n paikallisyhdistyksen aktiivit SPR:n rasminvastaisen kampanjan yhteydessä. – ”Kansallisen tason” vierailijoista mainittakoon mm. kansanedustaja Ville Kaunisto. – Englannin opiskelijat osallistuivat valtakunnalliseen kirjoituskilpailuun ja saksan opiskelijat tutustuivat Helsingin Yliopiston germaanisen filologian laitokseen ja Goethe-Institutiin.

Seuraavana lukuvuonna 2024–2025 liikkuvuudet jatkuivat samalla intensiteetillä tai jopa lisääntyivät. Pelkästään Erasmus+-vaihdon kautta suunnilleen 70 henkilöä oli ulkomailla noin 100 vuorokautta. Uusina yksilö- tai ryhmävierailukohteina edellisen vuoden em. kumppaneiden lisäksi tulivat Wien Itävallasta, St. Quentin ja Strassbourg Ranskasta sekä Göteborg Ruotsista. Vierailijoina Kuusankosken lukiossa kävivät kielilähettiläs, Valtioneuvoston kielenkääntäjä Juha Tupasela sekä Fulbright-professori Joshua Wilson Denverin yliopistosta. Yksi opiskelija edusti Suomea Haagissa European Youth Parliament -kokouksessa.

Lukuvuoden 2024–2025 aikana Kuusankosken lukiossa opiskeli (joko osan tai koko lukuvuoden) belgialainen, brasilialainen, kolumbialainen, italialainen ja taiwanilainen opiskelija. Lisäksi koulun opiskelijakuntaan saapuivat ensimmäiset Finest Future -järjestön kautta saapuneet kolme opiskelijaa, joiden kotimaat olivat Myanmar ja Kiina. Saksalainen Maxi Wolff suoritti lukion ja ylioppilastutkinnon kokonaan Kuusankosken lukiossa vuosina 2021–2024, omaksuen tänä aikana erinomaisen suomen kielen taidon.

Yrittäjyyttä ja yhteisöllisyyttä, taidetta ja itseilmaisua

Vuosikymmenien mittaan Kuusankosken lukio-opiskelijakunnassa on ”harmaan tai pinkin kiven sisässä” viettänyt nuoruusvuosiaan monenlaista lahjakkuutta ja näin myös 2020-luvulla. Monet ovat löytäneet kykynsä jo nuorella iällä. Joulukuun alussa 2022 vietettiin pienimuotoista juhlahetkeä Kuusankoskella Studio123:n tiloissa, kun nuori yrittäjä ja lukiolainen Arttu Kortelainen julkisti opiskelu- ja työnäyteenään *Artun työelämätaidot* -videosarjan (www.arttukortelainen.fi/2022/11/tyoelamataidot). Yrittäjämäisen ammattitaitoisesti, kiinnostavasti ja napakasti tehty opetusvideosarja esitteli näkökulmia työelämään ja yrittäjyyteen Kouvolan seudun nuorten sekä kokeneempienkin yrittäjien kertomana.

Yrittäjyys- ja työelämätaidot – digitaitojen ohella – oli nostettu lukion opetussuunnitelmassa Kouvolassa paikalliseksi oppiaineeksi, ja tämän aineen materiaaliarpeeseen lukiolaisille samoin kuin perusopetukseen ja ammatillisen toisen asteen käyttöön Artun toteuttama yrittäjyyskasvatusvideosarja tuli kuin tilauksesta. Kymintehtaan koulun uutisluokkatoiminta oli osaltaan ohjannut Arttua videokuvaamisharrastuksen piiriin ja yrittäjän uralle jo kouluvuosina. Videosarja korosti yrittäjyyden, työelämätaitojen, johtamisen, vuorovaikutustaitojen ja yrittäjämäisen asenteen merkitystä – samoja taitoja, joita koulu pyrkii opiskelijoissaan kasvattamaan. Samalla projekti nosti esille verkostoitumisen ja yhteistyön merkityksen. ”*On ollut hieno huomata, miten yhteistyökumppanit ovat lähteneet tukemaan projektia. Kiitos heille kaikille! Projektia on ollut mielenkiintoista toteuttaa, sillä yrittäjyys on aiheena todella kiinnostava!*”, totesi yrittäjä itse.

Yrittäjyysvideon julkistustilaisuudessa 2.12.2022 kukitettiin Arttu Kortelainen, videolla esiintyneet nuoret sekä kokeneemmat yrittäjät ja muut tukijat. Kuvassa vasemmalta Olivia Vainio, Kaisa Lehtonen, Aleksi Mäkelä, Jenni Mäkipää, Aapo Partanen, Minna Tuukkanen, Arttu Kortelainen, Sanna Kettunen, Päivi Parkkonen ja Tiina Vainio.

Taustatahoina Artun projektia tukivat Nordean Sanna Kettusen työryhmä, Raino Kukkosen säätiön (Jukka Antila) ja Kinnon (Timo Lehmusmetsä) edustajat, Kuusankosken yrittäjä ry sekä Kouvolan kaupungin Yrittäjyyskasvatusryhmä ja Nuori yrittäjä (Tiina Vainio ja Minna Tuukkanen). Ohjaajana ja mentorina toimi yrittäjyyden ja työelämätaidon opettaja Päivi Parkkonen.

Kuuluset 2022–2023:ssa Vanessa Hanskin haastattelussa Artun lisäksi nuorena itsensä työllistävänä yrittäjänä esiteltiin myös Elmo Huovila, tuossa vaiheessa Suomen nuorin ammattimainen taikuri, sekä ihmisille tarkoitettujen eläinasujen fursuittien valmistaja Olivia Vainio. Elmo, joka voitti nuorten Suomen mestaruuden taikuudessa jo 13-vuotiaana vuonna 2018, kertoi viihde- ja taidealan urastaan: ”Yrittäjyys on luonnollinen osa intohimoani, joka kulkee käsi kädessä harrastukseni kanssa.” Taikurin esiintymiset olivat mahdollistaneet matkat maailmalle ja tutustumiset kiinnostaviin paikkoihin ja ihmisiin, julkikkisiin, poliittikkoihin ja yritysjohtajiin. Olivia Vainio puolestaan löysi omat kykynsä eläinasuihin pukeutuvan ”turriyhteisön” kautta ja havaitsi pitävänsä enemmän asujen tekemisestä kuin itse pukeutumisesta fursuittiin. Pukuyrittäjyys oli kehittänyt analyyttistä arviointikykyä, itsereflektiotaitoa ja tuotekehittelyä. Tietotekniikan opintoja suunnittelevalle Olivialle fursuittien tekeminen työksi tulevaisuudessa oli vielä hämärän peitossa, mutta tieteen, tekniikan, taiteen, ennakkoluulottoman elämäntavan ja yrittäjyyden yhdistäminen selvästi kiinnosti: ”Erilaisuus on rikkaus, mikä mahdollistaa uudet ideat – ja uudet ideat mullistavat maailmaa.”

Kuusankosken lukion perinteisiä vahvuuksia on ollut musiikki. Corona-ajan etäkoulun jälkeen musiikin opettaja Marko Virtala halusi aktivoida opiskelijoita yhteisölliseen tekemiseen ja 23 nuorta tarttui haasteeseen. Alkuvuonna 2022 joukko järjestäytyi levyprojektiin, jonka lopputulos äänite *Päivänvalo* julkaistiin cd-levynä tammikuussa 2025. Jokainen sai valita itse esittämänsä kappaleen, ja lopputulos kuvastaa Virtalan mukaan nuorten musiikkimakua.

Musiikkiopistossa pianoa ja selloa lukion ohella opiskeleva Maria Mäkinen tarttui levyllä bassoon. Yhdessä kitaristi Kaapo Pölläsen kanssa hän työsti albumille kappaletta *Animal Instinct*. ”*Studiossa työskentely oli yhteisöllistä. Eniten projektissa jännitti sen lopputulos*”, Mäkinen kertoi. Viisi vuotta kitaraa soittaneelle Pölläsellemä studio tuli tutuksi useampana päivänä. ”*Otimme kappaleesta eri ottoja ja kuuntelimme demoja. Parasta oli päästä viettämään aikaa kavereiden kanssa mielenkiintoisen tekemisen parissa.*” Laulaja Tiia Tähtinen muisteli ensimmäisen soolokappaleensa tekemistä: ”*Olin kuunnellut kappaletta Drunk Text Me jo jonkin aikaa. Tiesin ääneni sopivan siihen hyvin, joten ehdotin sitä itse. Vaikka minulla oli kokemusta esiintymisestä, yksin laulaminen oli uutta.*”

Studiotyöskentely vaati opiskelijoilta joustavuutta. Osaa kappaleista lähdettiin rakentamaan ilman valmista nuottia tai ääniraitaa. Virtala kertoi, että

joihinkin kappaleisiin kirjoitettiin nuotit itse. Vaikka osa esiintyjistä ei koskaan tavannut toisiaan, projekti eteni kohti valmista albumia. Digitaalisen aikakauden keskelläkin Virtala halusi julkaista musiikin myös CD-levynä, konkreettisenä ja käsinkosketeltavana. (Laura Sivosen haastattelu, KS 2.2.2025). Samoja musiikillisia voimia nousi näyttämölle 16.5.2025 Kuusankoskitalon lukiolaisten opiskelijakonsertissa.

Musiikin ohella kuvataide antaa opiskelijoille mahdollisuuden kehittää kykyjään ja taitojaan moninaisilla tavoilla. 2020-luvun kuluessa kuvataiteen opettaja Pia-Meri Maunumaa on edelleen virkistänyt kouluaherruksen arkea tuomalla opiskelijoiden taidetta koulun käytäville sekä myös tehnyt pr-työtä järjestämällä taidenäyttelyitä koulun ulkopuolella erilaisissa yhteyksissä, mm. Verla-yhteistyön visualisoinnissa. Keväällä 2024 järjestettiin Kuusankosken Taideruukilla Galleria Padon tiloissa

monitaiteellinen *Kohtaamisia* -taidenäyttely, joka osana Kymenlaakson lukioiden laatu- ja saavutettavuushanketta yhdisti maakunnan lukioiden opiskelijoiden ja opettajien kuvataiteen, musiikin ja draaman esityksiä. – Laatuhankeella haluttiin vahvistaa Kymenlaakson lukioiden alueellista yhteistyötä, kokeilla erilaisia hybridiopetuksen malleja sekä taata alueen lukiolaisille toimintaympäristön haasteista huolimatta laadukasta, monipuolista opetusta ja oppimista.

Myös liikunta- ja urheiluharrastus antaa monelle opiskelijalle paljon, kuten voidaan lukea Mika Hamarin päätoimittamasta Kuulusista 2023–2024. Kuntosaliharjoittelusta elämäntapana kertoi Akram Hassan, jonka aikaisempi jalkapalloharrastus oli loppunut polvivamman takia. Jalan kuntouttamisesta alkanut kuntosalitreenaus alkoi kiinnostaa. ”*Opiskelijana kuntosali antaa minulle stressinlievitystä, parantunutta keskittymiskykyä, hyvää fyysistä kuntoa, parempaa unta, sosiaalisia kontakteja ja parempaa*

Päivänvaloo-levyllä esiintyvät mm. kitaristi Kaapo Pöllänen, laulaja Tiia Tähtinen sekä basisti Maria Mäkinen. Taustalla opettaja Marko Virtala. Kuva: Kouvolan Sanomat

Kevään 2025 Kuusankosken lukion ja Kouvolan Yhteislyseon opiskelijoiden taidenäyttely viitoitti suuntaa kohti oppilaitosten yhteistä tulevaisuutta.

terveyttä.” Yvonne Izabayo sai iloa, energiaa ja inspiraatiota tanssista. ”Tanssi on minulle tapa rentoutua ja irrottautua arjen stressistä sekä ilmaista itseäni täysin vapaasti.” Victor Nicoara löysi pienen hakemisen jälkeen oman lajinsa jiu-jitsusta. ”Harrastukset ovat tärkeä osa minua ja edistävät terveyttäni ja motivaatiotani.” Abdikarin Suleman totesi samansuuntaisesti jalkapallosta, joka on ”enemmän kuin vain peli – se on intohimo, elämäntapa ja joskus jopa identiteetti”. Jalkapallon Abdikarin näkee taiteena, toisaalta se opettaa tärkeitä elämäntaitoja, kuten tiimityötä, johtajuutta ja sitoutumista.

Louis Sibomanan intohimo taas oli koripallo. Joukkueessaan saavuttamaansa SM-pronssimitalia Louis muisteli ylpeydellä. ”Se oli myös todiste siitä, että pystyin voittamaan vastoinkäymiset ja haasteet, kuten polvivammani, ja nousemaan takaisin vahvempuna kuin koskaan.” Kouvolan seudulla suosittua pesäpalloharrastusta esitteli lajille omistautunut Pihla Tikka, joka pelasi sekä Kuusankosken Puhdissa että Haminan Palloilijoissa. Vaikka erilaisia treenejä voi olla jopa yhdeksän kertaa viikossa ja matkustamiset veivät aikaa, koki hän paloa pesikseen ja pisti sen muun edelle. ”Parasta Pihlasta on kuitenkin joukkueen yhteisöllisyys, ja hän on saanut paljon eri-ikäisiä tovereita pesäpallosta.”

Olipa urheilu- tai liikuntaharrastus ammattimaisempaa tai kevyempää, on sillä suuri merkitys vastapainon tuojana teoreettiseen opiskeluun, samalla kun se kehittää ominaisuuksia, joista voi olla hyötyä opinnoissa ja työelämässä. Suosituimpia Ari Pakarisen ja Aki Pukkilan luotsaamista liikuntakursseista on jatkuvasti ollut vanhojen tanssien kurssi. Repovedelle suuntautuva retkeilykurssi tuottaa taas omanlaisensa elämykset ja muistijäljet.

Kuusankosken lukion ja Kouvolan Yhteislyseon

OPISKELIJOIDEN TAIDENÄYTTELY

28.3. - 11.4.2025

Kuusankosken pihlajärven, Seipänselkäranta 33, Kouvola

Opiskelija- ja opettajakunta sekä muu henkilökunta

Eräs lahjakkuuden osa-alue on sosiaalinen lahjakkuus. Sosiaalisesti ja yhteiskunnallisesti suuntautuneet opiskelijat ovat löytäneet väyliä aktiivisuudelleen Kuusankosken lukion opiskelijakunnan toiminnassa 2020-luvullakin. Tempauksilla ja teemapäivillä on tuotu väriä ja piristystä kouluarjen keskelle sekä otettu kantaa koulutuspoliittisiin kysymyksiin. Opiskelijakunta on kantanut kortensa kehoon myös demokratiakasvatuksessa järjestämällä nuorisovaalit valtakunnallisten vaalien yhteyksissä. Ohjaavina opettajina ovat toimineet Päivi Franzon, Helena Keskitalo, Joonatan Jalonen, Päivi Parkkonen, Pia-Meri Maunumaa sekä Johanna Rauos. Opiskelijakunnan puheenjohtajina ovat toimineet Veikko Rantala, Iina-Lotta Kuisma, Aatu Iiskola, Silja Lehtinen, Mikael Arola.

Kevään liikuntapäivässä 2024 ykköskakkosten jalkapallojoukkue otti mittaa abien joukkueesta. Ykköskakkokset voittivat 9–3. Kuva: Aki Pukkila

Reilusti luonnontieteitä edusti biologian ja maantiedon opettaja Mari Nykänen. Kukin omalla persoonallaan varustautunut pedagogi, lyhytaikaisempia sijaisopettajiakaan unohtamatta, on toiminut osana *Chez Riitta* -nimisen ”oppiaineravintolan” henkilökuntaa. Pitkään lukion apulaisrehtorina toiminut Kari Huhta siirtyi vuoden 2024 lopulla koulunjohtotehtäviin toisiin maisemiin, Pohjanmaalle.

Koronan jälkiseuraukset sekä siirtymä digitaaliseen ja some-ympäristöön ovat kasvattaneet tuen tarvetta nuorten koulupolulle. Opojen voimakaksikko Ulla Kesäpolku ja Lasse Valjakka, kieltenopettajasta erityisopettajaksi kouluttautunut Helena Keskitalo, kuraattori Kati Joukainen, opiskeluhuollon psykologi Anu Hassel sekä terveydenhoitaja Raili Savenius vastasivat tähän tarpeeseen; kolme viimeksimainittua Sote-uudistuksen jälkeen Kymenlaakson hyvinvointialueen työntekijöinä.

Tarpeellista ja merkityksellistä työtä oppimisen mahdollistajina koulun arjessa tekevät myös ruokahuolto ja siistijät. Laitoshuoltaja Heidi Wass

Tietoja ja taitoja. Paikallisuutta, kansallisuutta ja kansainvälisyyttä. Monia kieliä, reilusti luonnontieteitä. Taidetta ja liikuntaa.

Logistiikkaa. Näitä herkkuja ovat 2020-luvun opettajat nousevalle nuorisolle Kuusankosken lukiossa tarjoilleet. Koulun kokenut opettajakunta sai Valkealan ja Elimäen lakkautetuista lukioista uusia kasvattajapersoonia – Mari Hiltunen, Päivi Parkkonen, Katja Rönkkönen sekä Mikko Pöyhönen – jotka ovat antaneet vahvan ammattitaitoisien panoksensa kansainvälisyyteen, kieliin, kulttuurientuntemukseen ja yrityskasvatukseen.

25.4.2024 Kuusankosken lukio osallistui Suomen Lukiolaisten liiton ulosmarssiin, jonka tarkoituksena oli vastustaa toisen asteen maksuttomuuden romuttamista. Yle seurasi tilaisuutta. Opiskelijakunnan näkemyksiä toivat julki Mikael Arola, Inka Kosonen, Ronja Salminen ja Ada-Sofia Kokko. Kuva: Päivi Franzon.

Kuuluset

Abiturienttivuosisluokan 2023–2024 TJ100-päivän viettoa. Opiskelijoiden vuotuisrituaalit yhtäältä seuraavat kaukaa kumpuavia perinteitä, toisaalta muotoutuvat uusissa tilanteissa uusilla tavoilla. Penkkareiden ja vanhojenpäivän ohella syksyinen TJ100-päivän vietto on noussut aiempaa näkyvämmäksi viime vuosina. Kuva muistuttaa hämmästyttävällä tavalla 1950-luvulla vanhojen päivästä otettuja kuvia saman lipan alla. Kuva: Päivi Franzon

kertoi Mika Hamarin haastattelussa Kuulusissa 2023–2024 havainneensa, että lukio on peruskouluun verrattuna siistimpi paikka ja lukiolaisten käytös aikuisempaa. Ruokapalvelutyöntekijä Päivi Lakka kannusti kaikkia opiskelijoita syömään ruokalan ravintopitoista ja ilmaista ruokaa, mikä edistäisi jaksamista koulupäivän aikana. Kiinteistönhoidosta on vastannut Jari Ojanen. Koulun turvallisuustasoa on pyritty kohentamaan Secapp-sovelluksen avulla. Syksyllä 2021 siirryttiin ulko-ovien avauksessa avainten sijasta kulunvalvontatägien eli ”läpysköiden” käyttöön.

Miia Saloranta, joka työskenteli Kuusankosken lukion koulusihteerinä vuodesta 2011, siirtyi Uttiin ”sotilassihteeriksi” vuoden 2024 lopulla. Tämän jälkeen Kuusankosken lukiolla koulusihteerin kansliassa vuorottelivat Paula Rasimus ja Birgitta Smolander. Suurin muutos, joka yhteislyseokänteeseen kytkeytyy, on rehtori Riitta Mutrun eläkkeelle siirtyminen kesän 2025 lopulla. Näin hän liittyy osaksi pitkäaikaisten kuusankoskelaisten ja kouvolaisten rehtoreitten legendaarista ketjua. Mutru jää historian kirjoihin Kuusankosken lukion ensimmäisenä

ja viimeisenä rehtorina, joka luotsasi oppilaitosta 18 vuoden ajan 2007–2025, suunnilleen samanmittaisen ajan kuin rehtori Raimo Wessman Kuusaan lukiossa 1975–1993. Edeltäjäkollegoista ainoastaan Aksel Kilkki ylisi täyden kahden vuosikymmenen rehtoraattiin vuosina 1947–1967 Kuusankosken yhteiskoulussa ja -lyseossa.

Tulevaisuus osana isompaa oppilaitosta

Kouvolan Yhteislyseo ja Kouvolan iltalukio sekä Kuusankosken lukio yhdistyvät hallinnollisesti yhdeksi lukioksi 1.8.2025 alkaen. Huhtikuussa 2025 Kouvolan kasvatus- ja opetuslautakunta päätti uuden yhdistymisen kautta syntyvän lukion nimestä opiskelijoille ja henkilöstölle suunnatun kyselytulosten perusteella. Uudelle lukiolle etsittiin nimeä opiskelijoille ja henkilöstölle suunnatulla kyselyllä. Vaihtoehtoja olivat: Kouvolan Yhteislyseo, Kouvolan lukio, Kouvolan yhteislyseon lukio ja Kouvolan yhteislukio. Yhtenä vaihtoehtona oli myös ”Muu, mikä”, jossa vastaaja sai itse esittää nimeä. Kyselyyn vastasi yhteensä 388 henkilöä. Vaihtoehtoista Kouvolan Yhteislyseo sai 66,3 % annetuista äänistä. Seuraavaksi eniten ääniä saivat Kouvolan lukio (12,9 %) ja Kouvolan yhteislukio (9,5 %) äänistä.

KUUSANKOSKEN LUKIO

Kuusankosken lukion opettajia ja henkilökuntaa hieman vajaalukuisena oppilaitoksen viimeisenä lukuvuonna 2024–2025. alarivi vas. Raili Savenius, Miia Saloranta, Riitta Mutru, Anu Hassel, Pia-Meri Maunumaa; keskirivi vas: Mikko Pöyhönen, Päivi Parkkonen, Heli Orola, Heidi Wass, Carita Tantt, Mari Hiltunen, Anna Tuominen, Jochen Roms; ylärivi vas. Johanna Rauos, Turo Sallinen, Mikael Peräkylä, Kari Huhta, Jukka Rantala.

Syksystä 2025 alkaen Kouvolan Yhteislyseo jatkaa siis yhtenä kouluna mutta kahdessa toimipisteessä. Aloittavia ryhmiä tulee olemaan kaksitoista: 25A:sta 25L:ään, joista Kuusankoskella ryhmät (enteellisesti?) ”iistä ällään”. Omana kouluksikkonään Kuusankosken yhteiskouluna vuonna 1920 alkanut, yhteislyseona ja lukiona jatkunut kouluhistoria päättyy 105 vuoden ikäisenä. 1960-luvulla Kuusankoskella opiskelleille lukiolaisille nimi Yhteislyseo – tai lyhenne KYL – saattaa kyllä kuulostaa tutulta. Viimeiset 18 vuottaan Kuusaan ja Voikkaan lukioiden fuusion jälkeen 2007–2025 oppilaitos kantoi nimeä Kuusankosken lukio ja lyhennettä KULU, leikkimielisesti ”Kulupahka”.

Toivoa sopii, että Kuusankoskella pystytään säilyttämään oman opetus- ja opiskelukulttuurin vahvuuksia sekä pienemmän kouluyksikön etuja jatkossakin osana suurempaa kokonaisuutta. ”Logistiikka-lukion” hyvät kulkuyhteydet sekä viihtyisät, toimivat ja ajanmukaiset tilat ja työskentelyvälineet pysyvät ennallaan, toivottavasti myös Unesco- ja Erasmus+ -yhteydet. Tietoa ja taitoa, juhlaa ja arkea jaetaan jatkossakin pinkin kiven sisällä.

Entä millaiseen kouluun KULU on liittymässä? Tulevan Kouvolan Yhteislyseon ”konglomeraattikouluun” on vuosikymmenien kuluessa sulautunut koko joukko entisiä oppilaitoksia. Kouvolan Suomalaisen Yhteiskoulun toiminta alkoi jo vuonna 1903. Vuonna 1936 perustettu Viipurin toinen tyttökoulu jatkoi

*Pinkki huppari päällä
kohti tulevaisuutta.
Kuva: Päivi Franzon*

talvisodan jälkeen ”evakkona” Kouvolassa nimellä Kouvolan tyttölyseo, samalla kun Kouvolan Suomalainen Yhteiskoulu muutti nimensä Kouvolan lyseo -nimiseksi poikakouluksi. Vuonna 1942 tyttölyseo laajeni 9-luokkaiseksi yliopistoon valmistavaksi kouluksi, joka 1949 sai oman koulurakennuksensa, nykyisen Yhteislyseon tilat. Vuonna 1980 perinteikkäät tyttö- ja poikakoulu, joiden nimet olivat tämän jälkeen ehtineet muuttua Torkkelin yhteislyseoksi ja Palomäen lukioksi, yhdistettiin Kouvolan Lyseon lukioksi. Vuonna 1971 perustettu lukion iltalinja muuttui vuonna 1991 itsenäiseksi iltalukioksi. Kouvolan Yhteiskoulun tulipalo helmikuussa 2014 joudutti keskustan kahden päivälukion fuusiota. Elokuussa 2015 Kouvolan Lyseon lukio ja Yhteiskoulun lukio yhdistyivät muodostaen uuden lukion, Kouvolan Yhteislyseon.

Kouvolan Yhteislyseo, Kuusankosken lukio sekä Kouvolan iltalukio yhdistetään siis hallinnollisesti 1. elokuuta 2025 alkaen. Yhdistymisen myötä kaikki lukiot tulevat toimimaan nykyisen Kouvolan Yhteislyseon rehtorin Sanna Liljeqvistin alaisuudessa, jonka avuksi tulee kolme virka-apulaisrehtoria. Yhteislyseo jatkaa tietysti mielessä paitsi ylempänä mainittujen myös muiden Kouvolan alueella toimineiden lakkautettujen/ yhdistettyjen oppilaitosten perinteitä, Valkealan, Elimäen ja Anjalankosken (Inkeröisten ja Myllykosken) yhteiskoulujen ja lukioiden

historiallista muistia. ”Perinnekoulujen” haamut kenties aikansa kummittelevat taustalla, kun uusia toimintatapoja haetaan. Perinne voi olla rasite tai rikkaus. Kuusankoskella jälkimmäisestä on saatu vahvaa näyttöä mm. koulun entisten opiskelijoiden halukkuutena osallistua ja avustaa nykyhetken opetuksessa.

Kevään 2025 suunnitelmien mukaan Kouvolan AIPE eli aikuisten perusopetus siirtyisi tulevana syksynä Kuusankosken lukiorakennuksen tiloihin. Aikuisten perusopetuksessa esim. maahanmuuttajataustainen henkilö voi saada perusopetuksen päättötodistuksen tai suorittaa osia peruskoulusta. Kuusankosken lukion opettajakunnan vanhimmilla on kokemus ajasta, jolloin ala-asteikäiset musiikkiluokat opiskelivat samassa rakennuksessa lukiolaisten kanssa, mutta tämä tuleva eri-ikäisten ryhmien *cohabitation* lienee jo lähtökohtaisesti jotenkin erilaista, toivottavasti sopuisissa merkeissä sujuvaa.

Artikkelin kirjoittaja Kuusankosken lukion historian ja yhteiskuntaopin opettaja Juha Forsberg (oik.) laski kolmen opiskelijan saattueessa seisten pulkalla Hiihtomaan haastavimmasta rinteestä talvella 2022. "Pulkkasquadin" kuvasi Päivi Franzon.

Lukio-opiskelu Kuusankoskella jatkuu, mutta eräs kuusankoskelainen lukioinstituutio todennäköisesti päättyy. Vuodesta 1976 ilmestynyt ja siis miltei viisikymppiseksi elänyt ja suomalaista koulumaailmaa sen eri käännteissään heijastellut ja kommentoinut koululehti Kuuluset mahdollisesti vaikenee; pohjoiskymenlaaksolaisen nuorison journalistinen diversiteetti kapenee. Ellei tulevana lukuvuotena toisin päätetä, luet nyt historian viimeisiä Kuulusia. Elämä on kaiken aikaa täynnä päättymisiä ja alkujä.

Juha Forsberg

Lähteet:

Rehtori Riitta Mutrun puheet 2020–2024

Päivi Franzonin ja Pia-Meri Maunumaan toimittamat valokuva- sekä kansainvälisyysaineistot

Kuuluset 2020–2021, Kuusankosken lukio 100 vuotta juhlanumero (ohjaava opettaja Taina Timonen-Keskimäki, toimitus: Jan Kulmala, Joonas Palmu, Santeri Palokangas, Fanny Selkee, Roni Suur-Näkki

Kuuluset 2022–2023

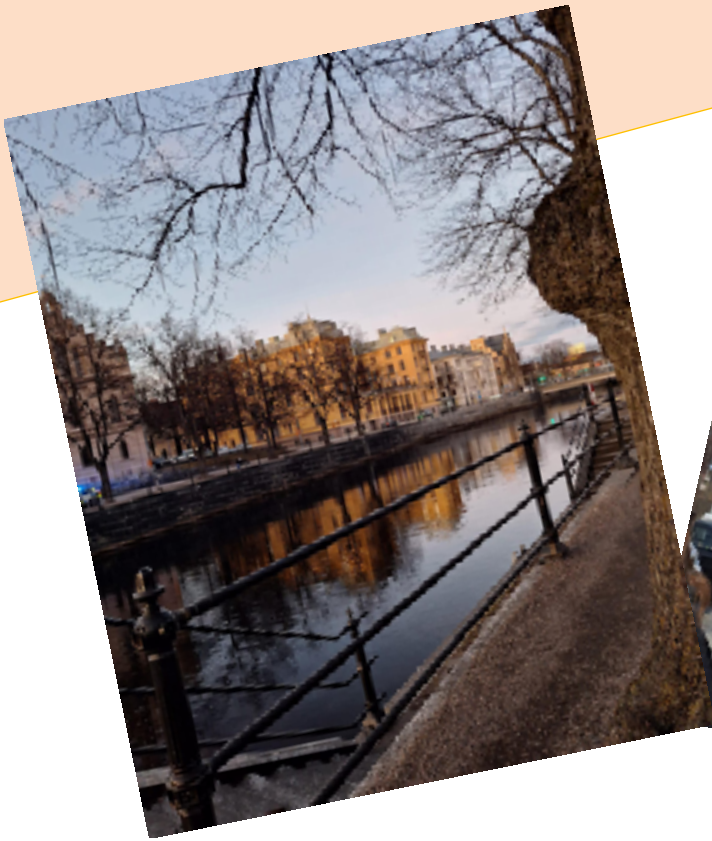
Kuuluset 2023–2024, toimittajat Veera Backman ja Nico Lindström, ohjaaja Mika Hamari

Kouvolan Sanomat KS 14.8.2024, KS 2.2.2025

Koulun pedanet-sivut sekä wilma

Artun työelämätaidot-videosarja www.artukortelainen.fi/2022/11/tyoelamataidot

Suomen yksityisten oppikoulujen digitaalinen matrikkeli Tilastokeskus

*Vasemmalla: Gävleån, Gävlen läpi virtaava joki.
Oikealla: Thoren Business School, lukio Gävlessä.*

Gävle Kiia Kunnaala

What it is like to study in Sweden compared to Finland

Sweden has shorter lessons in some subjects. They last often 60 minutes. Some lessons are longer if the subject is taught rarely. The lessons consist often of only one bigger assignment. In Finland lessons are always 75 minutes and consist of many different shorter tasks. The teaching is also more teacher led. The lessons are kept more relaxed in Sweden. Students can leave the classroom without special permission and almost everyone participates in the overall learning in some way. That isn't always so in Finland.

In Sweden lessons are indeed more easy-going. Peacefulness is very much on the same level in both countries. It is mostly maintained by students' own habits that they are used to. Sometimes when the volume increases the teacher needs to point it out and that calms the situation. In Sweden the classrooms vary a lot more. People sit freely in larger tables with their

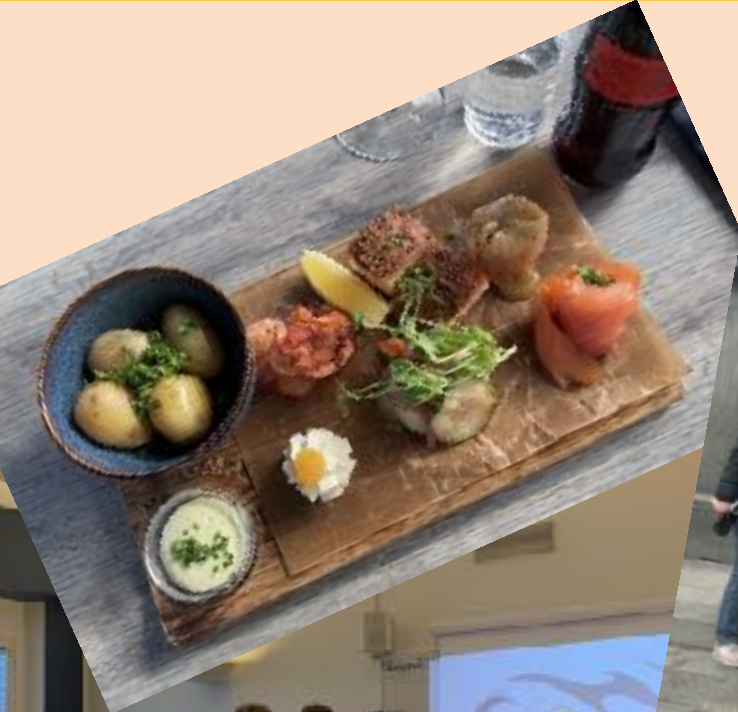
friends, in Finland they sit mostly with one partner. Depending on each's discipline, sitting with friends can boost or decrease effectiveness.

lot of motivating factors. Snacks are allowed in classes and people can discuss more freely through many lessons. Jackets are also allowed to be worn through lessons. However mobile phones are collected if they get too distracting and students are okay with it. Often in Finland students and teachers don't get along on rules as good. In Sweden they are much more in contact on the lessons and the atmosphere feels more open. I think that all of these factors that miss from Finnish schools increase the study motivation in Sweden.

People tend to be very much with their own group of friends in both countries, but it varies a little more in Sweden. Often the group consists of people they have known for the longest time. Many other factors like same interests and background affect the forming of groups. In Finland depending on the teacher, they tend to switch the groups up more in teamwork. People value friendship very much in both countries. Also depending on the person, succeeding in schoolwork is more or less valued and taken seriously.

Kiia Kunnaala

Kuuluset

Vasemmalla: Ruokakuva on päivältä, jolloin kävimme Bergmans fiskin kalanjalostus -ja ravintolayrityksessä ja saimme maistaa tuoretta kalaa.

Alhaalla: Kulu:n esittely ruotsalaisille ja liettualaisille. Keskellä: Kulu Tukholmassa.

Oikealla: Linnan näköisestä rakennuksesta nappasin kuvan ekalta päivältä, kun ruotsalaiset esittelivät Gävleä meille ryhmissä.

Gävle **Janette Sirén**

Kuusankosken lukiosta tehtiin Erasmus+-opintomatka Gävleen Ruotsiin 6.–11.4.2025. Yhteistyökoulumme oli Affärsgymnasiet Gävle. Matkan pääpaino oli kulttuurienvälisessä kohtaamisessa, yrittäjyyskasvatuksessa ja vuorovaikutustaidoissa. Kuusankosken lukiosta matkalle osallistui kahdeksan opiskelijaa ja kaksi opettajaa, Päivi Parkkonen ja Aki Pukkila.

Ruotsalaisen lukion opiskelijat vastasivat opettajansa Ann Östlundin kanssa ohjelmasta Gävlessä. Paikalla oli myös toinen yhteistyökoulumme, jonka opiskelijat olivat lukiolaisia Kaunasista, Liettuaista.

Työskentelimme n. kolmenkymmenen opiskelijan kansainvälisessä ryhmässä. Ruotsalaiset opiskelijat esittelivät meille kouluaan, ohjasivat erilaisia aktiviteetteja ja viettivät kanssamme vapaa-aikaa. He olivat todella ystävällisiä ja avuliaita. Opintomatalla saimme paljon mahdollisuuksia tutustua ruotsalaisiin ja liettualaisiin nuoriin. Rohkeus käyttää kieltä ja osallistua lisääntyvät. Ohjelmaan sisältyi yritysideoita suunnittelua kansainvälisissä tiimeissä, yritystoimintaan tutustumista vierailukohteissa sekä omien vahvuuksien pohtimista. Matkan kohokohtia olivat uudet ystävät, Tukholman päiväretki sekä tutustuminen Bergmans Fisk -kalayritykseen. Kalayrityksessä meille kerrottiin kalan valmistuksesta, ja pääsimme myös maistamaan tuoretta kalaa. Tukholmassa vierailimme Viikinkimuseossa ja Vasa-museossa. Suomalaisille ja liettualaisille oli myös järjestetty Amazing Race -kilpailu, joka oli hauskaa. Opimme paljon yrittäjyydestä sekä ryhmätyöskentelystä innovaatioiden kehittämisen kautta. Matka oli kaikin puolin onnistunut ja ikimuistoinen!

Janette Sirén

Kuvassa Stephansdom, Wienin ydinkeskustassa sijaitseva keskiaikainen katedraali.

Wien Leevi Sorvali

Wienissä koulunkäynti erosi suomalaisesta lukiosta aika paljon. Koulussa opiskelijat pysyivät suurimmaksi osaksi samassa luokassa ja opettajat vaihtoivat luokkaa. Oppilailta ei ollut koulun tarjoamia tietokoneita, vaan jokaisella oli oma läppäri mukana. Koulussa ei myöskään ollut erillistä ruokatuntia, vaan opiskelijoilla oli mahdollisuus käydä ostamassa koulun kioskista jotain syötävää.

Wienissä opettelini myös elämään kaupunkielämää. Kotona oleva maaseudun rauha ei ollut läsnä Wienin kaupunkielämässä, mutta se loi mukavaa vaihtelua elämään. Suomessa oleviin suuriin kaupunkeihin verrattuna kaupassa käyminen oli haasteellisempaa. Suomessa on monia kaupunkeja, joissa on ruokakauppoja, jotka ovat auki ympäri vuorokauden, mutta Wienissä kaupat menivät kiinni illalla normaaliin tapaan. Sunnuntaisin kaikki kaupat olivat kiinni, joten silloin ei saanut ostettua puuttuvia elintarvikkeita.

Oppilaat olivat avoimia ulkopuolista kohtaan ja he osasivat ottaa minut huomioon koulussa. Koska kaupungissa oli niin paljon nähtävää, minun täytyi oppia suunnittelemaan aikataulujani. Kolme viikkoa kuunneltuani saksan kieltä koulussa ja kaupungilla, alkoi neljännellä viikolla saksa tuntua jo helpommalta ymmärtää ja puhuaakin hieman. Neljä viikkoa Itävallassa kuuntelemassa saksan kieltä oli suurena apuna ylioppilaskirjoituksissa kuullun ymmärtämistehtävissä. Erilaisten uusien sanojen kuuleminen ja kirjoittaminen koulussa auttoi myös kirjallisissa saksan tehtävissä. Ennen ensimmäistä koulupäivää jännitti hieman, että osaanko ottaa oikean ratikan ja jäädä oikealla pysäkillä pois. Tukioppilaani hyppäsi ratikan kyytiin myöhemmällä pysäkillä, josta hän opasti minut koululle. Myös tukioppilaani ensitapaaminen jännitti hieman, sillä en tiennyt minkä näköistä opiskelijaa ratikasta etsisin.

Leevi Sorvali

Vasemmalla: Alex ja Leo kanavan rannalla
Oikealla: Enkuntunnilla

Göteborg

Elsa Romero ja Kerttu Tykkälä

Göteborg i våra hjärtan - opintomatalla Göteborgissa

(väliotsikot suoria sitaatteja opiskelijoiden palautelomakkeista)

“Göteborgissa on kivoja, vanhoja rakennuksia ja se on monikulttuurinen kaupunki.”

Göteborgin keskustassa oli hyvin monipuolista arkkitehtuuria. Erityisesti vanhat rakennukset pistivät silmään. Kaupunki oli hyvä sekoitus vanhaa ja uutta. Ympäristö oli täysin erilainen ydinkeskustassa ja Hagan vanhassa kaupungissa, vaikka ne ovatkin vain noin viiden minuutin ratikkamatkan päässä toisistaan. Väkeä oli Göteborgissa jokaisesta maailmankolkasta. Oletimme, että Göteborg olisi melko samanlainen väestörakenteeltaan kuin Helsinki, mutta se olikin kulttuurisesti rikkaampi ja tunnelma oli suvaitseva.

“Opin paljon ruotsalaisesta koulusysteemistä. Huomasin myös, kuinka sosiaalisia ruotsalaiset ovat suomalaisiin verrattuna.”

Vieraillessamme paikallisissa kouluissa opimme, kuinka paljon koulusysteemimme eroavat toisistaan. Vierailimme Praktiska Gymnasietissa, jossa opiskelijat opiskelevat vähän niin kuin meidän kaksoistutkintoa, eli heidän täytyy valita lukiokursseiden lisäksi jonkun tietyn alan, kuten esimerkiksi hoito- tai metallialan, kurseja. Ruotsissa voi myös halutessaan valita esimerkiksi talouden tai luonnontieteiden linjan, jos pyrkii yliopistoon. Oppitunnit olivat osallistavampia kuin meillä. Tunneilla ei ollut käynnissä opettajan monologi, vaan tunneilla opiskelijat keskustelivat aktiivisesti tunnin aiheesta. Koulussa meidät otettiin hyvin vastaan ja opiskelijat tulivat oma-aloitteisesti tutustumaan meihin ja kyselemään suomalaisesta kulttuurista.

“Kun vaan puhuu sitä kieltä niin se alkaa onnistumaan. Ei saa välittää virheistä” Matkan aikana kävimme monta arkista keskustelua paikallisten kanssa ruotsiksi. Vaikka keskustelut eivät täysin seuranneet kielipillisiä sääntöjä, tulimme aina ymmärretyiksi.

Kuuluset

Saltholmenin
rantakallioilla

Emme itse kokeneet minkäänlaisia paineita kielen osaamisesta, päinvastoin, esimerkiksi vieraillemassamme koulussa opiskelijat kannustivat meitä puhumaan ruotsin kieltä. Kieliä oppii niitä puhumalla ja niitä kannattaa käyttää rohkeasti, sillä yksikin onnistumisen kokemus voi antaa paljon itsevarmuutta.

“Parasta matkassa oli ihmiset ja meidän porukka”

Matkalle osallistui opiskelijoita jokaiselta vuosikurssilta. Lähtöpäivänä reissuporukka oli jakautunut moneen porukkaan, mutta matkan aikana luodut yhteiset kokemukset ja muistot loi porukkaamme ryhmähenkeä. Opimme

toisistamme paljon uutta ja matka antoi meille mahdollisuuksia tutustua sellaisiin ihmisiin, joihin emme välttämättä tutustuisi koulun käytävillä. Matkan aikana tapaamamme ihmiset avasivat näkemystämme maailmasta ja opettivat, kuinka erilaisia ihmiset ja heidän elämänsä ovat pienehköstä välimatkasta huolimatta. Opintomatkat opettavat vierailtavasta maasta paljon ja mahdollistavat kokemuksia, joita ei omilta lomamatkoilta saa. Meille matka antoi uusia ystäviä sekä muistoja, jotka tulemme muistamaan koko loppuelämämme. Olemme hyvin kiitollisia, että meille on voitu mahdollistaa näin hieno kokemus.

Elsa Romero ja Kerttu Tykkälä

Saint-Quentin Aurora Ahlbom

Ollessani kaksi viikkoa opiskelijavaihdossa Saint-Quentinissa, Ranskassa, opin valtavasti uutta. Paikallista lukiota kerkesin käydä vain viisi päivää, sillä vaihtoajalle osui monia vapaita. Koulu oli melko iso opiskelijamäärältään, sillä samassa rakennuksessa oli collège (11–15 v.) ja lycée (15–18 v.) Opiskelijat olivat kuitenkin jaettu eri puolille koulua iän mukaan. Opiskelijoilla ei ollut koulussa tietokoneita vaan he tekivät muistiinpanot paperille ja käyttivät paperikirjoja. Heillä oli myös paljon suullisia esitelmiä, jopa matematiikassa. Opettajia tuli teititellä ja kutsua madame/monsieur. Oppitunneilla saattoi huomata kesäloman olevan lähettyvillä. Kouluruoka oli maksullista ja tarjolla oli usein esimerkiksi ranskanperunoita ja kanaa tai pastaa.

Ihmiset, joita tapasin, olivat erittäin ystävällisiä, ulospäinsuuntautuneita ja sympaattisia. Opettajat olivat mukavia ja suhtautuivat opettamiseen intohimoisesti sekä keskustelivat paljon opiskelijoiden kanssa. Isäntäperheeni oli erittäin vieraanvarainen ja otti minut hyvin vastaan. Tulin hyvin toimeen isäntäperheen tytön kanssa, jonka mukana olin koulussa. Meistä tuli nopeasti hyviä ystäviä ja hän otti minut koko ajan huomioon esimerkiksi kyselemällä, miten minulla menee ja varmistamalla, että ymmärrän todella, mitä hän minulle puhuu. Tapasin myös hänen isovanhempansa, jotka olivat yhtä ihania.

Olin ennen vaihtoon lähtöä opiskellut ranskaa vasta kolme vuotta. Jännitin ennen reissua, että miten edes uskallan puhua ranskaa, sillä englantia on minulle miljoona kertaa helpompaa. Jälkeenpäin tuntuu hassulta, että ajattelin noin, sillä puhuin/minulle puhuttiin suurimmaksi osaksi ranskaa. Olisi pitänyt vain alusta alkaen luottaa itseeni, sillä useat ihmettelivät sitä, kuinka hyvin puhuin kolmen vuoden opiskelun jälkeen. Vaihdon aikana opin ymmärtämään kieltä paremmin sekä opin uusia sanoja, sanontoja, puhekieltä ja eleitä.

Olen ylpeä itsestäni, että uskalsin lähteä tälle reissulle, sillä se ei ollut minulle mikään itsestänselvyys. Sosiaaliset tilanteet ja yksin oleminen välillä ahdistavat, mutta päätin, että nyt on aika poistua mukavuusalueelta. Vaihdossa opin, kuinka minusta löytyy myös rohkeutta, kuinka paljon kolmen vuoden kiinnostus ja motivaatio vierasta kieltä kohtaan on tuottanut tulosta ja kuinka helposti loppujen lopuksi sopeuduin maahan. Olin siis voinut jäädä pidemmäksikin aikaa ja olen kokemuksesta erittäin kiitollinen.

Aurora Ahlbom

Kolme kuvaa: Taidetta Louvressa.

Alhaalla vasemmalla: Basilique Saint-Quentin.

Alhaalla oikealla: Notre Dame.

Saint-Quentin ja Pariisi Phinittha Kornteera

Opintomatka Ranskaan

Saint-Quentin 5.5-7.5.25

Matkamme Saint-Quentiniin oli unohtumaton kokemus. Ensimmäisenä päivänä saavuttiin Pariisista Saint-Quentiniin kello kuudelta ja juna-asemalla meitä odotti mukava yllätys; opiskelijat olivat meitä vastassa ja toivottivat meidät kaikki tervetulleiksi. Opiskelijoiden vanhemmat ottivat meidät mukaansa ja veivät meidät Hôtel Le Florenceen. Hotelli oli kotoisa ja henkilökunta mukava. Pidin erityisesti hotellin monipuolisesta aamupalasta sekä heidän kahvistaan. Illalla, kävelimme hieman itseksemme oman ryhmän kanssa Saint-Quentinin kaduilla ihailen vanhoja rakennuksia ja kaupungin keskustaa.

Riemukaari. Seuraavalla sivulla: Eiffel-torni.

Seuraavana aamuna me vierailimme Saint Jean Et La Croix -lukiossa, missä oppilaat tervehtivät meitä aamupalalla. Se oli hieman yllättävää, sillä olimme syöneet hotellissa jo tukevan aamupalan ennen lähtöä. Sen jälkeen opiskelijat näyttivät meille koulun paikkoja, kuten teatteritilaa ja eri luokkahuoneita. Koulu oli valtavasti isompi kuin meidän ja se oli myös yhdistetty alakouluun. Kun oli pitkän ruokatauon paikka, opiskelijat veivät meidät syömään Mcdonald's pikaruokaravintolaan. Tukevan lounaan jälkeen, kävelimme kaupungilla ja opimme hieman kaupungin historiasta sekä paikallisista nähtävyyksistä.

Samalla tuli kuultua myös uusia ranskankielisiä sanoja. Kun kävelimme noin kaksi tuntia ja vierailtiin erilaisissa liikkeissä, palasimme takaisin lukioon jatkamaan ohjelmaamme. Menimme ryhmiin, joissa piti olla kaksi ranskalaista sekä suomalaista opiskelijaa. Jännitti hieman, sillä tässä tilanteessa piti käyttää ranskankielentaitoja.

Onneksi opiskelijat olivat tukena ja avustamassa eikä kielen käyttämistä tarvinnut ujostella. Loppu päivä me kävimme katsomassa nähtävyyksiä ja päädyimme kirkolle Basilique Saint-Quentin. Kirkko oli ihmeellinen ja paljon isompi mitä olen nähnyt Suomessa. Illalla, päätimme oman sekä Ranskan ryhmän kanssa mennä yhdessä syömään ravintolaan.

Pariisi 7.5—9.5.2025

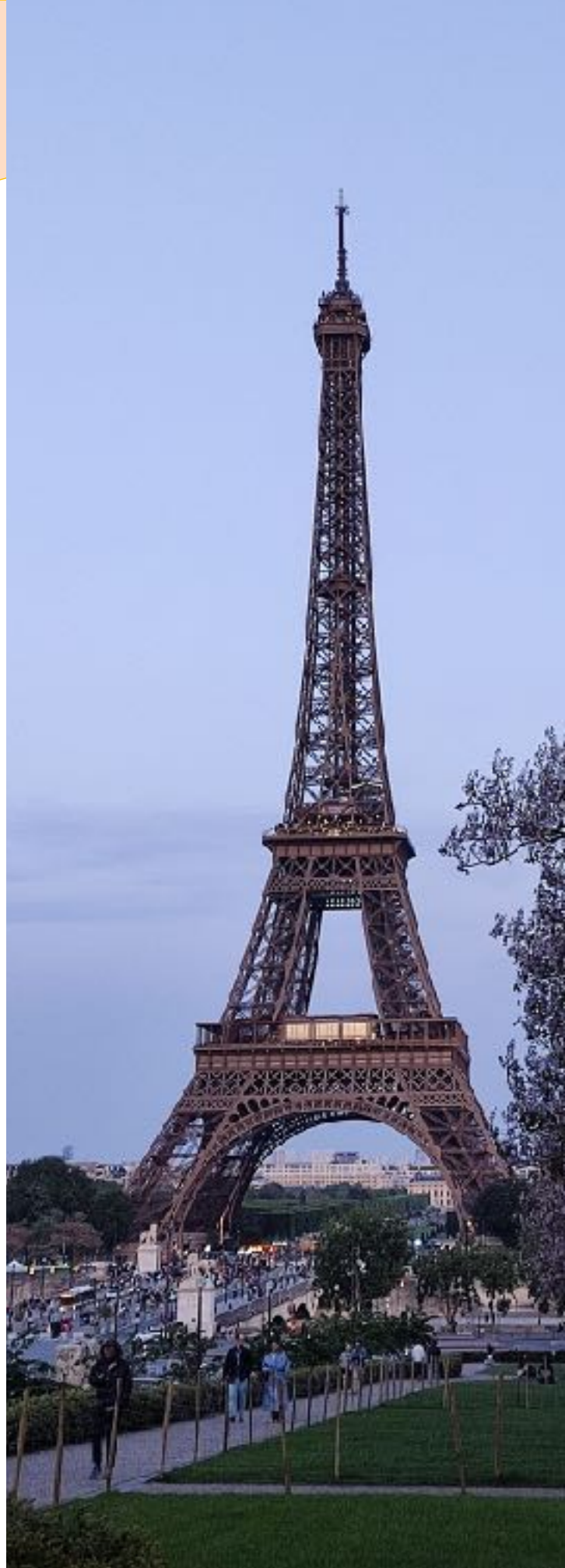
Aamun sarastaessa olimme jo aikaisin hereillä aamupalalla valmiina Pariisiin. Opiskelijat olivat odottamassa meitä ja siirryimme juna-asemalle jälleen kerran. Olisin halunnut junamatkan aikana katsoa maisemia, mutta väsymys pääsi valloilleen ja nukuin koko matkan. Pariisissa ilma oli lämmin, ja kuljimme metrolla Montmartreen ja kävelimme Hôtel Audraniin. Emme kuitenkaan ehtineet levähtää, koska olimme pian matkalla Sacré-Cœur-kirkkoon. Jälleen kerran kirkko oli henkeäsalpaava, mutta vasta myöhemmin pääsimme kirkon sisään. Päädyimme monien metromatkojen jälkeen muihin nähtävyyksiin, kuten ihailemaan Riemukaarta keskellä ahdasta suojatietä ja kuuluisaa Eiffel-tornia.

Tuntui kuin olisin saavuttanut jotakin suurenmoista, kun seisoin kaikkien turistien joukossa katselemassa yhtä maailman suosituimpia nähtävyyksiä. Vietimme tuntikausia kävellen Pariisin ainutlaatuisilla kaduilla ja käyden erilaisissa liikkeissä. Ainut asia, joka minua häiritsi, oli ilkeä kipu jalkapohjissa tuntien kilometrien kävelyn jälkeen. Suosittelisin kaikille matkailijoille tukevat ja hyväpohjaiset kengät...

Käytyä leipäfestivaaleilla ja kukkakaupassa sanoimme hyvästit ihanille ja lämpimille opiskelijoillemme ja opettajalle ennen kuin lähdimme eri suuntiin. Oli kunnia ja mukava saada hyvä seura ja jopa uusia kavereita.

Viimeisenä kokonaisena päivänä me kaikki odotimme innolla, että pääsemme museoon Louvreen. Matkustimme jälleen kerran metrolla ja tuntui, että en ikinä tottuisi kulkemaan niillä. Ilma oli aurinkoisia ja lämmin ja jalkani olivat vieläkin yhtä uupuneet. Päästyämme Louvren museoon, paikka oli mielettömän iso. Ensimmäiseksi kävimme ihastelemaan patsaita ja sen jälkeen maalauksia. Katot olivat koristeltu hienoilla, yksityiskohtaisilla maalauksilla ja kultaiset pinnat kiilsivät auringonvalossa. Kävimme myös katsomassa muita kuuluisia ja tunnettuja maalauksia ja patsaita kuten Mona lisa, ”Vapaus johtaa kansaa” -maalaukset, Venus de Milo ja Samothraken siivekäs voitto.

Phinittha Kornteera

Vasemmalla: Katedraali. Oikealla: Keskusaukio.

Salamanca

Veera Backman ja Nico Lindström

Kuusankosken lukion ykkösten ja kakkosten espanjanryhmät tekivät tänä vuonna kielikoulumatkan Salamancaan, Espanjaan. Matkan lähtivät espanjanopettaja ja matkan organisoija Hanna-Kaisa Minkkinen ja valvoja englanninopettaja Mikko Pöyhönen. Salamancalla on kaupunkina pitkä historia. Vanhakaupunki on maailmanperintökohde, joten kaupungin keskustasta näkyy Salamancan historia merkittävänä renesanssikaupunkina. Kaupungin yliopisto on maailman neljänneksi vanhin.

Salamancassa opiskelijat kävivät paikallisessa kielikoulussa, DICE Salamancassa, jossa opetus tapahtui pääosin espanjaksi espanjankielisten opettajien kanssa. Kielikoulussa opiskeltiin joka päivä neljä tuntia. Keskellä päivää pidettiin pieni tauko, jonka aikana pystyi käydä nopeasti kahvilla. Opiskelijat majoittuivat paikallisissa perheissä. Perhemajoitus oli rikastuttava kokemus, koska se pakotti sulautumaan espanjalaisen perheen arkeen ja tarjosi tilaisuuden käyttää espanjan kieltä aktiivisesti sellaisessa ympäristössä, jossa sen käyttö on luonnollista. Matkalla opiskelijat osallistuivat oppituntien ja siestan jälkeen aktiviteetteihin, jotka useasti alkoivat kaupungin eli plaza Mayorilta. Aktiviteetteihin kuuluivat muun muassa bachata- ja flamencotunti, tapasmaistelu, churrotuokio. Kielikoulun opettajan, Davidin, vetämillä kaupunkikierroksilla kerrottiin

*Ylhäällä: Kulttuurikävelyllä..
Alhaalla: Todistusten jako*

historiasta ja merkkihenkilöistä ja espanjalaisista kulttuurintuotteista aina Francon diktatuurin ajoista ja kyydityksistä vapaamuurareiden toimintaan ja Miguel de Cervantesista aina Lazarillo de Tormesiin. Opastetut kierrokset olivat erityisesti matkalaisten mieleen, sillä Espanjan historia on suomalaisille tyypillisesti uutta.

Matka oli espanjanopiskelijoille erinomainen kulttuurikokemus. Suomeen verrattuna Espanjassa moni asia on eri lailla, sälekaihtimista alkaen. Matkaajilla oli mahdollisuuksia tutustua siihen, miten paikalliset ruokailevat ja herkuttelevat, viettävät aikaa ja tietysti puhuvat. Ennen kaikkea oli mahdollisuus tutustua elävään kieleen, jota on vaikea opettaa vain kirjojen avulla, koska puhuttu kieli eroaa poikkeuksetta standardikielestä.

Veera Backman & Nico Lindström

*Vasemmalla ylhäällä: Kölner Dom
Oikealla ylhäällä: kuvataidetta
Alhaalla: Hiilikaivos Zollverein*

Mülheim an der Ruhr Tiitu Hatara

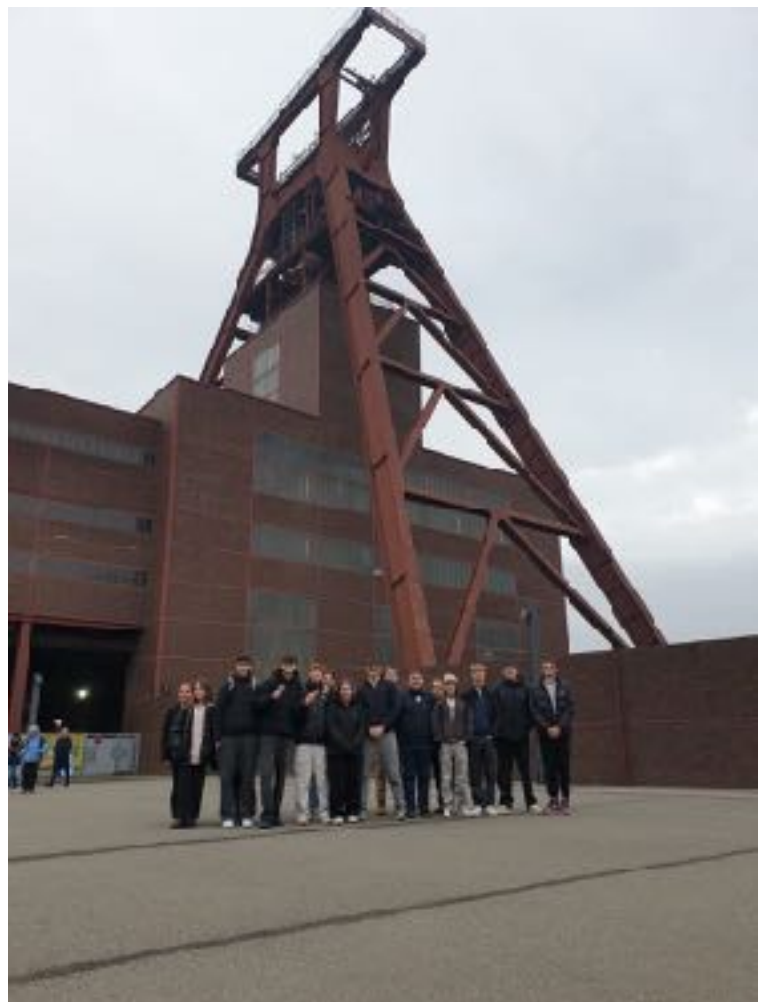
Vaihtoviikkomme Saksassa, Mülheim an der Ruhrissa

Saavuimme Saksaan Düsseldorfin lentokentälle iltapäivällä siten, että matkamme jatkuivat suoraan isäntäperheisiimme. Ilta menikin kotiutuessa ja tutustuessa saksalaisiin perheisiimme.

Maanantaina saimme osallistua saksalaisten opiskelijoidemme oppitunneille. Pääsimme seuraamaan heidän musiikin ja kuvataiteen tuntejaan. Oppituntien jälkeen meillä oli kokoontuminen, jossa kävimme läpi ohjelmaa sekä saimme ohjeet UNESCO projektiamme varten. Iltapäivä oli pääosin vapaa-aikaa, mutta illalla ohjelmassa oli keilaamista koko porukan kanssa

Tiistaina emme osallistuneet oppitunneille vaan lähdimme aamulla klo 9 Oberhauseniin, jossa meitä odotti Gasometerissä sijaitseva "Planet Ocean" opastettu kierros. Aivan vieressä sijaitsi suuri kauppakeskus nimeltään Centro, jossa saimme viettää iltapäivän vapaa-aikaa ennen matkaamme kotiin. Iltapäivän vietimme taas isäntäperheissä.

Kuuluset

Keskiviikkona lähdimme junalla kohti Kölniä, jossa meitä odotti opastettu kierros Kölnin kuuluisassa ja hyvin kauniissa tuomiokirkossa. Oppaamme opetti meille paljon tuomiokirkon historiasta. Sen jälkeen saimme viettää aikaa Kölnissä syödessä ja shoppailla. Shoppailuiden jälkeen

menimme Kölnin suklaamuseoon, jossa pääsimme tutustumaan miten Lindt-suklaata valmistetaan ja mistä raaka-aineet tulevat. Iltapäivän saimme taas viettää isäntäperheissämme.

Torstaina osallistuimme taas aamun oppitunneille, jonka jälkeen pääsimme tekemään ruokaa saksalaisten koulun keittiössä. Teimme mm. Spaghettia, joka valitettavasti paloipohjaan, koska eräät eivät sitä vahtineet. Ruoka oli kuitenkin maittavaa eikä ruokaa jäänyt yli. Tämän jälkeen kokoontuimme taas luokkahuoneeseen, jossa saimme vihdoinkin kuulla opiskelijaparien tekemät UNESCO-esitelmät. Esitelmien ja palautteiden jälkeen matkasimme Esseniin. Siellä meitä odotti Zollverein UNESCO-maailmanperintökohde, jossa oppaamme kertoi meille paljon sen historiasta ja toiminnasta. Tämän jälkeen alko vapaa-aika, jolloin päätimme viettää aikaa yhdessä ja tilata ruokaa, jutustella ja tutustua toisiimme syvemmin.

Perjantaina oli aikainen lähtö takaisin Düsseldorfin lentokentälle, jossa meillä oli lento klo 11 aamusta. Lento sujui hyvin ja jäimme innoissamme odottamaan tulevaa kun tapaamme jälleen.

Saksalaisten viikko Suomessa

Sunnuntaiaamuna lähdimme lukiolta lentokentälle saksalaisia vastaan. Saksalaisten saapuessa toivotimme heidät tervetulleeksi ja aloitimme matkamme kotiin pian laskeutumisen jälkeen. Saavuimme lukiolle n. klo 14.30, jonka jälkeen alkoi vapaa-aika isäntäperheiden kesken.

Maanantaiaamuna saksalaiset vieraamme pääsivät tutustumaan suomalaisiin oppitunteihin. He saivat myös oppia uutta Suomen ja Saksan historiasta Juha Forsbergin järjestämällä räätälöidyllä tunnilla heitä varten.

Oppituntien ja ruokailun jälkeen saimme bussikuljetuksen Kouvolan kaupungintalolle, jossa meille oli pientä tarjoilua sekä kattava esitelmä Kouvolasta.

Tiistaiamuna saksalaiset saivat taas osallistua lukiomme opetukseen, jossa he pääsivät mm. Taiteilemaan Pia-Merin kuvataiteen tunnille. Tuntien jälkeen lähdimme Kotkaan Merikeskus Vellamoon. Siellä meillä oli tarkoitus olla opastettu kierros, mutta syystä tai toisesta se peruuntui viime tinkaankin. Pääsimme kuitenkin omalla tahdilla tutkimaan näyttelyn ihmeellisyyksiä. Tämän jälkeen saimme vapaa-aikaa käydä syömässä Pasaatissa, jonka jälkeen lähdimme Maretariumiin. Maretariumissa pääsimme tutustumaan erilaisiin kalalajeihin. Keskiviikkona vietimme aikaa kauniissa kansallisuuspuistossamme Repovedellä. Siellä meille oli järjestetty jousiammuntaa, grillaamista sekä patikointia. Näiden jälkeen pääsimme ruokailemaan Orilammen Majalle, jossa meitä odotti savusauna. Valitettavasti saksalaiset eivät saaneet uida, mutta muutama saksalainen uskaltautui kastautua rantavedessä. Ilta oli vapaata isäntäperheiden kanssa, mutta tällaisen päivän jälkeen olimme oletettavasti todella väsyneitä.

Torstai alkoi kahdeksalta Naukion koululla, jossa saimme mahdollisuuden tehdä ruokaa yhdessä saksalaisten opiskelijoiden kanssa. Teimme ryhmissä herkulliset annokset lihapullia, perunamuusia sekä korvapuusteja. Iltapäivällä lähdimme tutustumaan UNESCO:n maailmanperintökohteeseen Verlaan, jossa saimme opastetun kierroksen. Iltapäivä suotiin meille vapaaksi, joten vietimme koko porukalla iltaa yhdessä syöden ja jutellen.

Perjantaina alkoi bussimatka Helsinkiin. Helsingissä saimme opastetun kierroksen, jossa meille kerrottiin hieman Helsingistä ja myös sen historiasta. Tämän jälkeen saimme viettää

*Ylhäällä vasemmalla: jousiammuntaa saksalaisten kanssa. Y oikealla: hyytynyt bussi.
Alhaalla: Ruokailu saksalaisten kanssa Naukion koulussa.*

aikaa Helsingissä saksalaisten opiskelijoiden kanssa ennen kuin meidän piti hyvästellä heidät. Kiitimme heitä yhteisestä ajasta ja toivotimme heille hyvää ja turvallista kotimatkaa. Bussimatka kotiin jatkui haikein mielin. Loimme elinaikaisia ystävyysuhteita ja olemme siitä kiitollisia, mutta heitä tuli tietenkin ikävä. Kotimatalla kuitenkin sattui yllättävä käänne, kun bussimme hajosi n. 30 minuutin ajomatkan päästä Kouvolasta. Henkilövahingot kuitenkin välttyivät ja kaikki pääsivät jatkamaan kotimatkaa turvallisesti korvaavan bussin saapuessa. Saamme kiittää saksalaisten ohella myös bussikuljettajaamme, joka osasi toimia tilanteessa ripeästi mutta turvallisesti.

Tiitu Hatara

Ryhmä Strasbourgissa. Takana näkyvä pyöreä rakennus on Euroopan parlamentti.

Strasbourg

Carita Tantt, Anna Tuominen ja opiskelijoita

Olimme Strasbourgissa koulumme Erasmus-matkalla 31.3.-3.4.2025. Matkalla oli mukana myös Saksasta kaksi opettajaa ja neljä opiskelijaa. Opimme matkan aikana paljon uutta, ja halusimmekin kertoa niistä. Strasbourgin kaupunkikuva on täynnä historiallista arkkitehtuuria siroteltuna viehättävien kanavien lomaan. Strasbourgissa on paljon vanhoja rakennuksia ja kapeita katuja, ja vanha kaupunki Petite France onkin Unescon maailmanperintökohde. Strasbourgissa on myös valtava Notre Damen katedraali, jonka kattotasanteelle me kiipesimme ihailemaan näköaloja. Kaupungissa on useita viehättäviä aukioita ja puistoja. Miljöö oli silmiä miellyttävä, kun keväiset magnoliapuut kukkivat parhaillaan. Ensimmäisenä päivänä vierailimme museossa '5e Lieu'. Kierroksella historiallisen, nykyisen ja tulevan

Strasbourginkin läpi tutustuimme kaupungin historiaan, arkkitehtuuriin ja perintöön hauskojen ja interaktiivisten ominaisuuksien avulla. Pääsimme tutustumaan Strasbourginkin kaupunkiin ja historiaan myös jokiristeilyllä. Laivassa kaikki saivat kuulokkeet, joista kuului opastusta ohittamistamme paikoista.

Strasbourgilaiset kutsuvat kaupunkiaan Euroopan pääkaupungiksi, koska se on monen EU:n toimielimen ja eurooppalaisen yhteistyöjärjestön tukikohta ja koska kaupunki on kehittynyt vuoroon sekä Saksan että Ranskan vaikutuksen ja vallan alla. Vierailimme matkan toisena päivänä Euroopan parlamentissa. Opimme workshopissa paljon siitä, miten Euroopan Unioni toimii ja kuinka kaikki EU:n tekemä työ näkyy meidän jokapäiväisessä elämässämme. Istuntosalissa pääsimme myös kuuntelemaan europarlamentaarikkojen puheenvuoroja EU:n maahanmuuttopolitiikkaan ja sisäiseen turvallisuuteen liittyen. Suomen komissaari Henna Virkkunen piti vastauspuheenvuoron, mikä oli ehdottomasti mieleenpainuva kokemus!

Kuuluset

Pääsimme siis kokemaan kosketuksen toisestakin EU:n toimielimestä, eli Euroopan komissiosta.

Strasbourgissa sijaitsevista järjestöistä mainittakoon Euroopan neuvosto, joka on edistänyt ihmisoikeuksia, demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta Euroopassa perustamisvuodestaan 1949. Järjestö tekee työtä myös koulutuksen, kulttuurisen monimuotoisuuden ja tasa-arvon. Vierailu Euroopan neuvostoon oli vaikuttava, suomalaiset harjoittelijat pitivät meille kiehtovan tutustumiskierroksen rakennukseen. Pääsimme tutustumaan mm. istuntosaliin. Ei varmasti jokainen pääse vierailulle sinne! Vierailun jälkeen suuntasimme äänestämään kunta- ja aluevaaleissa Euroopan Neuvoston pysyvässä Suomen edustustossa. Saimme kunnian päästä rakennuksen edustustiloihin

suurlähettilään Sini Paukkunen-Mykkäsen vieraaksi. Vierailu oli mieleenpainuva ja kiehtova, kun Paukkunen-Mykkänen kertoi meille muun muassa työstään edustustossa ja urapolustaan. Hän on itse asiassa kotoisin Kuusankoskelta, mikä teki vierailusta vielä hitusen jännittävämmän, näin kotiseuturakkautta näkökulmasta.

Ulkomailla kehittyi tietenkin myös vieraan kielen puhujana, mikäli vain tarttuu hanakasti kaikkiin tilaisuuksiin. Ranskaa käytimme ravintoloissa, kahviloissa, kaupoissa ja hetkittäin ranskaa puhuvien saksalaisten opiskelijaystäviemme kanssa. Englantia käytimme tilanteissa, joissa ranskan kielen taito ei riittänyt. Ihana kohtaaminen tuli vastaan pienessä pizzeriassa. Teimme tilauksen ranskaksi, mutta tilattuamme työntekijä sanoi haluavansa oppia puhumaan englantia, joten aina tilaisuuden tullen hän haluaa yrittää puhua englantia. Ylipäättään paikalliset olivat mukavia ja auttavaisia, toivottivat hyvää päivänjatkoa ja hymyilivät tunteettomillekin. Paikalliset puhuivat paljon äänekkäämmin ja elehtivät isommin kuin me suomalaiset.

Opimme siis runsaasti myös vuorovaikutuksesta matkan aikana. Me nuoret täällä Suomessa olemme esimerkiksi tottuneet erilaiseen, kenties ei niin läsnäolevaan tervehtimiseen kuin toverimme Saksasta. Yhteistyö meille entuudestaan tuntemattomien saksalaisten kanssa tuntuikin alkuun haastavalta, varsinkin pitkän matkustuspäivän ja kaiken hälinän jälkeen. Yhteisten tehtävien myötä yhteistyö alkoi sujua, ja keskustelut syntyivät luonnostaan, eikä niitä tarvinnut ylläpitää tai työstää pakonomaisesti. Opimme muutaman asian Saksan kulttuurista saksalaisilta opiskelijoilta, esimerkiksi sen, että he teittilevät opettajiaan.

Vaikka vuorovaikutuksessa ilmeni haasteita, koimme enimmäkseen onnistumisia. Uskalsimme olla vuorovaikutuksessa monien ihmisten kanssa eri kielillä, ja se tuntui hyvältä. Halu uskaltaa lähestyä ihmisiä rohkeammin vieraalla kielellä on suuri! Kulttuurierojen huomaaminen ja niistä oppiminen olivat tärkeitä aiheita matkamme aikana, ja näitä oppeja voimme varmasti hyödyntää tulevaisuudessa kaikilla elämän osa-alueilla.

Inka Kosonen, Silja Lehtinen, Emil Niilo-Rämä, Alma Rihula, Ronja Salminen, Saana Toivanen
Anna Tuominen, Carita Tanttu

Dublin

Mikko Pöyhönen, Mari Hiltunen ja opiskelijoita

Dublin, Irlanti 7.-10.10.2024

Syksyinen kieli- ja kulttuurimatka Dubliniin, Irlantiin tehtiin 16 opiskelijan voimin ja matkanjärjestäjänä toimi Mikko Pöyhönen sekä toisena valvojana Mari Hiltunen. Dublinin matka oli Kuusankosken lukion oma opintomatka, eikä osa *Erasmus+* -ohjelmaa.

Matka oli osittain omakustanteinen ja apurahaa matkan rahoittamiseen saatiin Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiöltä. Myös Kuusankosken lukio rahoitti matkaa tarjoamalla opiskelijoille mahdollisuuden kerätä rahaa matkakuluihin tekemällä talkootöitä koululla.

Matkan tarkoituksena oli harjoitella englannin kielen käyttöä aidossa ympäristössä sekä tutustua monipuolisesti Irlannin historiaan ja kulttuuriin. Opiskelijat olivat laatineet ennakkoon pieniä tietoiskuja vierailtavista kohteista, joita he esittivät muille opiskelijoille aina ennen päivän vierailukohteita. Matkaohjelma oli seuraavanlainen:

Maanantai

- lyhyt vierailu Trinity Collegen kampusalueella
- opastettu kierros Jeanie Johnston -laivalla
- omatoimikierros EPIC -siirtolaisuusmuseossa
- lyhyt kaupunkikierros, johon kuului nähtävyyksistä esim. The Spire, Ha'Penny Bridge ja Temple Barin alue

Tiistai

- vierailu Guinnessin panimolla ja tutustuminen Guinnessin valmistukseen, historiaan ja markkinointiin
- GPO Witness History, opastettu kierros pääsiäiskapinasta ja Irlannin itsenäisyyspyrkimyksistä pääpostikonttorilla
- kaupunkisuunnistustehtäviä pareittain

Keskiviikko

- vierailu Pyhän Patrikin katedraalin alueella
- opastettu kierros Teelingin viskitislaamolla
- opastettu kierros paikallismuseossa, Little Museum of Dublin (pop-up)
- omatoiminen kierros joko Kansallisgalleriassa (National Gallery) tai arkeologisessa museossa (National Museum of Archaeology)
- kaupunkisuunnistustehtäviä pareittain

Torstai

- opastettu kierros Malahiden linnassa
- lyhyt tutustuminen Howthin kalastajakylään
- lento Helsinkiin klo 18:00

Matkan jälkeen opiskelijat laativat pareittain vielä lyhyen matkakertomuksen jostain näkemästään ja kokemastaan. Tässä muutamia otteita opiskelijoiden tuotoksista:

Yllä: Dublinin Little Museum oli tässä. Yksi huone täynnä tavaraa.

*Seuraavalla sivulla ylin ja keskimäinen kuva:
Malahide Castle
Seuraavalla sivulla alin kuva: Kansallisgalleria*

Little Museum of Dublin

Little Museum of Dublin oli yksi vierailukohteistamme. Se on nimensä mukaisesti Dublinissa sijaitseva Dublinin historiasta kertova museo. Vierailumme aikana museon tavalliset toimitilat olivat remontissa, joten museo toimi normaaliakin pienemmässä pop-up tilassa. Pieni tila ei kuitenkaan haitannut kokemusta, sillä pieneen tilaan oli mahdutettu paljon nähtävää.

Little Museum of Dublin on alunperin avattu vuonna 2011 ja se on nopeasti saanut paljon suosiota. TripAdvisorin top-15 nähtävyydet Dublinissa listauksessa museo on sijalla kolme. Museossa käytyä arvostuksen voi

ymmärtää. Astuttuaan pieneen huoneeseen, jossa museo sijaitsi, ennako-odotukset eivät olleet kovin suuret. Mutta kun museokierrosta vetävä henkilö astui huoneeseen, hän nostatti tunnelmaa. Hän aloitti kyselemällä mistä kaikki olivat kotoisin ja käytti näitä tietoja myöhemmin kierroksen aikana esittämällä meille kysymyksiä liittyen kotimaihimme. Esimerkiksi kun kierroksessa käsiteltiin euroviisuja, opas pyysi meitä laulamaan Lordin Hard Rock Hallelujah kappaletta. Opastettu kierros kesti kokonaisuudessaan noin puoli tuntia, mutta se ei edes tuntunut niin pitkältä.

Museokierros oli yksi matkan kohokohteista, muihin kohteisiin verrattuna siellä oli rennompaa tunnelmaa. Kierros kertoi asioita myös yleisemmin eikä keskittynyt vain tiettyyn asiaan, joten kiinnostus pysyi koko kierroksen ajan.

Mikael Arola

Yläpuolella poseeraus Trinity Collegen edessä.

Alhaalla vasemmalla: The Dublin Portal - lähettää suoraa videokuvaa New Yorkiin.

Alhaalla oikealla: Katunäkymä.

Dublinin katukuva ja kaupat

Dublinin katukuva on muodostunut vanhan ja rustiikkisen kaupungin ympärille, johon on syntynyt uudempaa modernia kaupunkia sekä sinne on rakenteilla koko ajan uusia rakennuksia. Yleisesti kaupunki oli hyvin värikäs ja katukuvassa oli nähtävissä paljon taiteellista arkkitehtuuria suurten muraalien ja graffitien ympäröimänä.

Katukuvassa esille tulivat vahvasti Irlannin tunnetut pubit, joissa ihmiset viettivät yhdessä aikaa aamusta iltaan, myös arkena. Pubien ulkokuoret olivat usein värikkäitä ja houkuttelevia,

mutta sisältä synkempiä ja tunkkaisia.

Tunnelma Dublinin kaduilla oli kiireinen ja suurkaupunkimainen, mutta myös rento ja ystävällinen. Dublinissa oli paljon pieniä putiikkeja, joissa tarjonta oli kattavaa ja mielenkiintoista. Dublinista löytyi myöskin tunnetuimmat vaatekauppaketjut ja muun muassa

monia yhdysvaltalaisia pikaruokaketjuja.

Yleisesti Dublinin katukuvaan on yritetty panostaa, mutta myös synkkiä katuja sekä roskaamista ilmeni paljon.

Tuomas Hokkanen ja Julia Pusa

Alhaalla: Malahide Castle

*Ylhäällä: Jeanie Johnston
Alhaalla: St Patrick's Cathedral*

*Seuraavalla sivulla ylhäällä: Teelingsin tislaamolla
Seuraavalla sivulla keskellä ja alhaalla:
Interaktiivinen museo*

Jeanie Johnston

Vierailimme ensimmäisenä päivänä Irlannin opintomatkasta Jeanie Johnston laivan jäljennöksessä. Laiva ei ollut juuri alkuperäinen Jeanie Johnston, sillä se upposi viimeisellä matkallaan. Laivan alkuperäinen käyttötarkoitus oli tavarankuljetus, mutta ei monenkaan retken jälkeen se uudelleen myytiin. Uudessa omistuksessa sen kapteeni James Attridge matkasi Irlannista Pohjois-Amerikkaan mukanaan irlantilaisia, jotka pakenivat nälänhätää ja köyhyyttä. Irlannissa oli paljon nälänhätää 1800-luvun puolivälissä, joka tunnetaan kenties paremmin 'Irish potato famine'.

Jeanie Johnston oli yksi laivoista, jotka kuljettivat ihmisiä pois Irlannista, mutta mikä tekee kyseisestä aluksesta merkittävän, on se, että yksikään sen matkustaja ei ole kuollut. Yksi matkustajista jopa sai lapsen matkallaan Atlantin yli ja kaikki matkustajat sekä vauva selvisivät. Tämä oli yllättävää, sillä 1800-luvulla liikkui paljon tauteja ja pitkillä matkoilla, kuten Atlantin ylittävillä noin 20 % matkustajista kuolivat. Jeanie Johnstonilla pyrittiin hyvään hygieniaan ja matkustajien terveydestä pidettiin huolta. Tyypillisesti muiden aluksien matkustajat menivät laivaan Irlannissa ja näkisivät auringon valoa seuraavan kerran, kun matka oli tehty. Sen sijaan Jeanie Johnstonin kyydissä matkustajat pääsivät kannelle käymään, millä oli merkittävä rooli tautien tarttumiselta välttymisessä.

Jeanie Johnstonin opastettu kierros oli hyvin mielenkiintoinen. Kierroksella oppaamme toimi Ronan. Hänen tarinankerrontansa oli todella mukaansa tempaisevaa. Ronan kertoi laivasta ja sen matkustajista huumorisesti samalla kunnioittaen heidän tarinoitaan. Oli myös mukavaa, että me saimme mahdollisuuden kysyä kaikkea ja hän pyrki aina vastaamaan parhaansa mukaan. Kierroksen aikana pääsimme kuulemaan itse laivasta ja sen merkityksestä Irlannin historialle. Sen lisäksi pääsimme tutustumaan laivalla matkanneiden ihmisten tarinoihin. Jeanie Johnston oli kohteena todella mielenkiintoinen ja se antoi paljon uutta tietoa Irlannin historiasta.

Anni Hyyrynen ja Linnea Ryyänen

Martin Kettman - vaihto-oppilas

Millaista Suomessa on ollut?

-Mahtavaa, en ole kohdannut ongelmia lähes minkään kanssa. Pidän Suomesta ja suomalaisten mentaliteetista. Pidän koulustanne hieman enemmän kuin omastani. Se on teknologisesti ja opetuksellisesti edistyneempi. Pidin myös 75 minuutin oppitunneista sillä päivä tuntuu lyhyemmältä, kun lukujärjestyksessä näkyy vain neljä oppituntia seitsemän sijasta, jotka minulla on kotona.

Mitä olet kokenut, joka eroaa kotimaastasi?

- Ihmiset ovat hiljaisempia, josta myös pidän. Ihmiset eivät ole puheliaita, mutta kun heidän kanssaan saa keskustelun aloitettua he ovat hyviä keskustelemaan.

Mikä oli paras kokemuksesi?

- Mielestäni jääkiekon pelaaminen Jaalassa, se oli hauskaa ja nautin siitä. Pidin myös Ruukinportin taidegalleriasta, sillä pidän taiteesta.

Mitä olet oppinut?

- Akateemisia asioita, kuten integraaleja, mutta kielimuurin takia muiden asioiden ymmärtäminen hankalampaa. Ihmisenä opin miten olla vain itsekseen ja itsenäisyyttä. Sain myös hyviä kavereita.

Mitkä ovat ajatuksesi Suomen kielestä?

- Hankalaa, hyvin hankalaa ja outoa. Tullessani en ymmärtänyt mitään, mutta olen tajunnut hieman suomen kielen sääntöjä ja osaan jo muutamia sanoja.

Onko vierailusi antanut sinulle uutta näkökulmaa asioihin kotimaassasi?

- Vierailuni vakuutti minulle, ettei Slovakia ole parhaita maita opetullisesti ja poliittisesti.

Mikä on ollut huonoin kokemuksesi?

- En tiedä, yleensä minulle jää aina joku huono asia mieleen mutta nyt ei ole jäänyt mitään mieleen. Siksi haluaisin vielä tulla tänne uudestaan. Kotiinpaluu tuntuu hieman vaikealta, sillä tuntuu kuin oisin ollut täällä koko elämäni.

Martinia haastattelivat Tuukka Jaanu ja Mikael Arola

Ylhäällä: We just arrived Finland all the Rotary exchange students we have a camp in Karkku.

Yu-Shan Tseng - vaihto-oppilas

Sivujen 58—59 kuvat: A trip for Rotary exchange students to Lapland.

*Seuraavalla sivulla ylhäällä: We are in Santa Claus Village.
Seuraavalla sivulla alhaalla vasen: Pallastunturi, Lapland.*

Seuraavalla sivulla alhaalla oikealla ja sivulla 59: I was in Saariselkä, Lapland with my host family and I did try the smoke sauna and ice lake, it's a really nice experience for me!

Spending a year as an exchange student in Finland has been one of the most unforgettable and transformative experiences of my life. When I first arrived, everything felt new and exciting, yet unfamiliar and challenging. I had to adjust to using computers for schoolwork, adapt to a completely different education system, and step out of my comfort zone to connect with others in a foreign language.

Over time, I began to find my place. I made a few Finnish friends, joined school and Rotary activities, and slowly built confidence in daily conversations, even picking up basic Finnish. I especially enjoyed the slow pace of life and the deep appreciation for nature that Finnish people have. Highlights

of my year include attending a concert by a famous Finnish singer, joining a local party in a water tower, exploring the UNESCO World Heritage site Verla, and introducing my culture through making Taiwanese food with friends. My host families played a big role in helping me understand Finnish life, especially my first host family who warmly welcomed me and shared many local traditions. Although I didn't earn academic credits this year, I gained something far more valuable: personal growth. I became more independent, open-minded, and resilient. This exchange has shown me how vast world is—and how many possibilities are waiting to be explored.

Yu-Shan Tseng (Sammy)

←	SAARISELKÄ	1,3 km	↓
←	SODANKYLÄ	128,7 km	
←	LAANILA	6,7 km	
	MOITAKURU	23,4 km	→
	IVALO	50,5 km	→

LAANILAN
KUNNAN KUNNALLINEN
KÄSISÄÄNTYÖKIRJA
1998

**KAUNISPÄÄN-
OJA**

Hätänumero
Erikoisnumero **112**

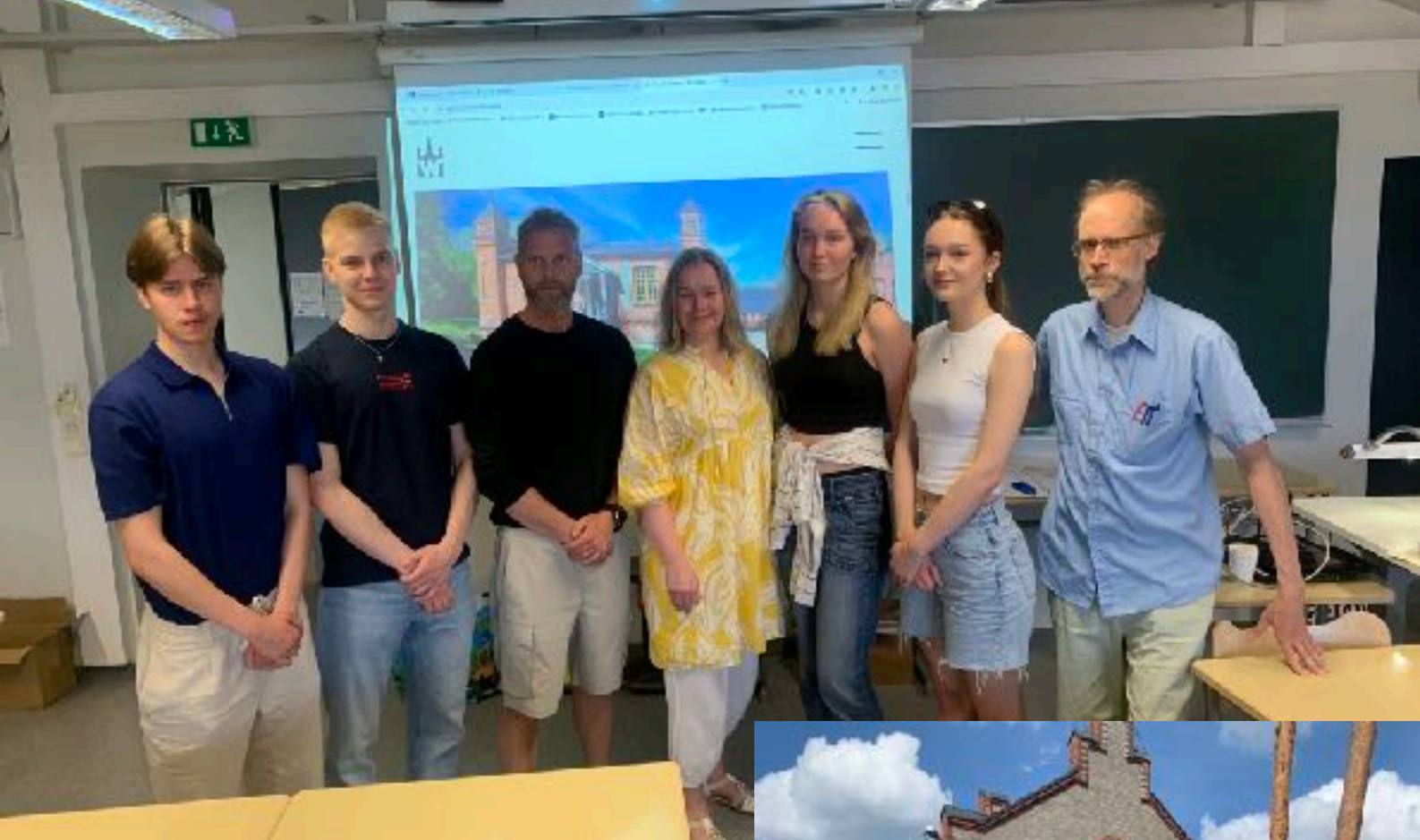
Ohjeet - 112 - numeron
käyttöön

02	04	05	06
07	08	09	10

Numeroita ja palveluita
Lisätietoja: 020 344 3444
Lisätietoja: 020 344 3444

te
k
iner
ti

VERLAN TALOT -PROJEKTI

**Aurora Ahlbom, Pinja Ylitalo,
Viljo Soimakallio ja Leevi Sorvali**

Kesäkuussa 2024 neljä lukiomme oppilasta, Aurora Ahlbom, Viljo Soimakallio, Leevi Sorvali ja Pinja Ylitalo saivat mahdollisuuden toimia haastattelijoina ja tiedonkerääjinä kuvankauniissa Unescon maailmanperintökohteessa, Verlassa. Tavoitteena oli kerätä mahdollisimman paljon tietoa Verlan Jaalanpuoleisista taloista ja kyläläisten elämästä niin entisaikana kuin nykypäivänä. Kesätyöläisten apuna oli huippujoukko yhteistyöläisiä eri aloilta, myös opettajamme Aki Pukkila, Päivi Parkkonen ja Juha Forsberg. Suurkiitokset heille.

Kesätyöhön valmistautuminen alkoi varhain suunnitteluiden ja kokousten myötä. Esimerkiksi Eijaleena Martikaiselta haastattelijat saivat oivallisia vinkkejä haastattelutilanteissa toimimiseen. Käsitys siitä, mitä kesä piti sisällään, muodostui kuitenkin vasta ensimmäisenä työpäivänä Verlassa. Kierrettiin ovelta ovelle, koputettiin ja kysyttiin mahdollista kiinnostusta osallistua

tiedonkeruuseen. Jännityksen rippeet tippuivat harteilta viimeistään ensimmäisten haastatteluiden myötä. Haastatteluiden määrä päivässä vaihteli, joskus ei päivän aikana ollut yhtäkään haastattelua, joskus haastatteluita saattoi olla niin että tieto pursui korvista ulos. Ainakin melkein. Kun haastatteluita ei ollut, aikaisemmat haastattelut kirjoitettiin ylös ääninauhojen pohjalta.

Kuuluset

Haastattelujen pituus ja sisältö vaihteli yhtä paljon kuin haastateltavia oli. Yksi haastattelu saattoi kestää juuri ja juuri vartin, toisilla asiaa riitti jopa kolmen tunnin verran ja oli sovittava toinen tapaaminen, jotta kaikki tieto saataisiin talteen. Suullisen tiedon lisäksi otettiin kuvia vanhoista esineistä ja valokuvista, toinen toistaan tarinarikkaampia. Yksi asia kuitenkin yhdisti kaikkia haastatteluita.

Vastakaiku tiedonkeruuprojektille oli huikea ja kyläläiset ottivat haastattelijat avoimin ja innokkain mielin vastaan. Tiedonkeruu tuntui myös kesätyöläisistä merkittävältä ja kartutti lämpimien muistojen lisäksi arvokasta työkokemusta.

Oli myös hienoa kuulla jälkikäteen positiivista palautetta kesän kohtaamisista. Pelkkää haastattelua ja kirjoittamista kesätyö ei ollut. Oli mahtava päästä kiertämään Verlaa ja katsoa paikkaa aivan uusin silmin. Entisajan juhlat Kokkokalliolla, Verlan Kirin urheilutapahtumat urheilukentällä ja tanssit "Riemuriihellä" saattoi melkein kuvitella täynnä ihmisiä ja iloa. Kerran viikossa kokoonnuimme haastattelijoiden ja opettajien kanssa yhteen päivittämään edistystä viihtyisässä Kahvila Myllymakasiinissa, jonka lohikeitto on vähintään kokeilemisen arvoinen. Kesän kruunasi eräältä haastattelijalta saadut, pihalta itsepöimitut kukat.

Kuuluset

Joulukuussa projektilaiset saivat myös mahdollisuuden osallistua Helsingin Oodissa järjestettyyn maailmanperintöfoorumiin. Tapahtumassa näytettiin projektista tehty video sekä haastattelijat vastasivat myös muutamaa kysymyksiin projektiin liittyen. Vaikka projekti tuntuikin kaikkien mielestä pieneltä mysteeriltä kesää odotellessa, suuren kiinnostuneisuuden ja avoimuuden sekä reippauden myötä suurin työ olikin tehty jo kahden viikon sisällä. Opiskelijoille jäi työstä käteen valtava määrä itsevarmuutta ja – luottamusta, kehittyneitä vuorovaikutustaitoja sekä ryhmätöytäitoja.

Aurora Ahlbom, Viljo Soimakallio, Leevi Sorvali ja Pinja Ylitalo

Haagin kansainvälinen konferenssi EYP

Sinishash Nio

Moi! Minä olen Sinishash (Sinnu) Nio, ja sain tämän vuoden huhtikuussa kokea huikean saavutuksen vaikuttamis- ja politiikkapolullani. Viime syksynä Wilma-viestin välityksellä opiskelijoita informoitiin tulevasta alueellisen tason Euroopan Nuorten Parlamentin (EYP) kokouksesta, Regional Sessionista Kuopiossa. Kuulin tällöin EYP:stä ensimmäistä kertaa, mutta kiinnostuin heti ja osallistuin kokoukseen. Minut valittiin Kuopiosta jatkokon Espoon kansallisen tason kokoukseen, jolloin tietämykseni EYP:stä oli kasvanut jo huomasti. Espoo National Session oli mahtava kokemus, mutta paineita kokoukseen toi tieto siitä, että parhaat delegaattit valitaan kansainväliseen konferenssiin. Espoon kokouksen ajan minulla oli mielessäni selkeä tavoite: haluan tulla valituksi. Omaksi onnekseni vastaanotin muutaman viikon kokouksen loputtua yhden elämäni parhaista sähköposteista, jossa julkistettiin tieto siitä, että olin yks valituista – tarkennettuna yksi kahdeksasta parhaasta yli sadan delegaatin joukosta. Viestin saatuani olin epäuskossa, mutta en malttanut odottaa huhtikuuta, jolloin lähtö Alankomaihin, kansainväliseen konferenssiin Haagiin tulee

Jotta EYP-matkaani Haagissa on helpompi seurata, on tärkeää ymmärtää vähän yleistietoa parlamentista ja kokousten rakenteesta. Euroopan Nuorten Parlamentti on puoluepoliittisesti sitoutumaton järjestö, joka mukaillee lähes täysin Euroopan parlamentin toimintaa. Jokaisessa kokouksessa delegaattit sijoitetaan toivelistojen mukaisesti komiteoihin, jotka ovat eri aiheita käsitteleviä ryhmiä. Aiheet vaihtelevat

ihmisoikeuksista luontoon, ja taloudesta kulttuureihin. Jokainen komitea pureutuu tarkasti aiheeseensa, ja luo resolution nimellä kutsuttavan päätöslauselman. Lauselma kokoaa komitean aiheen olennaiset kipupisteet sekä konkreettisia muutosehdotuksia Euroopan parlamentin alaisille järjestöille sekä ehdotuksia suoraan EU:n jäsenmaille. Kokouksen lopuksi järjestetään general assembly, jossa jokainen komitea esittelee päätöslauselmansa, aiheesta väitellään ja lopuksi delegaattit saavat äänestää joko sen puolesta, tai sitä vastaan. Kansainvälisessä konferenssissa äänestys on kuitenkin muita kokouksia merkityksellisempää, sillä äänestyksessä läpi menneet päätöslauselmat etenevät Euroopan parlamentin luettavaksi.

Huhtikuu lähestyi madellen, mutta saapui kuitenkin. Aivan liian monen pakkauslistan tarkistuksen jälkeen lähdin, ja paniikkia ei todellakaan vähentänyt tieto siitä, että matkustan ensimmäistä kertaa Ruotsia kauemmas – ja vieläpä tuntematta matkakumppaneitani. Matka alkoi, ja ilman suurempia ongelmia onnistuimme Suomen delegaatioon valittujen matkakumppaneideni kanssa saavuttamaan Amsterdamin yksinä kappaleina. Päivän ajan seikkailimme Amsterdamissa ilman Google Mapsia, ja etsimme vintage-kauppoja, kirpputoreja ja puistoja. Illalla oli aika selvittää Alankomaiden julkisen liikenteen toimintaa, ja aloittaa matka lopulliseen kohteeseemme Haagiin.

Ensimmäinen päivä oli tutustumispainotteinen, ja sisälsi leikkimielisiä tutustumispelejä sekä kaikkien konferenssin osallistujien kesken, että komiteoihin jakautuneina. Pääsimme siis vihdoin tapaamaan ihmiset, joiden kanssa tulemme viettämään seuraavat seitsemän päivää. Jokaisen maan delegaatiota oli etukäteen pyydetty tuomaan omien maidensa tyypillisiä herkkuja tai ruokia, ja ensimmäisen illan ohjelmanumerona oli Eurodessert, jossa osallistujat pääsivät maistelemaan eri maiden edustajien tuomia tulsiaisia.

Sinishash ja suurlähettiläs Ilkka-Pekka Similä.

Toisena päivänä konferenssi avattiin virallisesti avausseremoniassa, jossa saimme myös kuulla korkea-arvoisia puhujia: mm. suurlähettiläs ja OCPW:n apulaisjohtaja H.E. Ambassador Odette Melono sekä Euroopan kalastus- ja valtameriasioiden komissaari Mr. Costas Kadis pitivät puheenvuorot. Tämän jälkeen, alkoi komiteatyöskentely - lukemista, aihealueen opiskelua ja taustatyötä ei voi koskaan tehdä liikaa. Minut valittiin komiteaan ENVI, jonka virallinen nimi on Committee on the Environment, Climate and Food Safety. Nimensä mukaisesti komitea käsittelee ympäristöaiheita, ja Haagin konferenssissa ENVI-komitea käsitteli EU-laajuisia ongelmia veteen liittyen.

Kolmas päivä täyttyi komiteatyöskentelystä aihealueeseen liittyen, mutta illalle oli erikoisohjelmaa. Pääsimme osallistumaan Haagin kaupungintalolla järjestettävään Remembrance eveningiin, jossa aiheena muistella toista maailmansotaa, sekä samalla iloita Alankomaissa sen jälkeen vallinnutta rauhaa, sillä tänä vuonna toisen maailmansodan lopusta on kulunut 80 vuotta.

Pääsimme kuulemaan Haagin kaupunginjohtajan mietteitä aiheesta, sekä esimerkiksi yliopiston professoreiden puheita.

Neljäntenä päivänä komiteoiden sisällä herätti paniikkia muistutus siitä, että päätöslauselmien täytyisi olla valmiita päivän loppuun mennessä. Hieman väsyneinä, mutta silti motivoituneina saimme lauselman kunnialla päätökseen. Tämän jälkeen, oli jälleen aika päivän ohjelmalle: Skills Labille. Delegaateille oli etukäteen lähetetty kysely, jossa esiteltiin erilaisia työpajatyöskentelyä mukailevia ryhmiä eri aiheista, joihin päästäkseen tuli täyttää toivelomake. Saimme osallistua kahteen eri työpajaan, joista minun ensimmäinen aiheeni käsitteli sähkönsiirtoa ja sen saatavuutta erilaisten verkostojen kautta Alankomaiden asukkaille. Asiaa tulivat esittelemään kaksi asiantuntijaa Stedin-nimisestä yhtiöstä, joka on yksi Alankomaissa toimivista sähkönsiirrosta vastaavista yrityksistä. Toinen työpajani käsitteli sukupuolten välistä tasa-arvoa taloudellisesta näkökulmasta. Työpaja avasi uusia näkökulmia ja esitti statistiikkaa liittyen esimerkiksi sukupuolisidonnaisiin palkkaeroihin ja köyhyyteen Euroopassa.

Viides päivä oli oma suosikkini: päivä oli täytetty politiikkaan liittyvillä aktiviteeteilla. Aamu alkoi vierailulla Suomen suurlähetystössä, jossa saimme Suomen delegaation jäsenten kanssa keskustella kysymyksiä herättäneistä aiheista suurlähettiläs Ilkka-Pekka Similän kanssa. Keskustelut käsittelivät vahvasti Venäjän luomaa uhkaa, sekä Yhdysvaltojen politiikkaa, ja sen potentiaalisia vaikutuksia Eurooppaan. Suurlähetystövierailun jälkeen saimme viettää vapaa-aikaa Haagissa, jonka jälkeen oli vuorossa asia, jota olin konferenssissa eniten odottanut: excursions. Olimme saaneet täytettäväksemme lomakkeen, joka esitteli mielettämiä aktiviteettimahdollisuuksia Haagissa. Vaihtoehdot vaihtelivat museovierailusta mahdollisuuteen vierailla Alankomaiden ulkoministeriössä. Itselleni vaihtoehdoista kuitenkin esille nousi yksi suurta mielenkiintoa herättänyt vierailupaikka, Eurojust. The European Union Agency for Criminal Justice Cooperation, eli Eurojust on kansainvälisesti toimiva Euroopan Unionin alainen järjestö, joka työskentelee vakavan rajat ylittävän

rikollisuuden kuten järjestäytyneen rikollisuuden estämiseksi, sekä tapausten ratkaisemiseksi. Eurojust tekee merkityksellistä työtä mm. käsittelemällä tuhansia tapauksia vuodessa huippuluokan henkilökunnan avulla. Sain onnekseni tietää pääseväni vierailulle Eurojustiin, ja pääsin keskustelemaan heidän toimintansa asiantuntijoiden kanssa. Ilta huipentui EYP-kokouksissa perinteeksi muodostuneeseen Euroconcertiin, johon delegaateilla oli mahdollisuus hakea esiintyjiksi. Mahtavien musiikki- sekä tanssiesitysten lisäksi konsertilla kerättiin rahaa War Child- nimiselle järjestölle, joka työskentelee tukeakseen konfliktialueilla elävien lasten psyykkistä hyvinvointia. Päivä oli kaikkine aktiviteetteineen raskas, mutta nautin jokaisesta sekunnista – nyt myös jokaisesta päivän aikana kerryttämästäni muistosta. Kuudes ja seitsemäs päivä olivat konferenssin loppuhuipennus: oli tullut General Assemblyn aika. Molempien päivien aamut alkoivat varhain, ja jokainen delegaatti pukeutui parhaimpiinsa, kun tapahtuma oli lähestymässä loppuaan kaikista tärkeimmän ohjelmanumeron merkeissä. Kaikki 15 komiteaa olivat tehneet parhaansa päätöslauselman eteen, ja nyt oli aika laittaa väittelijöiksi valittujen delegaattien paineensietokyky kokeiluun, puheiden pitäjien vakuuttavuus parhaimmilleen ja toisten komiteoiden

Kuvassa on oma komiteani, eli ENVI. He ovat ihmisiä, jotka valittiin keskustelemaan kanssani samasta aihealueesta (yhteensä 15 komitean valikoimasta). Komiteassani oli ihmisiä yhteensä 12 maasta, ja yksi heistä oli komitean "vetäjä", joka oli tehnyt valmiiksi delegaateille aihepiiriin liittyvät materiaalit ja hoiti komitean toiminnan muutenkin.

lauselmat suurennuslasien alle. Tarkoituksena on esittää kriittisiä kysymyksiä toisten komiteoiden lauselmista kolmen väittelykierroksen ajan, joista jokaisessa yksi komitean päättämä väittelijä vastaa esitettyihin kysymyksiin. Väittelyitä seurasi komiteoittain toteutettava äänestys, jonka kokonaistulos määritteli lopputuloksen. Oman komiteani väittelyt onnistuivat suunnitellusti, ja päätöslauselmamme läpäisi äänestyksen. Viikon aikainen työ oli ehdottomasti unettomien öiden ja suuren työmäärän arvoinen, ja saimme vihdoinkin huokausta helpotuksesta. Haagin kansainvälinen konferenssi oli yksi elämäni antoisimmista kokemuksista. Sain tavata noin 300 erilaista ihmistä yli 30 maasta, puhua jokaista osaamaani kieltä ja kaikista

tärkeimpänä, kerryttää arvokkaita muistoja, kokemusta sekä osaamista. Kansainvälisen tason akateeminen vaatimustaso on korkea, joka antoi minulle myös mahdollisuuden haastaa itseäni. Oli huikeaa työskennellä joukossa, jossa mahdollisuudet keskustella itselleen tärkeistä aiheista olivat rajattomat, ja uusien ystävyysuhteiden solmiminenkin oli yksinkertaista monien yhteisten mielenkiinnonkohteiden myötä. Tapasin näiden seitsemän päivän aikana kymmeniä upeita persoonia, joista moniin tulen olemaan yhteyksissä tulevaisuudessakin. Olen sanoinkuvailemattoman kiitollinen saamastani mahdollisuudesta, joka myös muistutti minua arvostamaan vapaaehtoista poliittista vaikuttamista ylipäätään - erityisesti näin nuorena. Toivon saavani mahdollisuuden palata kansainväliin tapahtumiin vielä jonain päivänä, mutta tiedän, että muistot Haagin kansainvälisestä konferenssista tulevat pysymään mielessäni ikuisesti.

Digimuistoja

Mika Kähkönen

Digimuistoja

Kun pääsin Kuusankosken lukioon opettajaksi 2012 elokuussa, ei tietotekniikan ensimmäinen kurssi vielä ollut kaikkien valinta. Sain tulkita opetussuunnitelman tekstiä ja rakentaa mielekkäitä harjoituksia muutamille innokkaille. Ykköskurssin lisäksi opeteltiin edistyneempää taulukkolaskentaa, 3D-animaatioita ja ohjelmointia.

Vuosia myöhemmin sain kuulla, että yksi näistä ensimmäisistäni oli valmistumassa ohjelmistokehittäjäksi - joksi itsekin valmistuin työn ohessa 2014 keväällä, kun sain viimeiset opinnot siitä tutkinnosta valmiiksi. Ohjelmointia saan taas tulevana lukuvuonna opettaa, jos en omana opintojaksona niin ainakin MAA11:n osana. Ensimmäisen syksyn lopulla osallistuin Virtuaaliopetuksen päiville, jossa esiteltiin ajatusta digitaalisesta yo-kokeesta. Se olisi siis jo seuraavana lukuvuonna aloittavilla opinnoissaan edessä. Tuli tarve valmistautua: opettaa tietokoneen käsittelyä kaikille ja kouluttaa opettajia uuteen.

AT01 eli DG01

Näin sovittiin: jatkossa jokaiselle opiskelijalle merkittiin lukujärjestykseen ensimmäiseen periodiin digitaalisten opintojakso eli silloisilla termeillä ensimmäiseen jaksoon tietotekniikan kurssi. Tämä asetettiin myös Kouvolan yhteiseksi tavoitteeksi 2018 tv-työpajassa, ja siihen lopulta päästiin, kun 2021 opetussuunnitelma otettiin käyttöön. Toinen tv-strategian tavoitteista oli näyttökoe. Ensimmäisinä vuosina oli mahdollista suorittaa valtakunnallinen ATK-ajokortti antamalla näyttö taidoistaan useammassa eri kokeessa. Jos ajokortin sai suoritettua, oli osoittanut taitonsa ja kurssi oli läpäisty. Oman näyttökokeen laatiminen toteutui ajokortin pohjalta 2016.

Tuon ensimmäisen opintojakson sisältö on elänyt muutosten mukana. Aina siihen on kuitenkin sisällytetty koulun tietotekniseen ympäristöön tutustumista, tekstinkäsittelyn perusteita, tekijänoikeuksia ja netikettiä. Aluksi painopiste oli toimisto-ohjelmissa ja kirjoitettiinpa siellä myös kokonainen tutkielma.

Vuonna 2014 opintojakso opetettiin kasipalkissa ja sitä kesti kaksi periodia. Kun oli vain yksi opettaja, oli ATK-tunteja ryhmällä kerran viikossa. Taitotasoissa oli suuria eroja. Niinpä päädyin ratkaisuun, että saatuaan tunnin tehtävät valmiiksi, piti jonkin aikaa auttaa toisia. Kun kaikki kurssin tehtävät oli tehty, oli kurssikin suoritettu. Näin viimeisillä tunneilla oli enemmän aikaa ohjata ja opettaa.

Ongelmaksi tuli kaksi asiaa: opiskelijat väsyivät, jos kasipalkissa oli paljon tunteja, eikä tunteja ollut edes riittävästi. Jaoin opintojakson kahtia: ensin opeteltiin kiireellisimmät, sitten oli näyttökoe ja lopuksi käytiin viimeiset tunnit toisena vuotena.

Vuonna 2017 toiseksi tietotekniikan opettajaksi tuli Turo Sallinen. Hänen kanssaan järjestimme ja korjasimme liudan näyttökokeita ja kehitimme opintojaksoa edelleen.

Lukuvuoden 2020-2021 ajan valmisteltiin uutta opetussuunnitelmaa ja tietotekniikan nimeksi vaihdettiin digitaidot. Ykkösopintojakson jako kahdelle vuodelle oli monella tavoin hankala. Uusi OPS mahdollisti 1 op opintojaksot - joten pääasiat siihen, niin DG01:n voisi käydä samana vuonna. Opintojakson suunnitteluun oli kuitenkin vaikea saada muita mukaan. Korona-aika vei monelta mehut.

Olin tuon lukuvuoden mukana Kouvolan uuden tietotekniikan strategian kehittämisessä - johtoajatuksella "Uskalla kokeilla". Kaksi muuta lukio-opettajaa, Saila Frosti ja Antti Sinisalo, innostuivat tekemään materiaalia DG01-opintojaksolle. Materiaalia on sitten kokemuksen ja palautteen pohjalta muokattu vuosittain. 2021-23 lukiomme kolmantena tv-opettajana oli Joonatan Jalonen. Hänen ajalta on jäänyt lukion kielenkäyttöön termi susivarasto, joka on hieman iskevämpi kuin itse käyttämäni eläinvitriiniä vastapäätä oleva varasto. Joonatan sai kunnian Turon kanssa opettaa ensimmäiset DG01-opintojaksot,

sillä itse olin virkavapaalla koulun alkukuukaudet. Joonatanin jälkeen kolmantena digitaitoja opetti lukuvuonna 23-24 Miika Frosti.

Uudet oppimisympäristöt

Kun aloitin 2012, koulun sivut olivat jo Peda.netissä mutta sen vanhassa versiossa. Vähäisessä käytössä oli myös Moodle-oppimisympäristö. Siitä luovuttiin myöhemmin, kun uusi Peda.net otettiin käyttöön 2016. Käytin lukuvuoden loppuksi pari päivää uutta koulun kotisivua rakentaessa.

Ennen kevään 2016 koulutusta eivät opettajat juuri lisänneet materiaalejaan Peda.netiin. Itse ehdin kokeilla O365-sivua ja Moodleakin, korona-aikaan myös Teamsin tiimiä, mutta Peda.net taitaa nykyisin olla melkein ainoa käytössä oleva tapa jakaa kurssimateriaalia. Toki Onedriveä käytetään, mutta linkit sinne voivat olla Peda.netissä.

O365:n eli M365:n käyttöön saatiin koulutusta syksyllä 2014. Oli kätevää, kun tiedostot oli pilvessä ja saattoi käyttää mitä vain konetta niiden muokkaamiseen.

Alkuun opiskelijoiden tunnus päättyi @student.edukouvola.fi. Tämä aiheutti ongelmia ja pian se muuttui nykyiseksi: student@edukouvola.fi. Ongelmia aiheuttaa enää se, että osalla kaupungin työntekijöistä osoite on @kouvola.fi ja osalla @edukouvola.fi. Tiedostojen jakamisessa on esimerkiksi hankaluuksia näiden kahden välillä ja vaikkapa Teamsissa edukouvolat ovat vieraita vähäisemmillä oikeuksilla kouvola-tiimeissä.

Digipyrähdys tapahtui toden teolla keväällä 2020. Yhtäkkiä opiskelijat olivatkin kotona ja oppitunnin piti alkaa. Ennen ensimmäisiä haparoivia askelia askeettisen Teams-käyttöliittymän kanssa pidin etäoppitunnin Padletissa. Yllätyksekseni opiskelijat olivat yhtä aktiivisia kuin tavallisilla tunneilla.

Aktiivisuus jatkui myöhemmin Teamsissa, kun nimikirjaimet kuuntelivat oppituntia. Yhdessä toisten

Kuvankäsittelyn tunnilta vuonna 2014.

opettajien kanssa sorvasimme etäopetuksen käytäntöjä: milloin mikrofoni ja kamera pidetään päällä ja milloin kiinni. Pian tavoite oli, että valmiusaika siirtyä etäopetukseen oli yksi päivä. Sitä herkkua saimme nauttia taas joulun alla 2020. Muut eivät tykänneet mutta itse tunsin helpotusta. Ei tulisi kiire koulusta kotiin. Pidinkin kerran oppituntia KOKSin parkkipaikalla synnytystä odotellessa.

Tuolloin vielä valtaosa kirjoista oli paperisia. Siirtymä digikirjoihin tapahtui vasta, kun oppimateriaaleista tuli maksuttomia. Työläin osa digitalisoitumisessa on ollut matemaattisten aineiden muuttuva ohjelmavalikoima. On käytetty KCalc ja Speedcrunchia, kun jo pitää opetella Abicus ja sen rajoitteet. Käytössä on ollut LoggerPro kunnes ei enää ole ja pitää harjoitella Geogebraa (ei 5:sta enää vaan 6) ja LibreOffice Calcia, kunnes viimeiselle periodille ennen yo-kirjoitusta tulee korvaava ohjelma Graphical Analysis. Piirto-ohjelmiana käytä Pintaa, ei kun KolourPaintia - ei vaan Klecksiä. Opiskeletko kemiaa? Opettele ChemSketch, siis Ketcher.

Abitti

Ensimmäinen tikulta käynnistetty yo-koe ei ollut meidän lukiossa syksyn 2016 e-yo-koe. Jo 2013 keväällä yksi kokelas kirjoitti yo-kokeet koneella

Kevään 2016 harjoituskokeen purkua.

ja toisella kokelaalla käynnistyi Ubuntu-Linux muistitikulta, jota olin räätälöinyt vilpin estämiseksi.

Abitti julkaistiin 2015 tammikuussa. Kuusankosken lukio oli valmistautunut. Opiskelijoilta edellytettiin omaa kannettavaa jo elokuusta 2014 alkaen ja samalla opettajatkin saivat henkilökohtaiset kannettavat. Opettajien tvt-osaamista oli kartoitettu ja he olivat saaneet lisäkoulutusta. Koulun langatonta verkkoa oli vahvistettu.

Pienempi ATK-luokka oli tyhjentyneet pöytäkoneista jo aiemmin ja Mediateekin ja 3. kerroksen atk-pistoketornin ympäristön vanhat pöytäkoneet kuvaputkinäyttöineen ehtivät olla 2013 syksyyn asti lähinnä pelikäytössä. Joku oli niihin muutaman pikkupelin asentanut...

Aluksi Abitti-kokeissa oli vain tekstikysymyksiä ja tekstivastauksia. Kikkailemalla saattoi saada kuvan kysymyksen kylkeen mutta kuvakaappaustoimintoa sai vielä odottaa. Taisin pitää lukion ensimmäisen Abitti-kokeen, kun FY8-kurssilaiset toukokuun lopulla saivat koekysymykset koneella mutta vastasivat paperille. Vain essee piti kirjoittaa koneella, kaavoja kun ei silloin voinut vielä.

2015 Abitin harjoittelu alkoi todella. Tästä eteenpäin aina oppivelvollisuusiän nostoon asti 2021 Abitti teki atk-open työstä koiranviran. Lukuvuosi alkoi sillä, että 100 erilaista konetta piti saada käynnistymään tikulta.

Nykyään jokainen kone on samanlainen eikä yllätyksiä tule mutta ennen jokaiseen koneeseen oli erilainen käynnistystapa, jos oli. Otin tavakseni pitää avaimenperässä klemmaria, se kun oli ainoa keino saada eräs Lenovon malli käynnistymään. Tietyt Acerit teki mieli heittää Kymijokeen, mutta BIOSin päivitys tai verkkokäynnistyksen (!) salliminen sai ihmeellisesti Abitin toimimaan. Joskus syy oli varmasti vain siinä, että Kuu oli oikeassa asennossa.

Toimimattomien osalta piti odottaa uusia Abitti-päivityksiä ja pikku hiljaa kaikki saatiin käynnistymään. Jokin kone tosissaan hiljaa, koska sillä koneella äänet eivät Abitissa toimineet. Varakoneet ja lisälaitteet olivat kovassa käytössä.

Joihinkin auttoi näppäimistön liittäminen, joihinkin USB-kuulokkeet. Ethernet-adapteri piti ohjeistaa ostamaan, ja joku tarvitsi lisäportteja. Tvt-tiimin Whatsapp-kuvakkeena on se tapaus, kun uudenkarhea Apple tarvitsi kaikki mahdolliset lisälaitteet, ja siltikin resoluutio oli vain 800x600.

Käyttöönotto oli nopea. Jo 2015 lokakuussa kannoin parikymmentä konetta, satoja metrejä nettihoitoa, kytkimiäkahden ja jatkojohtoja saliin harjoituskoketta varten. Sama toistui 2016 keväällä

ATK-luokka eli luokka 217 vuonna 2013.

Kuuluset

Harjoituskoe salissa vuonna 2015.

mutta onneksi syksyn yo-kirjoitukset jo rakensi KS-Tieto.

Aluksi vain langallinen koe oli mahdollinen luokassa 217, jossa oli kytkimiä ja nettijohtoja tarpeeksi. Ensimmäiset langattomat kokeet tehtiin 2015 syksyllä Koti576-nimisellä reitittimellä, joka oli jäänyt minulle tarpeettomaksi kotona. Pian ostettiin Nettiiloja ja kokeita saattoi pitää muissakin luokissa.

Koska käynnistys- ja yhteysongelmia alkuun oli paljon, sai TVT-tiimi harjoittaa porrastreeniä nollannesta kerroksesta neljanteen auttamassa käynnistystä klemmarin kanssa, siirtämässä reitintä metrin sivuun, käynnistämässä konetta uudelleen ja kytkemässä johtoja paikoilleen. Tiimi on myös huolehtinut siitä, että luokissa on aina valmius pitää Abitti-koe, päivittänyt tikkuja ja auttanut yo-kirjoitusten rakentamisessa.

Tiimissä ovat toimineet eri vuosina Jochen Roms, Jukka Rantala, Antti Sinisalo, Tommi Viljakainen ja TVT-opettajat.

*Ylhäällä: Viimeinen Kuusankosken lukiossa vilpin varalta tarkistettu laskin syksyllä 2020.
Alempana: Abitti-lisälaitteet vuonna 2017.*

Ylimääräinen työ vähenee

Yo-kirjoitukset sähköistyivät vaiheittain. Kun 2019 keväällä oli matematiikkakin saatu mukaan Abitti-maailmaan, jouduttiin vielä hetki odottaa, että paperiset Maol-taulukot ja niiden tympeä tarkistaminen oli historiaa. Välissä oli sellainenkin jakso, jossa opettajat veivät kirjoituksissa laskimet kokelaille, kun nämä olivat palauttaneet A-osan. Tämäkin juoksentelu loppui.

Nyt odottelemme tikutonta Abitti 2 -versiota ja sen harjoituksia ja harjoituskoetta. Olisimme halunneet kokeilla sitä jo nyt keväällä, mutta tvt-strategian "Uskalla kokeilla" -idealismi sai tällä kertaa törmätä "Ei saa" -todellisuuteen. Lukioiden yhdistäminen yhtenäistää digitiimien käytäntöjä ja nykymuotoinen päättöviikkojen tekninen tuki luultavasti päättyy tähän lukuvuoteen ja saamme taas mahdollisuuden oppia uutta.

Mika Kähkönen

Todennäköisesti tältä näytti maisema Mainin kohdalla varhaiskeskiajalla, vuoden 700 paikkeilla, jolloin vahva linnoitus hallitsi kukkulaa ja alempana oli kalastajien kylä. Ensimmäinen kivisilta Mainin yli suunnilleen näille paikkeille rakennettiin 1100-luvulla. Kuva: Frankenin museon näyttelystä.

Würzburg Juha Forsberg

Kouluun tutustumassa Würzburgissa

Kevään päättöviikon aikana käytin kolme tiivistä työpäivää, maanantaista keskiviikkoon 19.–21.5. Saksassa, Baijerin vapaavaltiossa, Ala-Frankenin pääkaupungissa Würzburgissa, kumppanuuskoulumme Dag Hammarskjöld Gymnasiumin vieraana, tutustumassa sikäläisten opettajien työhön. Saapuminen paikan päälle jo edeltävänä lauantaina mahdollisti hieman pidemmän aikaikkunan tutustua tähän EU:n maantieteellisessä keskipisteessä sijaitsevan kaupungin viehättävään kulttuurihistoriaan ja dramaattiseen menneisyyteen.

Ruhtinaspiispojien kaupunki

"Koko kaupunki vilisee pyhimyksiä, apostoleita ja enkeleitä, ja kaduilla kävellessä tuntuu kuin vaeltaisi kristittyjen taivaassa", Heinrich von Kleist Würzburgista vuonna 1800.

Würzburg am Main on noin 130 000 asukkaan hallinto-, yliopisto- ja matkailukaupunki. Saksankin mittapuulla kaupungissa on jotakin etelämaalaista; yhteyksiensä, taiteensa

ja rakennustensa puolesta sen sanotaan olevan "pohjoisin italialaiskaupunki". Tämä on "romanttista Saksaa", Main-virran laaksoa, missä viiniköynnökset kasvavat jyrkillä rinteillä. Würzburgin vanhaakaupunkia vastapäätä, vanhan Maininsillan toisella puolella sadan metrin korkeudessa olevalla vuorella kohoaa keskiajalla rakennettu ja renessanssiaikana täydennetty Marienbergin linna. Paikalla on sijainnut kelttien pakolinna jo noin vuonna 1000 ennen ajanlaskumme alkua. Rooman valta ei aivan tälle seudulle ulottunut, vaan alue oli "vapaata Germaniaa".

Varsinaisesti kaupungin historia alkaa kolmoismurhasta, kun Frankenin apostolit iiriläis-skottilaiset Kilianus, Kolonat ja Totnam surmattiin vuonna 689 j.Kr. Marttyyripyhimysten haudoille ja muistoksi nousi kirkkoja. Kaupungin hallitsijoina satojen vuosien ajan olivat ruhtinaspiispat, jotka olivat samaan aikaan maallisia mahtimiehiä ja hengellisiä johtajia. Würzburgissa vietti häitään ja piti valtiopäiviä keisari Fredrik Barbarossa, täällä sai viimeisen leposijansa Minne-laulaja Walther von der Vogelweide. Myöhäisgotiikan suuri nimi oli Tilman Riemenschneider, joka veisti puusta ja kivistä herkkiä ja ilmeikkäitä figuureita.

Mainin vanha silta vuonna 2025. Kolmikymmenvuotisen sodan aikana silta oli tuhottu, mutta kaupungin puolelta Marienbergia vastaan hyökänneet ruotsalaisjoukot juoksivat pilareiden päälle asetettuja lankkusilloja pitkin linnasta ammutussa kuulasateessa. Sillalla menettivät henkensä mm. skottilaiset Ramsayn veljekset. Nykyasussaan silta on 1700-luvulta, jolloin sitä koristamaan asetettiin tusinan verran pyhimyksiä, marttyyreita tai hallitsijoita esittäviä patsaita.

Riemenschneider toimi myös Würzburgin pormestarina ja asettui vuonna 1525 suuren talonpoikaiskapinan puolelle kirkonmiehiä ja aatelisherroja vastaan. Marienbergin linnan ahtaassa vankityrmässä opas simuloi noin 40 hengen turistiryhmällämme, miten tiiviisti kylki kyljessä Riemenschneider ja muut murskatappion kärsineet kapinalliset joutuivat virumaan vangittuina kahdeksan viikon ajan. Viidensadan vuoden takaisen talonpoikaiskapinan muistovuosi on näkyvästi esillä kaupungissa teemalla ”*Freiheit 1525 – Freiheit 2025*”. Kysymykset vapaudesta ovat taas nykyhetkessä uudella tavalla ajankohtaisia. Menneisyys ja nykyhetki ovat jatkuvassa vuoropuhelussa. Viikonloppuna pidetyissä kaupungin ylipormestarin vaaleissa

voiton vei vihreitten ehdokas, josta tulee ainoa vihreä ylipormestari muuten kristillisdemokraatti/ sosiaali- CDU/CSU-valtaisessa Baijerissa. Ainoa sotavoima, joka Marienbergin on valloittanut, on Ruotsin kuninkaan Kustaa II Aadolfin armeija kolmikymmenvuotisessa sodassa 1631. Ainakin Topeliuksen *Välskärin kertomusten* mukaan ratkaisevassa roolissa oli fiktiivinen suomalainen hakkapeliitta Perttilä, joka seitsemän miehen voimalla yllätti 200 miehen suuruisen vartioston ja avasi tien vahvasti varustetun linnan sisäosiin. Ennen linnoituksen valloitusta Kustaa Adolf ratsasteli yhdessä Suomen tulevan kenraalikuvernöörin kreivi Pietari Brahen kanssa uhkarohkeasti muurin lähellä tykinkantaman päässä vastapuolen tuliasemista. Läheltä lentänyt tykinkuula lennätti soraa kuninkaan

Ruhtinaspiispojien asuinpalatsin eteläsiiven päätyä hovipuutarhan puolelta nähtynä. Napoleon, joka yöpyi rakennuksessa, kutsui sitä ”Euroopan kauneimmaksi pappilaksi”.

kasvoille. Jos osuma olisi ollut tarkempi, olisi kuningas kaatunut jo yli vuotta aikaisemmin kuin todellisuudessa ja kenties ”kreivin aika” Suomessa olisi jäänyt kokematta.

1700-luvun alussa ruhtinaspiispat halusivat rakennuttaa uuden residenssin eli asuinpalatsin itselleen kaupungin itäreunalle. Näin syntyi 1720–1740-luvuilla Saksan mahtavin barokkilinna, suorastaan mykistyttävän upea taideluomus, jonka suunnitteli ja toteutti monitaitoinen arkkitehti Balthasar Neumann ja jonka sisätilat koristi freskoin ja stukkokoristuksin venetsialaismestari Giovanni Battista Tiepolo yhdessä muiden italialais- ja tirolilaistaiteilijoiden kanssa. Residenssi on ehdottomasti tutustumisen arvoinen. Valtavat kattofreskot, kuten porraskäytävän yllä oleva

18 x 30 metrin suuruinen ”Neljä maanosaa”, tarjoavat katsojalle lukemattoman määrän yksityiskohtia tutkittavaksi. Linnan puistoalue on upea miljöö mm. vuosittaisille Mozart-juhlille.

Neumann oli suunnitellut rakennuksensa hyvin; sen keskiosat saleineen ja freskoineen kestivät jopa kaupungin kovimman koettelemuksen. Toisen maailmansodan loppuvaiheessa 16.3.1945 Würzburgin ylle saapuneet Britannian kuninkaalliset ilmavoimat RAF 236 pommikoneen ja 1000 räjähdetonnin voimalla murskasivat yli tuhat vuotta rakennettua historiaa alle 20 minuutissa. Kaupunki tuhoutui 90-prosenttisesti. Huhtikuussa tulleiden amerikkalaisten miehitysjoukkojen mukana oli onneksi asiantuntevaa henkilökuntaa, joka otti nopeasti asiakseen pelastaa Residenssin jäljellejääneet osat mm. kattorakenteet korjaamalla.

YK:n toisen pääsihteerin ruotsalaisen Dag Hammarskjöldin nimi valikoitui koulun nimeksi pitkän prosessin päätteeksi.

Pitkän restaurointityön ja siipirakennusten ym. osien uudelleenrakennusten jälkeen Würzburgin residenssi sai vuonna 1981 Unescon maailmanperintö -statuksen. Muutkin kaupunkia kohdanneet tuhot korjattiin sodan jälkeen. Puhutteleva yksityiskohta entisten vihollisten sovinnon ja rauhan politiikasta on Mariankappelissa näkemäni *Coventryn risti*, Luftwaffen vuonna 1940 tuhoaman Coventryn kaupungin palaneen kirkon katonauloista tehty risti, jonka englantilaiskaupunki lahjoitti saksalaiskaupungille. Se tuntuu sanovan, että inhimillinen suru ja kärsimys on meille kaikille yhteistä.

Evankelinen koulu ekumeenisessa hengessä

Würzburgin Dag Hammarskjöld Gymnasium, tuttavallisemmin ja lyhemmin ”Dag”, jossa Kuusankosken lukion opiskelijoita ja opettajia on vierailut aikaisemminkin (ks. esim. Kuuluset 2023–2024), on evankelisen kirkon

ylläpitämä oppilaitos, jota myös valtio avustaa. Lisäksi vanhemmat maksavat 80 euroa kuukaudessa. Oppilaitoksessa on opettajia noin 40 ja oppilaita noin 600 vuosiluokilla 5–12, siis suomalaisittain ala-asteikäisistä lukioikäisiin. Koska koulu alkaa 6-vuotiaana, vastaa esim. viides luokka suomalaista neljättä luokkaa. Lapset joutuvat varsin nuorina (10–11-vuotiaana) valitsemaan, jatkavatko opintojaan ”kymnaasissa” vai jossakin muussa oppilaitoksessa. Vastaava tilannehan oli Suomessakin ennen peruskoulu-uudistusta. Baijerissa ollaan tulevana lukuvuonna palaamassa 9-vuotiseen lukioon (ja kaikkiaan 13 vuotta kestäväan opetukseen), minkä vuoksi tänä keväänä ei pidetä ollenkaan ylioppilaskirjoituksia. Ensi vuodesta alkaen koulusta valmistuvat ovat samanikäisiä kuin ylioppilaat Suomessa.

Koulun erityispiirteitä ovat mm. jokaisen päivän alussa vietettävä 10 minuutin lukutuokio. (Samassa hengessä kaupungissa yleensäkin kannustettiin kirjallisuuden kuluttamiseen; ”*Würzburg lukee kirjaa*” -ohjelmassa tutustuttiin paraikaa luentojen, näyttelyiden ja teatterin kautta Herman Hessen teokseen *Narkissos ja Kultasuu*.) Muita ”Dagin” erityispiirteitä ovat kolme kertaa vuodessa pidettävät

Koulu rakentuu sisäpihalla olevan salin ympärille. Luokkatiloja on kolmessa kerroksessa.

opiskelijoiden useita oppiaineita yhdistävät projektit (joista tuli mieleen KULU:n muutaman vuoden takaiset projektit, esim. vuoden 1918 osalta), jonkinlainen Challenge-kilpailu, jossa ymmärtääkseni kilpailtiin 60 euron käytöllä/ sijoituksella, sekä sosiaali- tms. työhön osallistumiset, esim. vanhainkodeissa tai maatiloilla. Koulu jakaantuu kolmeen linjaan: luonnontieteelliseen, sosiaali- ja kielilinjaan sekä talouslinjaan. Monet opettajista ovat useamman oppiaineen opettajia; Suomessa esim. yhdistelmä matematiikka-äidinkieli-historia tuntuisi erikoiselta lukiotasolla.

Seurasin "Dagissa" oppitunttilanteita sekä roomalaiskatolisen että protestanttisen uskonnon tunneilla, saksan tunneilla, maantiedon tunnilla, politiikka ja yhteiskunta (Politik und Gesellschaft) -nimisen oppiaineen tunneilla, joka vastaa Suomen koulujen yhteiskuntaoppia, sekä historian oppitunneilla. Nuorimmat seuraamistani ryhmistä olivat vitosluokkalaisia, vanhimmat abiturientti-ikäisiä. En ollut siis pelkästään suomalaisia lukioikäisiä vastaavilla historian ja yhteiskuntaopin tunneilla. Totesin olevan ihan mielenkiintoista ja hyödyllistäkin vieraillla välillä "oman kuplan" ulkopuolella. Oppitunnit kestävät 45 minuuttia, välillä on kaksoistunteja. Useimmissa ryhmissä oli 20–25 opiskelijaa.

Yleinen vaikutelma tunneilla oli varsin rauhallinen, opetuksen struktuuri oli selkeä, ilmapiiri osallistuva, osallistava ja keskusteleva, jopa niissäkin ryhmissä, joita opettaja ennakoita kuvasi "tuppisuisiksi". Eivät toki kaikki osallistuneet, mutta suurin osa vaikutti ainakin seuraavan aiheen käsittelyä. Toisaalta "villeimmäksi" mainostetun kasiluokkalaisryhmän latinan tuntia en ohjelmanmuutoksen vuoksi päässyt seuraamaan. Opiskelijoilla oli pöydillään pienikokoiset tabletit (mikä mielestäni meilläkin voisi toimia suurempikokoisia läppäreitä paremmin), mutta kynällä kirjoitettiin myös ahkerasti. Opettajat

käyttivät sekä uudenaikaista digitaalitekniikkaa (joka ei ihan joka luokkatilassa toiminut toivotulla tavalla) että perinteisempää liitutaalua. Rauhoittava vaikutuksensa on kännyköiden käyttökiellolla. Luokissa on vihreät kotelot kännyköiden säilyttämistä varten.

Opetus "Dagissa" oli mielestäni varsin tarkkaa ja yksityiskohtaista. Äidinkielen tunneilla, kun opeteltiin saksan ison ja pienen alkukirjaimen käyttöä, tämä tietenkin on paikallaan. Uskonnon tunneilla selvitettiin buddhalaisuuden koulukuntien erityispiirteet yksityiskohtaisesti. Vitosluokkalaiset analysoivat historian tunnilla, toki ikätasonsa mukaisesti, keisari Augustuksen patsaiden ja muun taiteen status- ja propagandaulottuvuuksia. Maantiedossa tutustuttiin Saudi-Arabian maitotalouteen. Poliitiikan tunnilla puhuttiin Saksan ulkopoliitikasta Gazan sodan näkökulmasta.

Theaterstrassella olevan vanhan oluttuvan seinällä lukee: "Olitpa juutalainen, pakana tai kristitty, tule sisään, jos olet janoinen". Kaupungissa asui keskiajalta alkaen myös juutalaisia, joita aika ajoin vainottiin.

oppiaine on tarkoitettu "tunnustuksettomille" oppilaille. Muslimi- tai juutalaistaustaisia opiskelijoita ei tässä koulussa ole kovinkaan paljon, joskin omat uskonnon opetussuunnitelmat heitäkin varten on olemassa.

Vielä viimeinen oppitunteihin liittyvä havainto, viittaamisesta. Kun seurasin oppitunteja "Dagissa", aloin muistella, millä tavalla opiskelijat oikein meillä Kuusankoskella tai yleensä Suomessa viittaavatkaan halutessaan puheenvuoron. "Dagin" oppilaat viittasivat kaikki etusormi pystyssä ja muut sormet koukistettuna. Tässä tehtävä lukijalle kesäpohdinnan aiheeksi: Millä tavalla itse viittaat oppitunnilla? Yksi sormi pystyssä vai kaikki sormet suorina? Voisiko viittauskäytäntöjen takana olla jotakin poliittisesta kulttuurista kumpuavaa?

Nykyhetken kriisit ja sotatilat näkyivät kaupungilla. Joka kerta kun pyöräilin Shalom Europa -juutalaiskeskuksen ohi, huomasin rakennuksen edustalla konetuliasein varustautuneen poliisiparin; muutamien kortteleiden päässä tästä oli pysyvä palestiinalaisia tukeva mielenosoitus, jossa kylteillä näytettiin Gazan sodan uhrimäärät kokonaisuudessaan ja päiväkohtaisesti. Yleisilme Würzburgin kaduilla ja toreilla oli toki rauhallinen, turistit ja paikalliset vaeltelivat keskustan kävelykatualueella, opiskelijat parveilivat kampusalueillaan. Kaupunkiasutuksen itäreunalla on iso alue, jossa aikaisemmin oli amerikkalaisjoukkojen tukikohta. Nykyisin se on otettu yliopisto- ja asuntorakentamisen käyttöön.

Historiassa käytettiin kaksoistunti DDR:n vuoden 1953 kansannousun pohdintaan. Kun kommentoin opetuksen tarkkuutta, minulle vastattiin, että baijerilaiskoululaisille on tarpeen opettaa yksityiskohtaisesti ja konkreettisesti. Samalla tuli esille se, miten Saksassa opetus on osavaltiokohtaista, mikä vaikeuttaa maansisäisiä vertailuita. Minulle kerrottiin esim., että Hampurissa olisi Saksan helpoimmat ylioppilaskokeet.

Ristiriitoja ja levollista luontoa

Vierailijan huomio kiinnittyi myös useiden luokkatilojen seinällä olevaan ristiin. Kymmenkunta vuotta sitten Baijerissa oli "ristiriita", jolloin oikeuden päätöksellä linjattiin, että mikäli vanhemmat asiasta valittavat, voi koulun johtaja päättää poistaa ristit seiniltä. Tämän jälkeen risteistä on kuulemma vähitellen monin paikoin luovuttu. Etiikka-

Natsivallan aikaisista vainoista kertoivat mm. kaduilla siellä täällä olevat ”kompastuskivet”, joissa kerrottiin pidätetyistä, kyyditetyistä ja murhatuista juutalaisista tai muista asukkaista.

”Dagin” kansainvälisten yhteyksien koordinaattori, saksan ja uskonnon opettaja Julia Hayn opasti minua vierailun aikana avuliaasti, sydämellisesti ja vaivojaan säästelemättä. Suuri apu oli hänen lainaamastaan polkupyörästä. Erityisen mieleenjäävä kokemus, paitsi illallisvierailua Julian perheen kotona, oli pieni patikkaretki kaupungin ulkopuolella rauhallisessa maisemassa, missä viiniköynnösrinteet kohosivat polun molemmin puolin. Se toi mieleeni sen, mitä kansallisfilosofimme J. V. Snellman kirjoitti vuoden 1840 vaiheilta hieman eteläisemmän Saksan joen, Neckarin, laaksosta keväisestä illasta luultavasti vastaavanlaisesta viininviljelysmaisemasta ja jota voisi soveltaa myös Mainin laaksoon. Maalailevan luonnonkuvauksensa päätteeksi Snellman toteaa: ” - - silloin on ihanaa, ihanaa tässä maassa, jota taivas on siunannut anteliaalla ja levollisella luonnolla ja anteliailla ja levollisilla sydämillä”. Ellet ole nähnyt kyseistä Erkki Toivasen juontamaa

ohjelmaa (Henkinen Eurooppamme, osa 3. Snellman Saksassa), katso Yle Areenasta linkki <https://areena.yle.fi/1-4171789>. Oli hienoa tavata Würzburgissa myös koulumme vanha ystävä, Klaus Bernhard, entinen Gesamtschule Saarnin opettaja, joka nykyisin työskentelee Baijerin naapurissa Baden-Württembergin osavaltiossa.

Kaiken kaikkiaan toiminnantäyteinen keväisen viikon puolikas kaupungissa ja kumppanuuskoulussa oli lyhyt, mutta mielenkiintoinen ja antoisa tutustuminen Würzburgin, Frankenin, Baijerin ja Saksan historiaan ja nykyhetkeen. Ensi lokakuussa sinulla, Kuusankosken lukiolainen, on hieno mahdollisuus päästä omin silmin näkemään ja kokemaan ruhtinaspiispojen kaupungin ja YK:n pääsihteerin nimikkolukion elämää ja hyörintää. *Gell*, lähde ihmeessä matkaan!

Juha Forsberg

Englannin luovan kirjoittamisen opintojakso

Kari Parén

**Englannin luovan kirjoittamisen opintojakson tehtävänanto: kirjoita myytti tai syntytarina
"How were the Q born?"**

In the beginning there was nothing. Well, not absolutely nothing. There were galaxies, nebulas, planets and stars. A whole universe, with no life. No one to see, perceive it, a world that doesn't matter. Does a falling branch make a sound if no one is there to hear it? Does a world truly exist if no one knows of it?

Bunch of atoms and molecules floated in the vast space of nothingness. Searching for a solar body to orbit. Something that would give them meaning. Of course, the star dust was not sentient, or conscious, or in any way intelligent. Only material. It couldn't think or know how important it truly was compared to everything else.

As the cosmic dust started to get pulled into the orbit of a star a bunch of energy hit it. The star collided with another. The explosion was more beautiful than any other. Colours of a rainbow, vibrant like the birth of new life. Solar flares, like tentacles shot out and reached as far as they could. A shockwave going through the whole galaxy, shaking everything in its path. It was violent, but beautiful. It didn't matter how brightly it shined or how the clouds of colours swirled after it. There was no one to appreciate it. No one to care.

Often these stellar collisions don't cause any subspace disturbances, but this time it disturbed a subspace corridor running underneath. The star dust was sucked into the corridor travelling in warp speed. Warp 10. Breaking the threshold. Going so fast that it was everywhere all at once.

The cosmic dust stuck to each other. Going through all of time at the same time, being blasted with intense energy. Only for it to be over after some time. Time which wasn't even a concept back then. A being was born. The first one. Or the first ones. The corridor had blown open causing a continuum to be born alongside the first sentient beings. These beings would call themselves the Q. They were one, but still many. Their birth created the world. Now there was someone to hear the branch fall. Or perceive the universe in all of its glory.

Haiku

one cat on the chair
another gray cat joins him
they both sleep calmly

P.H.

After their birth more life followed. However no other being could ever compete with the Q. The Q were the first born. The one all other life would try to become.

Their shapeless consciousnesses could take any shape they wanted. They could be liquid like water, they could be a cloud of smoke, anything they wished. The Q could shape the reality around them like clay. To them, there is no life or death. No time, no morals, no culture, not a question they cannot answer.

Haiku

Crimson blood stains on
the white ground of shine and glow
from the lone beast's jaws

N.B.

Kari Parén

Opiskelijakunnan hallitus Mikael Arola

Opiskelijakunnan hallituksen lukuvuosi 2024-2025

Opiskelijat muodostavat opiskelijakunnan hallituksen, joka pyrkii edistämään kouluviihtyvyyttä ja opiskelijoiden näkemyksen esille tuomista lukioyhteisössä.

Lukuvuoden 2024-2025 toiminnan teemana oli kulttuurienvälinen yhteisöllisyys ja suvaitsevaisuus.

*Ylhäällä: Lukuvuosi alkoi uusien ykkösten ryhmäytyksellä verlassa.
Alhaalla: Syyskuussa pidettiin väriviikko.*

Ylhäällä vasemmalla: Halloweenina pukeutumista.

Ylhäällä oikealla: Jouluna osallistuimme joulujuhlan järjestämiseen.

Alhaalla: Itsenäisyyspäivänä veimme kynttilät, sekä seppeleen sankarihaudoille.

Opiskelijakunnan hallitus oli mukana järjestämässä erilaisia tapahtumia, kuten ykkösten ryhmäytymistä elokuussa ja koko lukion joulujuhlaa. Opiskelijakunnan hallitus järjesti myös erilaisia teemapäiviä ja teemaviikkoja.

Opiskelijakunnan hallituksen kokoonpano 2024-2025:

Ykkösten edustajat:

Sinishash Nio, Neea Asp, Telma Suhonen, Pihla Tuomikallio, Silja Holopainen, Oliver Uusi-Rasi, Kiia Kröger, Lassi Nurminen, Leona Salonen, Mena Suwal.

Kakkosten edustajat:

Tiitu Hatara, Sanni Saarinen, Sara Kiukas, Elsa Nieminen, Eetu Tahvanainen, Yvonne Izabayo, Evelyn Karsten, Rianna Taimen, Mikael Arola, Eemeli Piirala, Tuukka Jaanu

Abien edustajat:

Inari Ojala, Inka Kosonen, Silja Lehtinen, Ronja Salminen, Leevi Kekkonen, Ada-Sofia Kokko

Ohjaavat opettajat:

Päivi Parkkonen, Johanna Rauos

Mikael Arola

Ylhäällä: Ystävänpäivänä järjestimme opiskelijoille tutustumisbingon.

Alhaalla: Maaliskuussa järjestimme kunta- ja aluevaalien varjovalit koulumme opiskelijoille.

Kuvat tällä ja seuraavalla sivulla läksiäisjuhlasta 22.5.2025. Kuvat: Marko Virtala

Rehtori Riitta Mutrun läksiäiset

Marko Virtala

Vietimme tunteikkaan illan Käyrälammen rannalla olevassa ravintolassa. Saimme yhdessä muistella hyviä hetkiä ja suunnata katsetta tulevaan muutokseen. Saimme tilaisuuden kiittää ja olla yhdessä. Kuten Päivi Parkkonen tilaisuuden jälkeen totesi, läksiäiset olivat kaikinpuolin meidän sankarimme näköinen tilaisuus: rauhallisesti eteenpäin soljuva, kaikkia kunnioittava ja tyylikäs. Puheita pidettiin ja musiikkiesityksiäkin oli. Lahjapöytään kannettiin pieniä ja hieman suurempiakin paketteja. Yhdessä paketissa oli maalaus, jonka loppusijoituspaikka lienee jossain Tirvan suunnalla. Jokke oli valinnut erinomaisen paikan ja ruoka oli maittavaa, palvelu pelasi moitteetta. Markon ja Marin musiikki loi unohtumattoman tunnelmallisia hetkiä, joihin voimme palata muistoissamme. Ari oli oivaltanut napata yo-valvonnoissa viimeisen valvontalistan rehtorille muistoksi.

Rehtorille annettiin tunnustusta pitkästä työurasta, jonka kruununa oli toimiminen Kuusankosken lukion ainoana rehtorina 18 vuoden ajan. Hän totesi, että on koko uransa ajan toiminut kouluhallinnossa, sekä perusopetuksen että lukion rehtorina.

Opettajakunta oli yksimielinen siinä, että Riitta on ollut helposti lähestyttävä, kuunteleva ja keskusteleleva, vaikka onkin työtehtävänsä takia ikään kuin puun ja kuoren välissä, eli yhtäältä hänen on täytynyt toimia esihenkilönä työnantajan ohjeiden mukaan, ja toisaalta myös edustaa opettajakunnan kantaa työnantajan suuntaan. Hän on kuitenkin ollut aina opettajien puolella asioissa, joissa se on ollut mahdollista.

"Eläkkeellepäästötutkintolautakunnan" (rektorernaspensionsnämnd) esityksessä purkukoodeja avattiin ja lausuttiin soolona ja kuorossa. Lautakunnan antamilla valtuuksilla opettajat päästivät rehtorin eläkkeelle 1.8.2025 alkaen.

Vaikka suuri osa rehtorin työtä on ollut suunnittelua, aikatauluttamista, koordinointia, palavereja ja kokouksia, hyvät ihmissuhdetaidot ovat olleet merkittävä osa työssä menestymistä.

Kiitos näistä vuosista!

Kuusankosken lukion opettajat ja henkilökunta

MU8-kurssin projektikonsertti Kuusankoskitalossa 16.5.2025 ja KULU 105 -päivä 19.5.2025.

*CD:n julkistustilaisuus koululla 23.1.2025.
Ylhäällä vasemmalla Ari Pakarinen, rehtori Mutru
ja kasvatus- ja opetuslautakunnan puheenjohtaja
Christa Carpelan. Kuvat: Mena Suwal.*

Penkkarisotkua vuonna 2024

Ylhäällä: Joulujuhlasta vuonna 2024

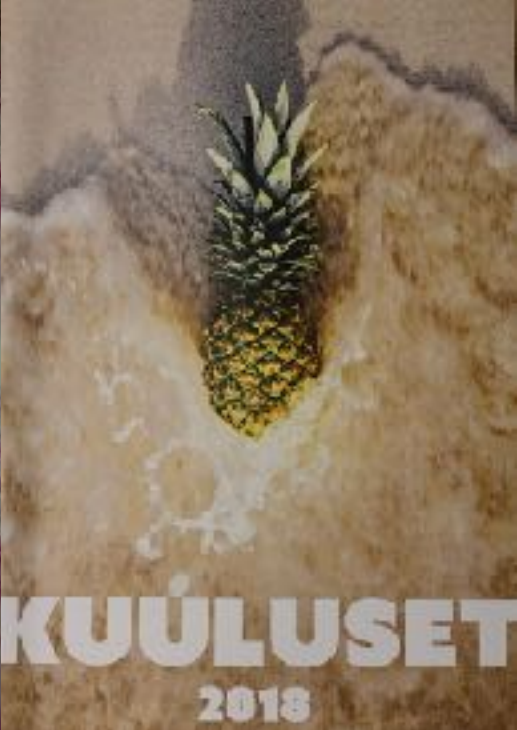
Seuraavilla sivuilla: Vanhojen Kuuluset-lehtien kansikuvia, joista ensimmäinen on vuodelta 1976. Aivan kaikkia numeroita ei ole, mutta suurin osa kuitenkin.

KUULUSET
2013-2014

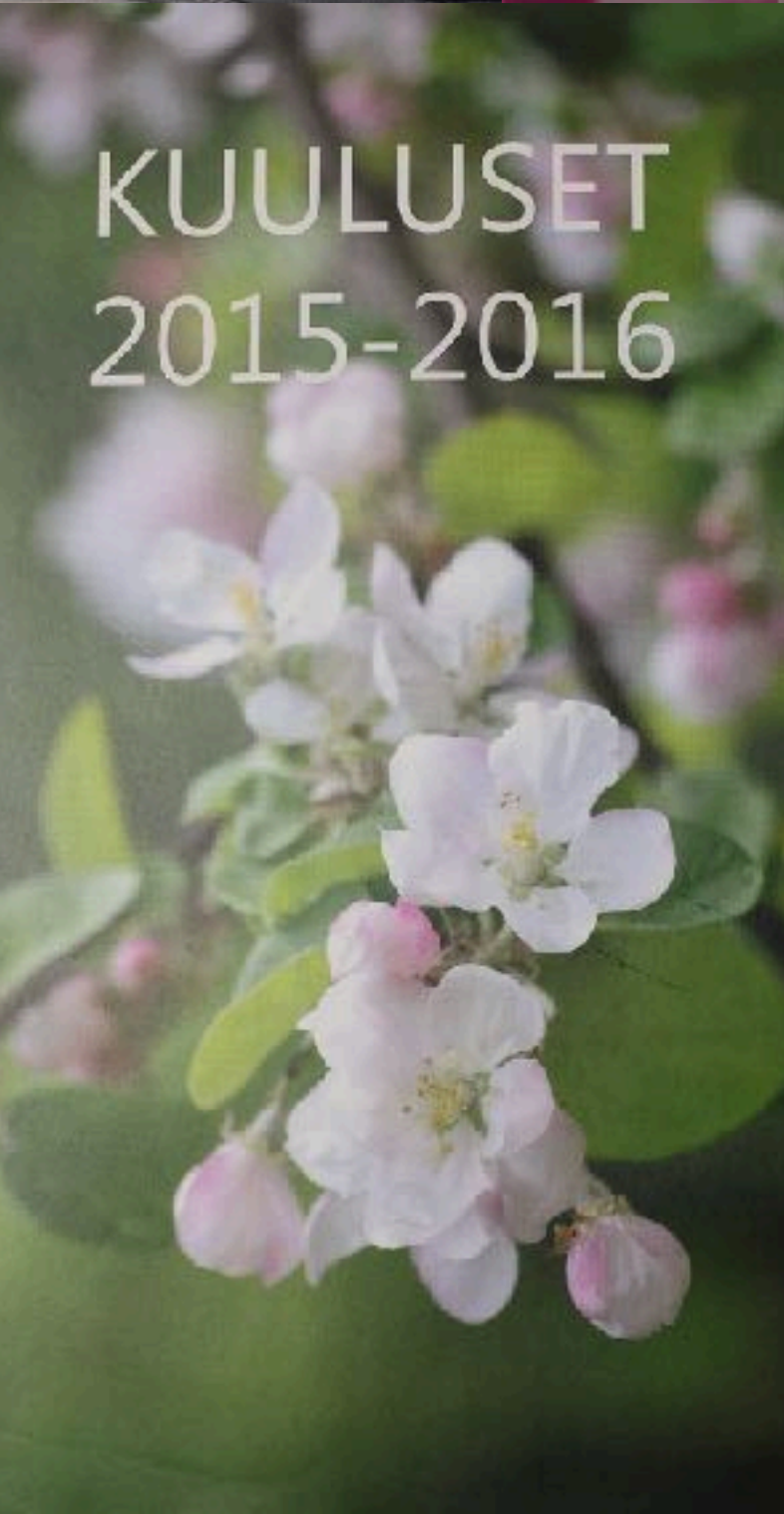

KUULUSET 2014-2015

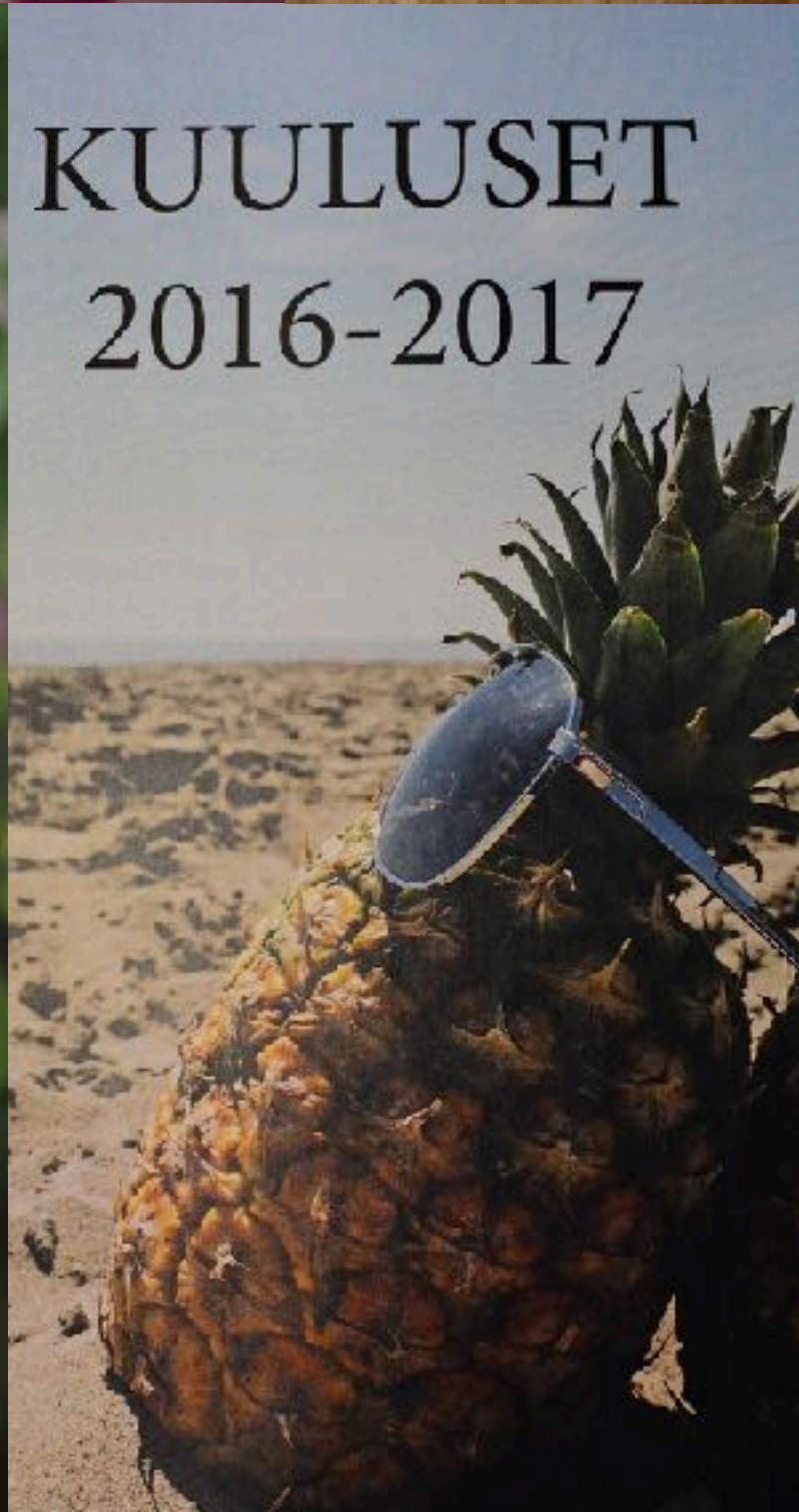

KUULUSET
2018

KUULUSET
2015-2016

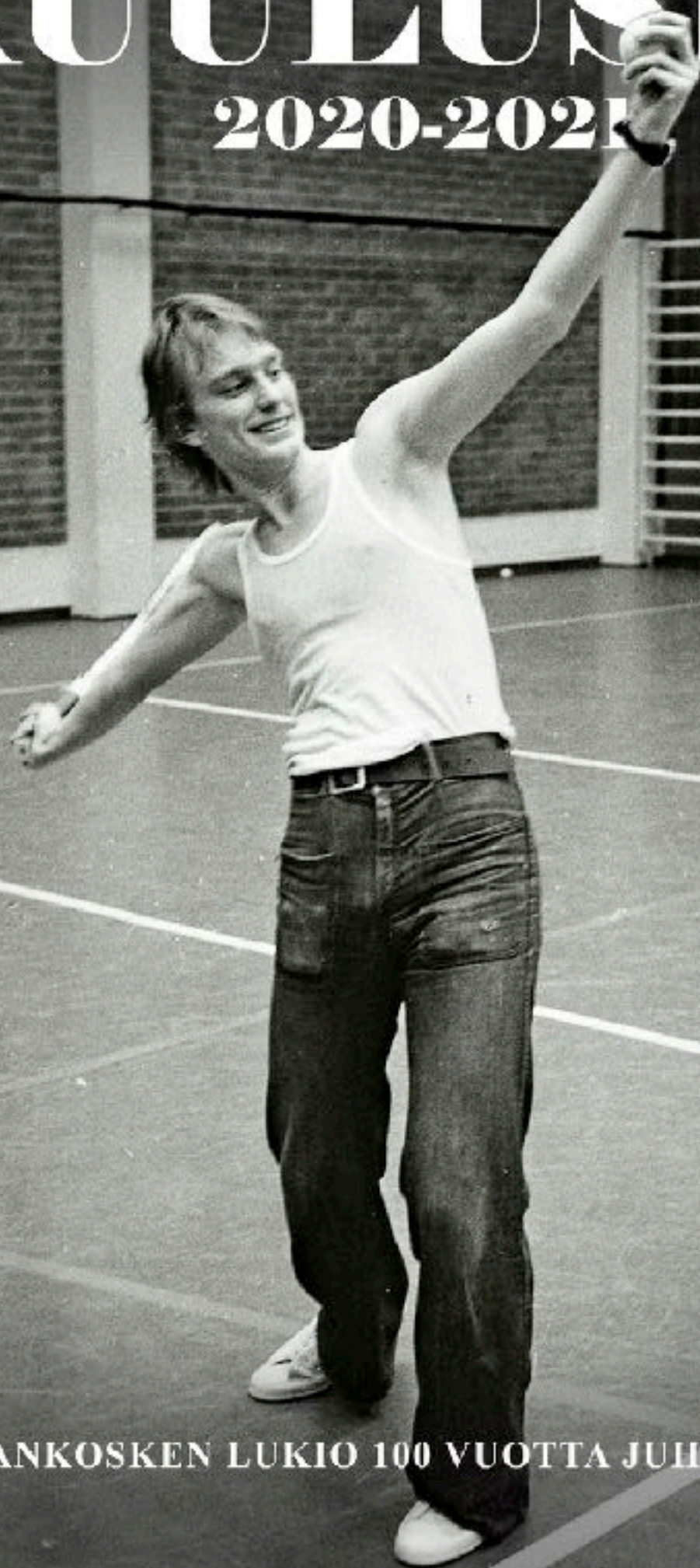

KUULUSET
2016-2017

KUULUSET

2020-2021

KUUSANKOSKEN LUKIO 100 VUOTTA JUHLANUMERO

